

BETÆNKNING
VEDRØRENDE
DANMARKS HØJSKOLE
FOR
LEGEMSØVELSERS
REORGANISATION

AFGIVET AF
DET AF UNDERVISNINGSMINISTERIET UNDER
27. JANUAR 1964 NEDSATTE UDVALG

ex. 2

BETÆNKNING NR. 455

1967

INDHOLDSFORTEGNELSE

I.	Indledning.....	5-12
1.	Udvalgets nedsættelse og kommissorium m. v.....	5- 7
2.	Baggrunden for udvalgets nedsættelse og arbejde.....	7- 8
3.	Danmarks Højskole for Legemsøvelsers pædagogisk-administrative forhold i tiden forud for udvalgets nedsættelse.....	8-12
II.	Udvalgets overvejelser vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsers fremtidige pædagogisk-administrative forhold m. v.....	12-16
1.	Højskolens formål og virksomhed.....	-12
2.	Højskolens undervisning.....	12-13
3.	Oprettelse af et fagligt råd ved højskolen.....	-13
4.	Forskning.....	-13
5.	Rektorstillingen.....	13-14
6.	Faste lærerstillinger.....	14-16
7.	Deltidsansatte lærere.....	-16
III.	Behovsprognoser, tilgangsprognoser og lokaleprognoser.....	16-22
1.	Folkeskolens behov for lærere med uddannelse fra Danmarks Højskole for Legemsøvelser.....	16-17
2.	Tilgang af folkeskolelærere til det 1-årige kursus på Danmarks Højskole for Legemsøvelser.....	-17
3.	Behov for akademisk uddannede lærere i faget legemsøvelser.....	17-18
4.	Tilgang af universitetsstuderende til Danmarks Højskole for Legemsøvelser.....	18-19
5.	Danmarks Højskole for Legemsøvelsers lokaleproblemer.....	19-22
IV.	Forslag til bekendtgørelse om Danmarks Højskole for Legemsøvelser.....	22-30
1.	Forslag til bekendtgørelse.....	22-26
2.	Bemærkninger til forslag til bekendtgørelse.....	26-30
V.	Øvrige forhold.....	30-32
1.	Forholdet til Universitetets og de øvrige højere læreanstalters Studentergymnastik (U.S.G.).....	30-32
2.	Spørgsmålet om oprettelse af søsterinstitutioner til Danmarks Højskole for Legemsøvelser.....	-32

BILAG:

1. Udvalgets skrivelse af 2. maj 1964 til undervisningsministeriet vedrørende rektorstillingen.....	35-36
2. Gymnasieskolernes Lærerforenings skrivelse af 16. april 1964 til udvalget vedrørende rektorstillingen.....	-37
3. Udvalgets skrivelse af 24. november 1964 til undervisningsministeriet vedrørende rektorstillingen.....	38-39
4. Undervisningsministeriets skrivelse af 28. maj 1965 til udvalget vedrørende rektorstillingen.....	40-41
5. Udvalgets skrivelse af 18. marts 1966 med bilag til undervisningsministeriet vedrørende faste lærerstillinger.....	42-44
6. Dansk Magisterforenings skrivelse af 4. marts 1965 til udvalget vedrørende faste lærerstillinger.....	-45
7. Undervisningsministeriets skrivelse af 15. juli 1966 til udvalget vedrørende faste lærerstillinger.....	-46
8. Bilag til behovsprognose for folkeskolen.....	-47
9. Udvalgets skrivelse af 29. juli 1964 til undervisningsministeriet vedrørende oprettelse af scholarstipendier.....	-48
10. Bilag til behovsprognose for gymnasieskolerne.....	49-51
11. Forslag til kursusindhold for det 1-årige kursus for seminarieuddannede lærere.....	52-53
12. Dansk Gymnastiklærerforenings skrivelse af 22. januar 1965 - med bilag - til udvalget vedrørende bl. a. forslag til kursusindhold for det korte kursus for seminarieuddannede lærere.....	54-56
13. Forslag til kursusindhold for det 2-årige kursus for universitetsstuderende.....	57-58
14. Dansk Gymnastiklærerforenings skrivelse af 15. februar 1967 til udvalget vedrørende efteruddannelseskursus for lærere i folkeskolen.....	-59
15. Gymnasieskolernes Gymnastiklærerforenings skrivelse af 19. januar 1965 til udvalget vedrørende efteruddannelseskursus for gymnasielærere.....	60-61
16. Seminariernes Gymnastiklærerforenings skrivelse af 15. januar 1965 til udvalget vedrørende efteruddannelseskursus for seminarielærere.....	-62
17. Seminariernes Gymnastiklærerforenings skrivelse af 8. august 1966 til udvalget vedrørende udvidet undervisning i småbørnsgymnastik på Danmarks Højskole for Legemsøvelser.....	-63
18. Forslag til kursusindhold for kursus til videreuddannelse af ledere til den frivillige idræt.....	-64
19. Udvalgets skrivelse af 18. marts 1966 til Tilsynsrådet for U.S.G.....	65-66
20. Tilsynsrådet for U.S.G.'s skrivelse af 4. juli 1966 til udvalget.....	67-68
21. Udvalgets skrivelse af 18. marts 1966 til undervisningsministeriet vedrørende etablering af en søsterinstitution til Danmarks Højskole for Legemsøvelser i Århus med tilknytning til Århus universitet.....	69-70

I. Indledning.

1. Udvalgets nedsættelse og kommissorium m. v.

Den 27. januar 1964 tilskrev undervisningsministeren daværende rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser, professor, dr. phil. E. Hohwii Christensen, således:

»Efter forhandling med rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser har undervisningsministeriet besluttet at anmode et med henblik herpå nedsat udvalg om at overveje højskolens forhold og til undervisningsministeriet afgive en indstilling eller redegørelse med henblik på højskolens fremtidige virksomhed.

Der vil herved i et vist omfang være tale om videreførelse af overvejelser, der under rektors ledelse fandt sted i et af højskolen i vinteren 1962/63 etableret udvalg, hvis arbejde resulterede i en i februar 1963 til undervisningsministeriet afgivet »Redegørelse og forslag om reorganisation af Danmarks Højskole for Legemsøvelser«, hvis tanker allerede har kunnet imødekommes i en vis udstrækning.

Undervisningsministeriet har fundet det hensigtsmæssigt, at det forestående udvalgsarbejde gennemføres i et udvalg i det væsentlige sammensat som det udvalg, der har deltaget ved udarbejdelsen af den foran nævnte redegørelse, dog således at udvalget med repræsentation fra tilsvarende institutioner m. v. suppleres med 1 repræsentant for undervisningsministeriet og 1, eventuelt 2 repræsentanter (nemlig i så fald henholdsvis 1 pædagogisk og 1 administrativ repræsentant) for Danmarks Lærershøjskole. Endvidere vil man give Danmarks Lærerforening og Gymnasieskolernes Lærerforening lejlighed til om ønsket hver at udpege en repræsentant til udvalget. En fortegnelse over udvalgets herfter forventede sammensætning vedlægges, idet man dog forbeholder sig eventuelt at foretage supplerende beskikkelser. Det vil stå udvalget åbent til møder i udvalget at hidkalde særligt sagkyndige og i det hele at tage kontakt til så-

danne i det omfang, dette skønnes at være af betydning til fremme af opgavens løsning.

Det vil være udvalgets opgave at foretage en gennemgang af højskolens forhold i det hele og på grundlag heraf i fornødent omfang at fremkomme med indstilling til løsning af foreliggende problemer af såvel pædagogisk-faglig som administrativ og lokalemæssig karakter, alt ud fra den forudsætning, at højskolens opgave i det væsentlige bør være begrænset til uddannelse af skolens lærere i faget legemsøvelser. Ministeriet må i denne forbindelse lægge vægt på, at der ud over det med Københavns universitet eksisterende samarbejde, som forudsættes bevaret og eventuelt udbygget, søges tilvejebragt mulighed for et organiseret samarbejde mellem højskolen og Danmarks Lærershøjskole.

I overvejelserne af højskolens undervisningsmæssige og lokalemæssige kapacitet, sammenholdt med behovet for en uddannelse som den omhandlede, bør inddrages spørgsmålet, om det må anses for ønskeligt og hensigtsmæssigt, eventuelt nødvendigt at sigte imod etablering af en tilsvarende uddannelse andetsteds i landet og i givet fald fra hvilket tidspunkt.

I forbindelse med de mere kortsigtede lokalemæssige overvejelser forudsættes det, at udvalget er opmærksomt på spørgsmålet om eventuel nedlæggelse af den bestående rektorbolig med henblik på udnyttelse af lokalerne til egentlige højskoleformål.

Det tilføjes, at ministeriet må finde det ønskeligt, at forholdet mellem universitetets studentergymnastik (USG) og højskolen optages til overvejelse på den givne anledning. Man forudsætter, at udvalgets formand optager kontakt direkte med styret for USG med henblik på, hvorledes forhandlinger herom mest hensigtsmæssigt formidles.

Man henleder i denne forbindelse opmærksomheden på de problemer, som opstår med hensyn til de udendørs sportsanlæg, når Aka-

demisk Boldklub efter fuldførelsen af det nye sportsanlæg i Gladsaxe flytter hertil.

Under henvisning til foranstående skal man anmode Dem om at ville tiltræde udvalget som medlem og samtidig varetage funktionen som udvalgets formand.

Ministeriet har samtidig tilskrevet de øvrige i bilaget opførte personer og foreninger m.v. i overensstemmelse hermed.«

Udvalget fik i øvrigt følgende sammensætning:

Som repræsentant for undervisningsministeriet: Fuldmægtig (nu fg. kontorchef) *E. K. Jensen*.
Som repræsentanter for lærerrådet ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser:

Cand. mag. fru *Betty Koch*.

Lektor *Volmer Lilholt*.

Som repræsentanter for Københavns universitet: Professor, dr. phil. *Erling Asmussen*.

Universitetslektor, rektor, dr. techn.

Frode Andersen.

Som repræsentant for undervisningsministeriet (undervisningsdirektøren for gymnasieskolerne):

Undervisningsinspektør, lektor (nu rektor)

Rikard Frederiksen.

Som fagkonsulenter i gymnastik for gymnasieskolen:

Lektor (nu rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser) *Hermod Andersen*.

Adjunkt (nu lektor) fru *Grethe Halkjær*.

Som repræsentant for undervisningsministeriet (undervisningsdirektøren for folkeskolen og seminarierne):

Gymnastikinspektør *Joh. Johansson*.

Som repræsentanter for folkeskolen og seminarierne i øvrigt:

Seminarierektor *Tage Kampmann*.

Vicegymnastikinspektør fru *Mette Winkler*.

Som repræsentanter for Danmarks Lærerhøjskole:

Rektor, professor *Harald Torpe*.

Administrator *Erik Jensen*.

Som repræsentant for Dansk Gymnastiklærerforening:

Seminarierektor *Palle Schmidt*.

Som repræsentant for Gymnasieskolernes Gymnastiklærerforening:

Adjunkt *Kai Steendahl*.

Som repræsentant for Gymnasieskolernes Lærerforening:

Adjunkt *Bent Møller Christensen*.

Som repræsentant for Danmarks Lærerforening:

Overlærer, frk. *Marie Korbo*.

Som udvalgets sekretær beskikkedes:

Sekretær (nu fuldmægtig) i undervisningsministeriet *N. H. Klansen*.

Den 2. april 1964 anmodede undervisningsministeriet inspektør, cand. mag. *Ivar Berg-Sørensen*, Danmarks Højskole for Legemsøvelser, om at ville bistå ved sekretariatsforretningernes varetagelse.

Den 30. april 1964 meddelte undervisningsministeriet Dansk Magisterforening, at man ikke fandt fornødent grundlag for at udvide antallet af udvalgets medlemmer med en repræsentant, udpeget af Dansk Magisterforening. Efter at foreningen i skrivelse af 6. maj 1964 havde anmodet ministeriet om at tage spørgsmålet om foreningens repræsentation op til fornyet overvejelse, meddelte ministeriet den 30. maj 1964, at man — under hensyn til hovedformålene med udvalgets nedsættelse - fortsat måtte nære betænkelighed ved at udvide udvalgets medlemstal med en repræsentant, udpeget af Dansk Magisterforening. Der fandtes dog fra undervisningsministeriets side intet at erindre imod, at en repræsentant for foreningen fik lejlighed til direkte over for udvalget at redegøre for foreningens synspunkter i det omfang, løn- og ansættelsesvilkår for det ved højskolen ansatte personale måtte blive sat på udvalgets dagsorden. I henhold til denne tilladelse har foreningens daværende formand, lektor, afdelingsleder, mag. scient. *Arthur Friediger* deltaget i et udvalgsmøde, hvor man behandlede spørgsmålet om højskolens status og rektorstillingsens forhold.

Den 13. juli 1964 fritog undervisningsministeren efter anmodning rektor, professor, dr. phil. *E. Hohwii Christensen* for hvervet som medlem af og formand for udvalget. Samtidig beskikkedes indtil videre undervisningsinspektør, lektor *Rikard Frederiksen* som fungerende formand for udvalget.

Den 5. august 1964 meddelte undervisningsministeriet Studenterrådet ved Københavns universitet, at man — efter stedfunden brevvæksling med udvalget - ikke kunne tiltræde, at udvalget udvidedes med en af Studenterrådet udpeget repræsentant for de gymnastikstuderende, men at man i stedet kunne godkende en ordning, hvorefter en repræsentant for rådet indkaldtes til møde i udvalget, når undervisningsplanen for stud. mag.er og scient.er stod på udvalgets dagsorden. Efter at Studenterrådet i skrivelse

af 10. august 1964 havde udbedt sig oplysning om grundelsen for ministeriets standpunkt, godkendte ministeriet i skrivelse af 22. december 1964 - efter fornyet forhandling med udvalget - at dette blev udvidet med en repræsentant for de gymnastikstuderende, udpeget af Studenterrådet ved Københavns universitet. Efter indstilling fra Studenterrådet beskikkede ministeriet herefter i skrivelse af 13. januar 1965 stud. scient. Vagn Kock Jensen som medlem af udvalget.

Udvalget har afholdt 17 plenarmøder. Der har været nedsat underudvalg til behandling af følgende spørgsmål:

Afskaffelse af eksamen og undervisningsøvelser med skoleelever.

Forbedrede stipendieforhold for årskursister. Højskolens status, herunder forholdet til Københavns universitet og Danmarks Lærershøjskole.

Oprettelse af faste lærerstillinger.

Prognoser for elevtilgang og behov for gymnastiklærere med uddannelse fra Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Højskolens plads- og lokaleforhold.

Højskolens forhold til USG.

Fremtidige kursusformer.

Udfærdigelse af ny bekendtgørelse om Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Jævnside med underudvalgsbehandlingen af spørgsmålet om de fremtidige kursusformer har et af højskolens lærerforsamling nedsat udvalg forsøgt at formulere kursusformernes indhold og er over for udvalget fremkommet med forslag herom.

2. Baggrunden for udvalgets nedsættelse og arbejde.

De gældende regler om undervisningen og de afsluttende prøver på Danmarks Højskole for Legemsøvelser findes i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 22. august 1958.

De i denne bekendtgørelse indeholdte regler om kursusformerne, undervisningen og de afsluttende prøver, der i princippet er ganske overensstemmende med de tilsvarende regler i undervisningsministeriets tidligere bekendtgørelse af 4. februar 1942, viste sig snart mindre hensigtsmæssige på en række punkter. Under hensyn hertil samt til de vanskeligheder af forskellig art, som den store tilgang af universitetsstuderende elever i efteråret 1962 gav anled-

ning til, rettede gymnastikinspektør Joh. Johansson og højskolens daværende rektor, professor, dr. phil. E. Hohwü Christensen i efteråret 1962 en henvendelse til undervisningsministeriet med det formål at få nedsat et udvalg til at behandle visse problemer ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser i forbindelse med elevtilgangen, lokalebehovet og lærerstillerne.

I skrivelse af 6. december 1962 bemyndigede ministeriet rektor til »efter stedfunden forhandling med undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne, statskonsulenten vedrørende folkeskolen og seminarierne, gymnastikinspektøren, professor i gymnastikteori ved Københavns universitet E. Asmussen, formanden for Dansk Gymnastiklærerforening, eventuelle sagkyndige derudover samt i det hele med i betragtning kommende interesserede kredse at afgive indstilling til ministeriet om de problemer ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser, hvis løsning inden næste undervisningsårs begyndelse må anses for påkrævet.«

Man lagde fra ministeriets side »vægt på, at rektors indstilling baseres på en bred forhandling med de pågældende kredse, således at man i realiteten opnår de fordele, en egentlig udvalgsbehandling ville give.«

Det af rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser herefter nedsatte udvalg fik følgende sammensætning:

Som repræsentanter for Københavns universitet: Professor, dr. phil. E. Asmussen og universitetslektor, rektor, dr. techn. *Frode Andersen*.

Som repræsentant for undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne:

Undervisningsinspektør, lektor (nu rektor) *Rikard Frederiksen*.

Som repræsentant for statskonsulenten for undervisningsministeriet i sager vedrørende folkeskolen og seminarierne:

Gymnastikinspektør *Joh. Johansson*.

Som faglige medhjælpere i gymnastik hos undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne:

Lektor (nu rektor) *Hermod Andersen* og lektor, fru *Vibeke Rendsvig*.

Som repræsentant for Gymnasieskolernes Gymnastiklærerforening:

Lektor *Poul Vind*.

Som repræsentant for Dansk Gymnastiklærerforening:

Skoleinspektør *Ernst Møller*.

Som repræsentanter for lærerrådet ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser:

Lektor *Volmer Lilholt* og

cand. mag. fru *Betty Koch*.

Som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser:

Professor, dr. phil. *E. Hohwü Christensen*.

Dette udvalg afgav den 20. februar 1963 til undervisningsministeriet en redegørelse om og forslag til reorganisation af Danmarks Højskole for Legemsøvelser. Samtidig med at indeholde en relativt udførlig redegørelse for Danmarks Højskole for Legemsøvelser udvikling med hensyn til tilhørsforhold, elevmateriale, undervisningens indhold og lokaleforhold, som kunne tjene som grundlag for det fortsatte arbejde med en reorganisation af højskolen, indeholdt redegørelsen en henstilling til ministeren om snarest muligt at tage stilling til følgende tre højst aktuelle spørgsmål:

- 1) Afskaffelse af eksamen ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser for stud.mag.er og scient.er fra eksamensterminen maj-juni 1963 at regne.
- 2) Omlægning af højskolens praktikundervisning fra undervisningsåret 1963/64 at regne.
- 3) Ændring af stipendieordningen for de studerende, der søger optagelse på Danmarks Højskole for Legemsøvelser direkte fra seminariet.

Efter stedfundne forhandlinger mellem rektor og ministeriet afskaffedes herefter — i overensstemmelse med udvalgets henstilling - eksamen ved højskolen for de universitetsstuderende elever fra eksamensterminen maj-juni 1963 at regne.

I skrivelse af 3. august 1963 godkendte ministeriet — i overensstemmelse med rektors indstilling — at undervisningsøvelserne med skoleelever for stud. mag. er og scient. er ved højskolen bortfaldt med virkning fra undervisningsåret 1963/64 at regne OR erstattedes dels af praktikundervisning ved skoler i OR omkring København, dels af metodikundervisning på højskolen med et mindre antal klasser fra københavnske gymnasieskoler.

Spørgsmålet om en eventuel ændret stipendieordning for de studerende, der søger optagelse på højskolen direkte fra seminariet, blev udskudt til nærmere behandling i det ministerielle udvalg om højskolens eventuelle reorganisation.

3. Danmarks Højskole for Legemsøvelser pædagogisk-administrative forhold i tiden forud for udvalgets nedsættelse.

Den 1. april 1911 oprettedes Statens Gymnastikinstitut som en fortsættelse af det i 1898 under Statens Lærerkursus oprettede 1-årige »Kursus til uddannelse af gymnastiklærere og gymnastiklærerinder«.

Statens Gymnastikinstitut fik den 1. september 1911 midlertidigt til huse i en barakbygning, der opførtes på et hjørne af Akademisk Boldklubs bane ved Tagensvej, der, hvor nu Studentergården og en gruppe beboelsesejendomme er beliggende. Barakbygningen var kun beregnet til at skulle holde i 4—6 år, men ikke desto mindre optoges forslaget om en nybygning først på finanslovsforslaget for finansåret 1921-22. Den 29. maj 1922 blev grundstenen nedlagt til den nye bygning, der placeredes på den sydlige del af fælden nærmest Tagensvej, og den 10. marts 1923 kunne indvielsen finde sted.

For selve undervisningens indhold og omfang var der ikke - heller ikke medens kursus sorteret under Statens Lærerkursus - udstedt særlige regler i form af kgl. anordninger eller ministerielle bekendtgørelser.

I oktober 1938 nedsatte undervisningsministeriet imidlertid et udvalg til »overvejelse af spørgsmålet om uddannelse af lærere i gymnastik og idræt, både til skolen i dens forskellige former og til den frivillige gymnastik og idræt, herunder drøftelse af undervisningen på Statens Gymnastikinstitut og dets forhold i det hele«.

I dette udvalg var der enighed om, at seminarieundervisningen i gymnastik på grund af manglende tid ikke kunne blive meget dybtgående. Lærere, der i særlig grad ønskede at beskæftige sig med dette fag, måtte derfor have mulighed for videre uddannelse i faget, og skulle de nye gunstige vilkår for den legemlige opdragelse, som folkeskoleloven af 1937 havde åbnet mulighed for, kunne udnyttes, måtte der ledes en langt større strøm af folkeskolelærere til gymnastikinstituttet, hvortil man stadig ønskede denne videregående uddannelse henlagt. Et mindretal mente dog, at de 4-måneders kursus for seminarieuddannede lærere og lærerinder, som var et led i udvalgets forslag, burde henlægges til de private gymnastik- og idræts-højskoler i provinsen og her tillægges statsstøtte

af samme størrelse som den, der ville blive de tilsvarende kursus på gymnastikinstituttet til del.

Undervisningen af de gymnastikstuderende havde efter udvalgets opfattelse nu virket tilfredsstillende i mange år, og man fandt derfor ikke grund til at ændre noget heri.

På grund af den store mangel på lærere og instruktører inden for de frivillige gymnastik- og idrætsforeninger var der i udvalget enighed om, at staten burde støtte uddannelsen af sådanne lærere og instruktører. Flertallet foreslog i dette øjemed oprettet særlige kursus ved gymnastikinstituttet, medens et mindretal ønskede dem oprettet ved de private højskoler.

I udvalgets betænkning, der blev afgivet i april 1940, foresloges instituttets navn ændret til »Danmarks Højskole for Legemsøvelser«, for herved at slå fast, at undervisningen ikke alene omfattede gymnastik, men også andre former for legemsøvelser. Det nye navn blev officielt indført derved, at institutionen blev optaget under denne betegnelse i finanslovsforslaget for finansåret 1941-42.

Udvalgets betænkning mundede ud i et forslag til en ministeriel bekendtgørelse »om undervisningen og de afsluttende prøver på Danmarks Højskole for Legemsøvelser«. Når udvalgets forslag, der bl. a. med hensyn til oprettelse af nye kursus var ret vidtgående, kunne drøftes i udvalget på et nogenlunde realistisk grundlag, skyldtes det, at det allerede i efteråret 1938 var blevet kendt, at finansministeriet var gået med til, at der på finanslovsforslagene for finansårene 1939-40 og 1940-41 optoges forslag om bevillinger til opførelse af en idrætshal og en svømmehal ved instituttet. Den samlede bevilling var på 655.800 kr. Hertil kom på senere finanslove endvidere ca. 200.000 kr. til ombygning af hovedbygningen, der var nødvendiggjort ved den udvidede kursusvirksomhed, samt til en række udvendige arbejder.

På grundlag af udvalgsbetænkningren udsendte undervisningsministeriet den 4. februar 1942 bekendtgørelse om undervisningen og de afsluttende prøver på Danmarks Højskole for Legemsøvelser. Heri formuleredes højskolens formål således: »At give en videregående uddannelse i gymnastik til folkeskolens lærere og lærerinder, at uddanne studenter, der agter at tage skoleembedseksamen ved universitetet med gymnastik som fag, samt at uddanne lærere og lærerinder til den frivillige gymnastik og idræt«. Uddannelsen skulle omfatte 1) etårigt kursus

for seminarieuddannede lærere og lærerinder og for studerende ved universitetet med gymnastik som fag samt for sådanne elever uden forudgående eksamen, som skønnes at kunne følge undervisningen, 2) etårigt fortsættelseskursus, fortrinsvis for elever, der har bestået afgangsprøve ved det etårige kursus, 3) 4-måneders kursus for seminarieuddannede lærere og lærerinder samt forskolelærerinder, 4) 4-måneders kursus til uddannelse af lærere i den frivillige gymnastik og idræt, 5) 2-ugers kursus for den frivillige idræts amatørinstruktører.

I 1942 opnåede højskolen påny en udvidelse af sine bygninger. I december måned 1940 vedtog bestyrelsen for Otto Mønstedts Fond at skænke et beløb på 400.000 kr. til opførelse af et gymnastikhus for studerende ved de højere læreanstalter i København. Efter forhandling mellem fondens bestyrelse, de højere læreanstalter og undervisningsministeriet besluttedes det at opføre bygningen på højskolens grund og efter fuldførelsen at overdrage den til højskolen som statsejendom. Staten forpligtede sig til gennem højskolen at overtage administrationen, driften og vedligeholdelsen af bygningen med inventar og at afholde udgifterne derved. Til gengæld sikredes der højskolen brugsret til lokalerne i en væsentlig del af dennes daglige undervisningstid, d.v.s. inden for den tid af dagen, da det måtte forventes, at studenterne ville have mindst brug for den. Til supplerings af byggesummen bevilgede rigsdagen 98.000 kr., hvorved det blev muligt at opføre sidefløjen i to etager, således at der blev plads til en bolig for varmestere samt til en festsal og en kantine for højskolens studerende.

Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 4. februar 1942 om undervisningen og de afsluttende prøver på Danmarks Højskole for Legemsøvelser blev bibeholdt uændret i omtrent ti år. Ved bekendtgørelse af 23. juli 1951 foretoges en mindre ændring, hvorved faget »hygiejne og samaritergerning« indskrænkedes til væsentlig at omfatte »første hjælp«, idet undervisningen i hygiejne begrænsedes til en kort gennemgang af afsnit, der er af særlig betydning for lærere i legemsøvelser. Samtidig bortfaldt eksaminationen i faget som en del af afgangsprøven. Denne ændring var et led i bestræbelserne for at holde lærestoffets omfang og de studerendes arbejde på et rimeligt niveau trods de stadigt voksende krav til undervisningen i de forskellige discipliner inden for faget legemsøvelser.

En yderligere ændring i bekendtgørelsen fandt sted i 1956 og vedrørte beskikkelsen af højskolens timelærere. Efter bekendtgørelsen af 1942 kunne lærerne i praktisk gymnastik, boldspil, atletik og svømning såvel som i metodik og undervisningsøvelser ikke genbeskikkes ud over den 4-årige periode, i hvilken de fyldte 50 år. Indførelsen af en sådan aldersgrænse var begrundet med, at det i de nævnte fag er af vigtighed at have lærere, der er i deres fulde fysiske kraft og i besiddelse af den fornødne mobilitet. De indvundne erfaringer talte dog for, at aldersgrænsen var sat noget lavere end påkrævet, og ved den nævnte ændring forhøjedes grænsen med fem år.

I 1957 tog man den eksisterende bekendtgørelse op til samlet revision. Den direkte foranledning hertil var kgl. anordning af 11. september 1956 om skoleembedseksamen ved Københavns og Århus universiteter, ved hvilken det for stud. mag. er med gymnastik som fag tilrettelagte kursus på højskolen fra at være koncentreret til ét år fordeltes over to år. Samtidig benyttede man lejligheden til en række ajourføringer, væsentligst af administrativ karakter, idet der dog tillige indførtes en udvidelse af de kvindelige elevers undervisning i atletik. Den nye bekendtgørelse er dateret den 22. august 1958.

a. Forstander- J rekt or stillingen.

I de første år efter oprettelsen af Statens Gymnastikinstitut virkede gymnastikinspektør, cand. theol. K. A. Knudsen som leder af instituttet jævnsides med sin gerning som gymnastikinspektør. Ved tjenestemandsløven af 1919 oprettedes en forstanderstilling ved instituttet med forpligtelse for indehaveren til uden særligt vederlag at fungere som gymnastikinspektør. K. A. Knudsen ansattes herefter som forstander for instituttet, hvor han virkede indtil sin afgang den 31. juli 1927. I forbindelse med denne fandt der en deling sted af forstanderstillingen, således at der påny blev oprettet en tjenestemandsstilling som gymnastikinspektør samt en honorarlønnet stilling som forstander for gymnastikinstituttet.

Den i 1927 foretagne deling af forstanderstillingen opretholdtes siden da, idet hvervet som forstander og fra 1946 som rektor - med et par mindre afbrydelser — blev bestridt af indehaveren af professoratet i gymnastikteori ved Københavns universitet. Honoraret som rektor

blev med virkning fra den 1. april 1958 fastsat til 3.600 kr. årlig + sædvanlige tillæg, jfr. finansloven for finansåret 1964-65, § 20.6.11. Danmarks Højskole for Legemsøvelser. 05. Honorarer. Siden den 1. august 1962 havde stillingen som rektor været bestridt af professor, dr. phil. E. Hohwü Christensen, der imidlertid efter eget ønske - i forbindelse med sin afgang fra Københavns universitet — agtede at fratræde stillingen som rektor for højskolen pr. 31. august 1964.

Af den af »Udvalget vedrørende Uddannelse af Lærere i Gymnastik og Idræt« i april 1940 afgivne betænkning fremgik det, at udvalget havde drøftet spørgsmålet om, hvorvidt forstanderstillingen ikke ligesom ved Statens Lærerhøjskole burde være en tjenstemandsstilling for en fuldtidsbeskæftiget forstander. Hvorvidt en sådan ordning ville kunne gennemføres, afhang imidlertid af, om der kunne findes en egnet mand, der havde en sådan faglig og teoretisk indsigt på alle de områder, der henhørte under højskolens virksomhed, og et sådant kendskab til børneundervisning, at han ville være egnet til at beklæde denne stilling.

Udvalgets flertal var af den opfattelse, at det på daværende tidspunkt ville være meget vanskeligt at finde en mand, som ville kunne overtage en tjenstemandsstilling af denne art, og man var derfor mest stemt for at opretholde den hidtidige ordning indtil videre.

Flertallet fremhævede dog, at det ved ledighed i forstanderstillingen burde tages under alvorlig overvejelse at oprette en tjenstemandsstilling som forstander, idet denne ordning måtte anses for den for højskolen ønskeligste, når den egnede mand var for hånden.

Man ønskede i denne forbindelse at fremhæve den store betydning, det havde både for højskolen og universitetet, at der bestod et nært samarbejde mellem Universitetets gymnastikteoretiske laboratorium og højskolen. Så længe professoren i gymnastikteori beklædte stillingen som forstander for højskolen, varetoges dette samarbejde på en for begge parter tilfredsstillende måde, men man ønskede at udtale, at der, hvis denne ordning ikke var gældende, på anden måde burde sikres professoren i gymnastikteori en fremtrædende indflydelse på højskolens undervisning.

Et mindretal fastholdt, at forstanderen skulle være en tjenstemand, der fuldt ud kunne anvende hele sin arbejdskraft i højskolens tjeneste, og at denne stilling måtte besættes med en

skolemand, der foruden nøje kendskab til børneundervisningen i legemsøvelser havde den fornødne faglige og teoretiske specialuddannelse, som måtte anses for nødvendig for at lede højskolen.

b. Inspektørstillingen.

For at lette rektor i den daglige administration blev der ved normeringsloven for finansåret 1963-64 oprettet en stilling i 25. lønningsklasse for en inspektør, der foruden at være i besiddelse af betydelige administrative evner måtte være en højt kvalificeret pædagog, som ud over deltagelse i undervisningen skulle lede det daglige tilsyn med denne, således at ledelsen til stadighed var vel orienteret om undervisningens standard.

c. Lærerne.

I henhold til lov nr. 301 af 6. juni 1946 om statens tjenestemænd, § 874, var der i lønningsklassen 5.700-7.500 kr. normeret en stilling som fast lærer ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser, hvilken stilling ville være at nedlægge ved ledighed.

Efter at denne stilling i overensstemmelse hermed var blevet nedlagt i 1950, har der til højskolen alene været knyttet deltidsansatte lærere, der for størstedelens vedkommende har haft deres hovedbeskæftigelse andetsteds.

Højskolens lærerkræfter har fortrinsvis været akademisk uddannede, en del har været folkeskolelærere, medens en tredje gruppe har bestået af specialuddannede lærerkræfter og universitetsstuderende.

For undervisningsåret 1963-64 fordelte højskolens lærerkræfter sig således på de tre kategorier:

Akademisk uddannede:	13
Folkeskolelærere:	6
Specialuddannede og universitetsstuderende:	6

d. Undervisningen.

Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 22. august 1958 om undervisningen og de afsluttende prøver på Danmarks Højskole for Legemsøvelser, § 3, har følgende ordlyd:

»Højskolens undervisning omfatter:

1. 1-års kursus for seminarieuddannede lærere og lærerinder og for studerende ved universitetet med gymnastik som fag samt for sådanne elever uden forudgående eksamen, som skønnes at kunne følge undervisningen.

2. 1-års fortsættelseskursus, fortrinsvis for elever, der har bestået afgangsprøven ved 1-års kursus.

3. 4-måneders kursus for seminarieuddannede lærere og lærerinder. For elever, der måtte ønske det, kan der oprettes et kursus af omfang som dette 4-måneders kursus, men fordelt over hele skoleåret.

4. 4-måneders kursus til uddannelse af lærere i den frivillige gymnastik og idræt.

5. 2-ugers kursus for den frivillige idræts amatørinstruktører.

De under 1-5 nævnte kursus oprettes i det enkelte år i det omfang, finanslovbevilling dertil opnås. Der udgår hvert år i november måned bekendtgørelse om, hvilke kursus der under forudsætning af den fornødne bevilling og tilstrækkelig elevtilgang vil blive gennemført i det følgende finansår.«

ad 1: Det 1-årige kursus for studerende ved universitetet med gymnastik som fag afholdtes sidste gang i undervisningsåret 1956/57. Under hensyn til de i kgl. anordning af 11. september 1956 om skoleembedseksamen ved Københavns og Århus universiteter indeholdte regler oprettedes - fra undervisningsåret 1956/57 at regne - det nuværende 2-årige kursus for universitetsstuderende med gymnastik som fag.

Elever, som uden forudgående eksamen skønnes at kunne følge undervisningen (»ekstraordinære elever«), var sidst blevet optaget på det 1-årige kursus i undervisningsåret 1962/63.

ad 2: Det 1-årige fortsættelseskursus har aldrig været afholdt.

ad 3: Det 4-måneders kursus for seminarieuddannede lærere og lærerinder har kun været afholdt to gange.

ad 4: Det 4-måneders kursus til uddannelse af lærere i den frivillige gymnastik og idræt blev sidst afholdt i undervisningsåret 1961/62. Som følge heraf optoges »ekstraordinære elever« sidste gang på det 1-årige kursus i undervisningsåret 1962/63, jfr. ovenfor ad 1.

Den 3. juli 1963 godkendte ministeriet, at der - efter forslag fra Dansk Gymnastikforbund - i undervisningsåret 1964/65 oprettedes et 100 timers aftenkursus til uddannelse af lærere i og ledere af den frivillige gymnastik og idræt, med

særlig vægt lagt på fri idræt. Ministeriet gik herved ud fra, at det ordinære 4-måneders kursus til uddannelse af lærere i den frivillige gymnastik og idræt ej heller oprettedes i undervisningsåret 1964/65.

ad 5: Det 2-ugers kursus for den frivillige idræts amatørinstruktører har kun været afholdt seks gange.

e. De økonomiske vilkår for højskolens elever.

Medens der ikke for højskolens universitets-studerende elever gjaldt særlige regler om økonomisk støtte under uddannelsen på højskolen, havde kursister på det 1-årige kursus mulighed for at oppebære vikarhjælp eller stipendier efter de i læreruddannelsesloven af 11. juni 1954 indeholdte regler.

I finansåret 1963/64 blev der ydet vikar-

hjælp til 25 kursister og stipendier til 6 kursister på det 1-årige kursus.

f. Bestyrelse eller tilsynsråd.

»Udvalget vedrørende Uddannelse af Lærere i Gymnastik og Idræt« kom i sin betænkning ind på spørgsmålet om, hvorvidt der til højskolen skulle knyttes en bestyrelse eller et tilsynsråd med repræsentanter for undervisningsministeriet, de forskellige skoleformer og den frivillige gymnastik. Der henvistes til, at Centralinstituttet i Stockholm havde en direktion, Statens Gymnastikskole i Oslo et tilsynsråd og Statens pædagogiske Studiesamling (i København) en bestyrelse. Udvalgets flertal mente imidlertid ikke, at en sådan særlig bestyrelse ville være nødvendig.

II. Udvalgets overvejelser vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsers fremtidige pædagogisk-administrative forhold m. v.

1. Højskolens formål og virksomhed.

Der er i udvalget enighed om, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser's opgave er at give en videregående uddannelse i legemsøvelser til folkeskolens lærere, at give univesitetsstuderende med faget legemsøvelser en praktisk, metodisk og pædagogisk uddannelse, at efterdanne seminarielærere og gymnasielærere samt folkeskolelærere med 1-årigt kursus i faget, at uddanne ledere til den frivillige idræt samt at videreudvikle faget legemsøvelser indholdsmæssigt, metodisk og pædagogisk.

Der er i udvalget endvidere enighed om, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser fortsat bør opretholdes som en selvstændig, direkte under undervisningsministeriet sorterende institution.

Det har derimod ikke været muligt at nå til enighed om højskolens status. Udvalgets flertal har været af den opfattelse, at højskolen i hvert fald ikke for tiden bør have status som højere læreanstalt. Et mindretal (Frode Andersen, Møller Christensen og Betty Koch) har derimod erklæret sig for højskolens etablering som højere læreanstalt.

Under hensyn hertil samt til det ønskelige i, at nye erfaringer indvindes, forinden der tages

endelig stilling til dette spørgsmål, finder udvalget det rigtigt, at spørgsmålet om højskolens status m.v. tages op til fornyet overvejelse inden for en 10-årig periode.

2. Højskolens undervisning.

Principperne for højskolens undervisning bør fastlægges i samarbejde med Københavns universitet og Danmarks Lærerhøjskole.

Undervisning i de pædagogisk-psykologiske discipliner, herunder i almen didaktik og metodologi, bør indgå som et led i højskolens undervisning. Denne undervisning bør så vidt muligt varetages af lærere fra Danmarks Lærerhøjskole og Københavns universitet.

Højskolens undervisning må endvidere stedes tilgodes de ønsker, der fremsættes af direktoraterne for folkeskolen og seminarierne, henholdsvis gymnasieskolerne under hensyn til den undervisning, der efter gældende bestemmelser skal gennemføres inden for de respektive undervisningsområder.

Udvalget har i sine drøftelser været inde på spørgsmålet om gennemførelse af metodisk-praktiske undersøgelser på Danmarks Højskole for Legemsøvelser. Udvalgets medlemmer har været positivt indstillet over for den tanke, at

der inden for lærernes timetal måtte være plads til sådanne undersøgelser, der naturligt hører hjemme på højskolen.

3. Oprettelse af et fagligt råd ved højskolen.

Der bør etableres et snævert samarbejde med Københavns universitet og Danmarks Lærerhøjskole. Til varetagelse af dette samarbejde foreslås der nedsat et permanent fagligt råd, hvori Københavns universitet, Danmarks Lærerhøjskole, Direktoratet for folkeskolen og seminarierne og Direktoratet for gymnasieskolerne foruden Danmarks Højskole for Legemsøvelser bør være repræsenteret.

Det faglige råds opgave bliver primært at søge gennemført en koordinering af undervisningen på Danmarks Højskole for Legemsøvelser med de ønsker, der fremsættes fra de respektive undervisningsområder. Herudover må det være rådets opgave at optage til drøftelse og nærmere undersøgelse en hvilken som helst opgave af faglig og pædagogisk karakter med tilknytning til højskolens undervisning samt ikke mindst at virke som inspirator for den nødvendige forskning, jfr. nedenfor, afsnit 4. Forskning.

4. Forskning.

Udvalget finder det ønskeligt, at der foruden forskning inden for det gymnastikteoretiske område, der forudsættes videreført og udbygget ved Københavns universitet, også etableres forskning vedrørende faget legemsøvelsers pædagogisk-psykologiske aspekter. En sådan forskning bør efter udvalgets opfattelse søges etableret ved Danmarks Lærerhøjskole, Danmarks pædagogiske Institut og ved Københavns universitet.

Man forudsætter endvidere, at de nødvendige bevillinger stilles til rådighed for Danmarks Lærerhøjskole, Danmarks pædagogiske Institut og Københavns universitet til gennemførelse af de af disse iværksatte undersøgelser inden for Danmarks Højskole for Legemsøvelser's område, herunder også at der ved disse institutioner i fornødent omfang oprettes kandidatstipendier m.v. Såfremt det viser sig, at opgaver, som det faglige råd kan anbefale gennemført, ikke kan placeres inden for de givne rammer ved ovennævnte institutioner, bør Danmarks Højskole for Legemsøvelser selv kunne søge bevilling til at få sådanne konkrete opgaver gennemført.

5. Rektorstillingen.

Den 2. maj 1964 indstillede udvalget til undervisningsministeriet, at der pr. 1. august 1964 oprettedes en fuldtidsstilling som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser imod samtidig nedlæggelse af det honorarlønnede hverv som rektor.

Udvalget var sig til fulde bevidst, at det måtte forekomme principielt mindre heldigt at søge rektorproblemet løst på daværende tidspunkt til dels uafhængigt af udvalgets øvrige arbejde, men anså dog alligevel den fulgte fremgangsmåde for fuldt forsvarlig, fordi højskolen ellers i en periode, hvor dens forhold var til behandling, ville komme til at stå uden rektor. Man fandt det dog nødvendigt, at rektoren ansattes med forbehold om at måtte tåle de ændringer i hans stillingsforhold, som måtte følge af udvalgets videre overvejelser.

Udvalgets skrivelse af 2. maj 1964 er optaget som bilag 1 til nærværende betænkning.

Gymnasieskolernes Lærereforening havde i skrivelse af 16. april 1964 — optaget som bilag 2 til betænkningen — givet udtryk for, at rektorstillingen i hvert fald ikke måtte placeres lønningsmæssigt ringere end en professorstilling med institutbestyrertillæg, d. v. s. 27. lønningsklasse + bestillingstillæg, maksimalt 4.800 kr. + sædvanlige tillæg + institutbestyrertillæg på 2.700 kr. + sædvanlige tillæg.

Den 29. juni 1964 oversendte undervisningsministeriet - efter stedfundne forhandlinger med Dansk Magisterforening — udvalgets indstilling af 2. maj 1964 til finansministeriet med anbefaling. Man fremhævede over for finansministeriet, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser stod uden rektor fra begyndelsen af kursusåret 1964/65, hvorfor det var af vital betydning, at en afklaring af sagen tilvej ebregtes snarest: muligt.

Efter at undervisningsministeriet underhånden fra finansministeriet havde fået oplyst, at spørgsmålet om oprettelse af rektorstillingen først ville blive taget op til realitetsbehandling i forbindelse med behandlingen af normeringslovforslaget for finansåret 1965-66, beskikkede undervisningsministeriet - i forståelse med finansministeriet — den 15. august 1964 lektor, cand. mag. Hermod Andersen som fungerende rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser fra den 1. august 1964 at regne.

1 skrivelse af 24. november 1964 indstillede udvalget til undervisningsministeriet, at der blev

oprettet en heltidsstilling som rektor for højskolen, idet man anførte, at der i udvalget var enighed om, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser burde opretholdes som en selvstændig institution, hvis væsentligste formål skulle være at uddanne skolens lærere i faget legemsøvelser. Højskolen burde ledes af en rektor, der skulle have tillagt det fulde administrative og pædagogiske ansvar for højskolen.

Under henvisning hertil fandt udvalget, at stillingen burde placeres i 27. lønningsklasse med et bestillingstillæg, der under hensyntagen til højskolens særlige status passende fandtes at kunne fastsættes til 2.400 kr. højere end det statsseminarierektorerne tillagte bestillingstillæg, d. v. s. for tiden 3.600 kr. årlig + sædvanlige tillæg.

Udvalget foreslog endvidere, at det rektor for tiden tillagte repræsentationstillæg på 1.500 kr. årlig forhøjedes til 2.100 kr., således at det blev bragt på højde med statsseminarierektorerens repræsentationstillæg.

Udvalgets skrivelse af 24. november 1964 er optaget som bilag 3 til betænkningen.

Undervisningsministeriet lod herefter udfærdige forslag til normeringslov for finansåret 1965-66 ad § 1, afdeling 26^c). Danmarks Højskole for Legemsøvelser - § 247, på grundlag af udvalgets indstilling af 24. november 1964, sammenholdt med udvalgets indstilling af 2. maj 1964.

Efter at undervisningsministeriet fra finansministeriet underhånden havde modtaget meddelelse om resultatet af normeringslovbehandlingen 1965-66, hvoraf bl. a. fremgik, at forslaget om oprettelse af en heltidsstilling som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser ikke var blevet fremmet under hensyn til, at udvalgsarbejdet ikke var endeligt afsluttet, anbefalede rektor for Københavns universitet i skrivelse af 30. marts 1965 over for undervisningsministeriet, at stillingen som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser omdannedes til en tjenestemandsstilling i 27. lønningsklasse, og at den til sin tid besattes med den fungerende rektor, lektor Hermod Andersen.

Man betonede fra universitetets side, at stillingen som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser med dens omfattende administration ikke længere på forsvarlig måde kunne forenes med et professorat ved universitetet, medens det på den anden side var af stor betydning, at der var nær tilknytning mellem rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvel-

ser og det gymnastikteoretiske studium ved universitetet.

I skrivelse af 28. maj 1965 udbad undervisningsministeriet sig efter omstændighederne finansministeriets og lønningsrådets forhåndstilsagn om, at stillingen som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser ville blive foreslået oprettet ved normeringsloven for finansåret 1966-67 i overensstemmelse med det tidligere stillede forslag.

Undervisningsministeriets skrivelse af 28. maj 1965, der er kommunikeret for udvalget, er optaget som bilag 4 til betænkningen.

I skrivelse af 31. august 1965 meddelte økonomiministeriet undervisningsministeriet, at man i overensstemmelse med en fra lønningsrådet indhentet udtalelse kunne tiltræde, at der på førstkommande normeringslov søgtes oprettet en stilling som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser i 27. lønningsklasse, men at man måtte forbeholde sig sin stilling med hensyn til størrelsen af de bestillingstillæg og repræsentationstillæg, der ønskedes knyttet til stillingen.

Efter at undervisningsministeriet - i forbindelse med udarbejdelsen af sit bidrag til normeringslovforslaget for finansåret 1966/67 - havde genfremsat forslaget om rektorstillingens normering m.v., lod man under 9. december 1965 stillingen opslå ledig.

Efter at der på normeringsloven for finansåret 1966-67 var blevet oprettet en stilling som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser i 27. lønningsklasse med bestillingstillæg og repræsentationstillæg i overensstemmelse med udvalgets indstilling, udnævntes højskolens fungerende rektor, lektor Hermod Andersen — efter undervisningsministeriets derom nedlagte forestilling - ved kgl. resolution af 20. april 1966 til rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser fra den 1. april 1966 at regne.

6. Faste lærerstillinger.

I skrivelse af 18. marts 1966 indstillede udvalget til undervisningsministeriet, at der pr. 1. april 1966 oprettedes to stillinger som lektorer i 26. lønningsklasse ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Skulle det vise sig umuligt at få stillingerne normeret pr. 1. april 1966, udbad man sig tilslutning til, at stillingerne pr. 1. august 1966 besattes på medhjælpsvilkår, og således at øko-

nomiministeriets og lønningsrådets tilslutning allerede nu indhentedes til, at stillingerne optoges på undervisningsministeriets bidrag til forslag til normeringslov for finansåret 1967-68.

Man henviste herved til, at det var udvalget bekendt, at undervisningsministeriet over for økonomiministeriet og finansministeriet i skrivelser af 17. december 1965 havde bebudet, at der fra nærværende udvalgs side kunne forventes fremsat forslag om normering af et antal faste lærerstillinger ved højskolen.

Som begrundelse for forslaget henviste udvalget til, at det ikke længere kunne anses for forsvarligt helt at basere højskolens undervisning på deltidsansatte lærerkræfter, der for langt den overvejende dels vedkommende havde deres hovedbeskæftigelse andetsteds, idet sådanne lærere ikke havde tilstrækkelig tid og lejlighed til koncentreret fordybelse i de forskellige undervisningsdiscipliners tekniske, metodiske og pædagogiske problemer, ligesom det havde vist sig umuligt at tage tilstrækkelige pædagogiske hensyn ved skemalægningen. Hertil kom, at de nye læseplaner for folkeskolen og gymnasiet, der indebar en fornyelse af faget legemsøvelser, på en række væsentlige punkter forudsatte en ajourføring og videreudvikling af uddannelsen på Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

På længere sigt var det hensigten at søge ansat en lektor af hvert køn for hver af de praktiske discipliners metodik - i alt seks stillinger.

Lektorerne skulle være ansvarlige for undervisningens planlægning og videreudviklingen af faget legemsøvelser. Stillingerne kunne derfor alene bestrides af erfarne, højt kvalificerede personer.

For disse lektorstillinger foreslog udvalget i øvrigt følgende særordninger med hensyn til afskedigelsesalder, efteruddannelsesadgang m.v. og pligtigt timetal:

a. Afskedigelsesalder.

Under hensyn til de meget betydelige krav, der ville blive stillet til lektorenes fysik, forekom det nødvendigt at udstrække den gældende aldersgrænse for deltidsansatte lærere i de praktiske fag - 55 år - til også at gælde for de her omhandlede lærerkræfter.

Ved opnåelse af denne alder skulle de pågældende enten kunne begære sig afskediget med pension eller have adgang til efteruddannelse i overensstemmelse med de nedenfor i

afsnit b. Efteruddannelsesadgang m.v., indeholdte regler.

b. Efteruddannelsesadgang m.v.

Det måtte forekomme nødvendigt at kombinere den relativt lave afskedigelsesalder med en vis adgang til efteruddannelse for derigennem at lette overgangen til anden undervisningsvirksomhed.

Udvalget foreslog derfor, at lektorer efter 15 års ansættelse ved højskolen og senest ved opnåelsen, af 55-års alderen skulle have adgang til ét års efteruddannelse med fuld løn. Havde ansættelsen ved højskolen strakt sig over en kortere årrække, måtte efteruddannelsesperioden reduceres forholds-mæssigt. Efteruddannelsesadgangen skulle bortfalde, når der var hengået 5 år, efter at de pågældende havde forladt højskolen.

For at lette overgangen til anden undervisningsvirksomhed foreslog udvalget, at lektorer, der på grund af alder var afskediget fra Danmarks Højskole for Legemsøvelser, skulle have fortrinsadgang til de stillinger, der inden for de pågældendes fagkombination blev opslået ledige ved statsgymnasier og statsseminarier i hovedstadsområdet. Denne fortrinsadgang forudsatte normalt, at de pågældende enten havde benyttet sig af den særlige adgang til efteruddannelse eller på egen hånd havde gennemført denne.

c. Pligtigt timetal.

Det pligtige ugentlige timetal for heltidsbeskæftigede lærerkræfter foresloges fastsat til 17, dog således at et vist antal undervisningstimer kunne konverteres til institutarbejde til undersøgelse af særlige pædagogiske og metodiske problemer.

Udvalgets skrivelse af 18. marts 1966 med bilag er optaget som bilag 5 til betænkningen.

I skrivelse af 4. marts 1965 - optaget som bilag 6 til betænkningen — har Dansk Magisterforening nærmere redegjort for sit syn på spørgsmålet om oprettelse af faste lærerstillinger ved højskolen.

Med skrivelse af 15. juli 1966 - optaget som bilag 7 til betænkningen - oversendte undervisningsministeriet udvalgets indstilling vedrørende faste lærerstillinger til økonomiministeriet med bemærkning, at man ikke mente at kunne tiltræde forslaget og derfor - efter stedfundne forhandlinger med udvalgets formand og rektor

for Danmarks Højskole for Legemsøvelser - udbad sig økonomiministeriets tilslutning til, at der med virkning fra den 1. august 1966 og på visse nærmere angivne vilkår etableredes en udlånsordning for to gymnasie- eller seminarie-lærere.

Udvalget har drøftet den af undervisningsministeriet foreslåede udlånsordning og er fortsat af den opfattelse, at det er af afgørende betydning for højskolen, at der snarest oprettes faste lærerstillinger ved denne - i overensstemmelse med udvalgets indstilling af 18. marts 1966.

7. Deltidsansatte lærere.

Der er i udvalget enighed om, at det fortsat - selv efter at alle de ønskede stillinger for heltidsansatte lærere er blevet normeret og besat - vil være nødvendigt at have deltidsansatte lærere knyttet til højskolen.

De deltidsansatte lærere bør - efter indstilling fra rektor - beskikkes af undervisningsministeren for et kortere årsmål, ligesom der for beskikkelsesperioden bør fastsættes et garanteret minimumstimetal. Genbeskikkelse bør kunne finde sted.

For lærere i de praktiske fag, herunder metodik og undervisningsøvelser, er aldersgrænsen som ovenfor omtalt 55 år. Genbeskikkelse kan derfor for disse læreres vedkommende ikke finde sted ud over det undervisningsår, i hvilket de pågældende fylder 55 år.

Udvalget anser det derfor for værdifuldt at bevare de gældende regler om nedsættelse af timetallet for tjenestemandsansatte lærere i folkeskolen, ved gymnasier og seminarier, der tillige underviser ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser, således at de i deres hovedstilling oppebærer kvotaløn, uden at der af den grund sker afkortning ved beregningen af deres løn- nings- og pensionsanciennitet.

III. Behovsprognoser, tilgangsprognoser og lokaleprognoser.

1. Folkeskolens behov for lærere med uddannelse fra Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Uddannelsen af folkeskolelærere på Danmarks Højskole for Legemsøvelser har hidtil i særlig grad taget sigte på undervisning i folkeskolens ældste klasser. Dette skyldes dels det omfattende øvelsesstof, som er nødvendigt ved undervisningen i disse klasser, dels at der netop med denne undervisnings gennemførelse er forbundet sådanne risici, at man hidtil har skønnet, at en dyberegående faglig indsigt er påkrævet for på betryggende vis at gennemføre undervisningen.

I sine overvejelser har udvalget været inde på tanken om at søge oprettet undervisning for lærere, der skulle varetage gymnastikundervisningen for folkeskolens yngre klasser, idet udvalget principielt har fundet det ønskeligt, at de særlige problemer i forbindelse med undervisningen i legemsøvelser koncentrerer på Danmarks Højskole for Legemsøvelser eller på de søsterinstitutioner, der er foreslået oprettet andetsteds i landet i tilslutning til bestående og eventuelt kommende undervisningscentre.

Man har imidlertid fra udvalgets side skønnet, at antallet af folkeskolelærere, der er knyttet til undervisningen i gymnastik i folkeskolens yngre klasser, er så betydeligt, at det inden for en overskuelig årrække ikke vil være muligt at give disse lærere en videregående uddannelse på Danmarks Højskole for Legemsøvelser, selv om der oprettes søsterinstitutioner andre steder i landet i overensstemmelse med udvalgets indstilling.

Ved sine videre overvejelser har udvalget derfor ment fortsat at måtte koncentrere sig om de særlige problemer, der er forbundet med undervisningen af eleverne i folkeskolens ældste klasser, og den risiko, der er forbundet med denne undervisnings gennemførelse, således at man indtil videre har baseret prognoserne på det forventede antal lærere i disse klasser. I henhold til udvalgets forslag til bekendtgørelse, jfr. nedenfor, hovedafsnit IV, er der dog mulighed for oprettelse af andre kursus end de udtrykkeligt nævnte, herunder også kursus til uddannelse af gymnastiklærere med særligt henblik på undervisningen i faget legemsøvelser i de yngre klasser.

Under forudsætning af, at eleverne i 8., 9. og

10.-klasserne samt i realafdelingen skal undervises af lærere med uddannelse fra Danmarks Højskole for Legemsøvelser, skulle der i 1966 fra Danmarks Højskole for Legemsøvelser være dimitteret i alt 84 lærere af begge køn og i 1970 120. Hvis hensyn tages dels til det forhold, at der gennem en årrække er opstået et meget stort udækket behov, dels til den omstændighed, at lærere i faget legemsøvelser normalt forlader faget, når de bliver ældre, må de nævnte tal ud fra et forsigtigt skøn fordobles for at få behovet dækket.

Der henvises i øvrigt med hensyn til enkeltheder i beregningen til bilag 8.

2. Tilgang af folkeskolelærere til det 1-årige kursus på Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

I en længere årrække har tilgangen til det 1-årige kursus været meget beskeden set i forhold til de ovenfor anførte tal for folkeskolens behov.

Kursister på det 1-årige kursus på Danmarks Højskole for Legemsøvelser

	Mænd	Kvinder	I alt	Direkte fra seminariet	På orlov
1958-59	18	10	28	8	20
1959-60	13	11	24	4	20
1960-61	25	16	41	7	34
1961-62	24	15	39	7	32
1962-63	14	7	21	6	15
1963-64	19	13	32	6	26
1964-65	16	15	31	4	27
1965-66	29	18	47	17	30
1966-67	27	24	51	26	25

Den forøgede tilgang i 1965 og 1966 kan direkte tilskrives det forhold, at der begge disse år var stillet 10 scholarstipendier til højskolens rådighed for studerende, der søgte optagelse på det 1-årige kursus direkte i fortsættelse af deres seminarieuddannelse. Udvalget har på et tidligt tidspunkt af sit arbejde — jfr. udvalgets som bilag 9 til betænkningen optagne skrivelse af 29. juli 1964 - over for undervisningsministeriet stærkt anbefalet denne stipendieordning af følgende grunde:

1. Lærermanglen gør det i mange tilfælde vanskeligt for lærere at få orlov fra deres skole.
2. Det er vigtigt at få specialuddannet lærerne i dette fag på et så tidligt tidspunkt som muligt, således at den årrække, de udnytter uddannelsen, ikke bliver for kort, og således

at de både har lyst til og kan tåle den intensive træning på højskolen.

3. Det er en væsentlig billigere ordning for staten end bevillingen af et tilsvarende antal vikarportioner.

Interessen har vist sig at være meget stor blandt de lærerstuderende, idet højskolen i 1965 fik 30 ansøgninger, i 1966 31 ansøgninger og i 1967 41 ansøgninger fra studerende i seminariernes afgangsklasser. Ud fra disse erfaringer kan udvalget anbefale, at antallet af scholarstipendier forøges væsentligt, idet man heri ser en effektiv mulighed for at få antallet af disse studerende forøget.

Ved den udbygning af Danmarks Højskole for Legemsøvelser, som udvalget foreslår, jfr. nedenfor, er der regnet med, at der skal kunne optages indtil 96 folkeskolelærere hvert år. Efter ovenstående prognose vil dette imidlertid ikke være tilstrækkeligt til at dække behovet. Under hensyn hertil samt til, at det vil være meget vanskeligt at opnå en så stor tilgang på ét sted, anser udvalget det for ønskeligt og nødvendigt, at der åbnes udvej for oprettelse af søsterinstitutioner til højskolen i provinsen, jfr. nedenfor afsnit V.2. Spørgsmålet om oprettelse af søsterinstitutioner til Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

3. Behovsprognose for akademisk uddannede lærere i faget legemsøvelser.

a. Gymnasieskolerne.

Beregningerne, der er foretaget på grundlag af en opgørelse over elevtallet i skoleåret 1963/64, stammer fra et tidligt tidspunkt af udvalgets arbejde. Efter foretagne undersøgelser af den udvikling, der er foregået med hensyn til elev- og lærertilgang i den siden da forløbne periode, har udvalget ikke fundet fornøden anledning til at ændre basisåret.

Der henvises i øvrigt til bilag 10, der — foruden redegørelse for forudsætningerne for beregningerne — indeholder de nærmere enkeltheder med hensyn til de foretagne beregninger.

For at dække det fremtidige behov for akademisk uddannede lærerkræfter i faget legemsøvelser kræves der i nedenstående periode en årlig tilgang af cand. mag.er og scient.er som følger:

1964/65-1969/70.....	40
1970/71-1974/75.....	58
1975/76-1979/80.....	87

Til dækning af dette behov kræves der - un-

der hensyntagen til studietid og frafald — en årlig tilgang af stud. mag.er og scient.er som følger:

1958/59-1962/63.....	41-43
1963/64-1967/68.....	98-100
1968/69-1972/73.....	128-130

I perioden 1958/59 til og med 1966/67 skulle der i alt være optaget 606 stud. mag.er og scient.er med faget legemsøvelser på Danmarks Højskole for Legemsøvelser. I virkeligheden blev der optaget 515, hvilket vil sige, at der er opstået en manko i forholdet til beregningerne på 91 stud. mag.er og scient.er.

b. Seminarierne.

Det forekommer vanskeligt at danne sig et skøn over seminariernes fremtidige behov for cand. mag.er og scient.er med faget legemsøvelser, da det bl. a. er usikkert, hvor mange liniehold i legemsøvelser, der vil blive oprettet efter 1969. Hvis der regnes med samme lærerbehold, som efter den gældende læreruddannelseslov, og hvis der regnes med en jævn aldersfordeling i det nuværende lærerkorps, kan seminariernes årlige behov anslås til 3-5.

Ved overgang til andet fag i 50-års alderen bliver behovet 6-10 pr. år.

c. Gymnasieskolernes + seminariernes samlede behov for akademisk uddannede lærerkræfter med faget legemsøvelser.

For at både gymnasieskolernes og seminariernes behov for lærere i faget legemsøvelser skal kunne dækkes, skal den gennemsnitlige årlige tilgang til studiet for hvert af årene 1968/69 til 1972/73 være 131-140.

4. Tilgang af universitetsstuderende til Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Det er forbundet med store vanskeligheder at finde et holdbart grundlag for en prognose for tilgangen af universitetsstuderende til Danmarks Højskole for Legemsøvelser. Fra 1963 faldt antallet af studerende fra det filosofiske fakultet væsentligt, idet der fra dette år indførtes den regel, at de studerende med faget legemsøvelser skulle tage deres hovedfag først. Tilgangen af studerende fra det matematisk-naturvidenskabelige fakultet forøgedes imidlertid samtidig, idet det efter de nye studieplaner er blevet muligt at tage faget legemsøvelser som bifag også ved dette fakultet. Fra 1966 indførtes endelig den regel, at studerende med legemsøvelser som hovedfag skal fuldføre bifagsstudiet, før hovedfagsstudiet påbegyndes.

I årene 1958 til 1966 fordelte de nyoptagne studerende på Danmarks Højskole for Legemsøvelser sig på fakulteter på følgende måde:

Tabel I.

	mat. nat.	fil.	i alt
1958	3	24	27
1959	6	22	28
1960	7	39	46
1961	12	50	62
1962	36	53	89
1963	35	11	46
1964	37	9	46
1965	65	28	93
1966	54	24	78

I nedenstående tabel er for årene 1958 til 1962 udregnet, hvor mange promille af den samlede studenteargang og hvor mange procent af det samlede antal indtegnede studerende ved de to fakulteter tilsammen (København og Århus universiteter) de på Danmarks Højskole for Legemsøvelser optagne universitetsstuderende udgjorde.

Tabel II.

	Antal universitetsstuderende på Danmarks Højskole for Legemsøvelser	Samlet antal studenter	Antal universitetsstuderende på Danmarks Højskole for Legemsøvelser i ‰ ₀₀	Samlet antal studerende mat. nat. — fil. hum. fak.	Antal universitetsstuderende på Danmarks Højskole for Legemsøvelser i ‰ ₁₁
1958	27	3970	6,8	642	4,2
1959	28	3831	7,7	713	4,0
1960	46	4433	10,3	1012	4,6
1961	62	5454	11,2	1395	4,6
1962	89	6364	14,0	1935	4,7

Det fremgår af tallene, at den tredobling af tilgangen af universitetsstuderende til Danmarks Højskole for Legemsøvelser, der fandt sted fra

1958-62, udelukkende skyldtes en tilsvarende forøgelse af tilgangen til stud. mag./scient.-studierne ved de to universiteter, idet den procent-

del af de indtegnede, der valgte faget legemsøvelser, kun var underkastet små variationer. For at finde et grundlag for en prognose er 1962 det sidste år, der er medregnet, idet det var det sidste år, inden de ovennævnte restriktioner ved det filosofiske fakultet indførtes.

I nedenstående oversigt er udregnet den procentdel af det samlede studentertal, der i årene 1958-1966 indtegnedes ved to fakulteter:

Tabel 111.

1958	16,7 %
1959	20,0 %
1960	22,8 %
1961	25,6 %
1962	30,4 %
1963	30,9 %
1964	26,1 %
1965	30,3 %
1966	30,3 %

Som det fremgår af tallene, ser det ud, som om den procentdel af en studenterårgang, der har indtegnet sig som studerende ved de to fakulteter, har været nogenlunde konstant siden 1962. Det vil formentlig derfor være muligt at få et rimeligt skøn over tilgangen af universitetsstuderende til Danmarks Højskole for Legemsøvelser ved at tage 14 % af de kommende studenterårgange eller 4,6 % af den samlede årlige tilgang til de to fakulteter. Som det fremgår af tabel I, faldt antallet af studerende i årene 1963 og 1964 som følge af de indførte restriktioner ved det filosofiske fakultet. Fra 1964 til 1965 fordobledes tilgangen, hvilket tyder på, at indførelsen af bifagsmuligheden ved det matematisk-naturvidenskabelige fakultet næsten har opvejet restriktionernes adgangsbegrænsende virkning. Dertil kommer, at et stigende antal studerende fra det filosofiske fakultet søger ind efter bestået forprøve i hovedfaget. I 1965 produceredes 8958 studenter, og 14 % heraf udgør 125. 2719 indtegnedes ved universiteternes matematisk-naturvidenskabelige og filosofiske/humanistiske fakulteter. 4,6 % heraf udgør ligeledes 125. Hvis prognosegrundlaget er holdbart, skulle herefter 125 studerende have påbegyndt studiet på Danmarks Højskole for Legemsøvelser. I virkeligheden optoges 93 studerende, men mellem 25 og 30 studerende afvistes, fordi de først havde tilmeldt sig efter 1. august, hvor anmeldelsesfristen udløb. I 1966 var tilgangen noget mindre end i 1965, dels fordi den samlede studenterårgang var væsentlig mindre, dels fordi de hovedfagsstuderende for første gang blev afskåret fra at

påbegynde deres studium med kursus på Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

For 1967, 1968 og 1969 kan studentertallet udregnes på grundlag af elevtallet på gymnasiernes og kursernes forskellige klassetrin. I nedenstående beregning er man gået ud fra en frafaldsprocent i forhold til elevtallet i I. gymnasieklasse på 13. I studentertallet for 1969 fra kurserne er regnet med en tilgang som i 1966.

Tabel IV.

Beregnete tal for studenterproduktion, antal studerende ved de filosofiske/humanistiske og de matematisk-naturvidenskabelige fakulteter samt tilgangen af studerende til Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

	Samlet antal studerende	Studerende mat. nat. + fil./hum. fak.	Tilgang til Danmarks Højskole for Legemsøvelser
1967	8750	2625	122
1968	9750	2925	136
1969	10300	3090	144

Det må forventes, at tilgangen af studerende endnu i 1967 og 1968 vil være præget af de ovennævnte restriktioner, således at prognosetallet for tilgangen først vil blive nået i 1969.

Da der er god overensstemmelse mellem på den ene side behovsprognoserne for gymnasieskolerne og seminarierne og på den anden side tilgangsprognoserne for studerende ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser, er det meget vigtigt, at højskolen udbygges til at kunne rumme det forventede antal studerende.

5. Danmarks Højskole for Legemsøvelsers lokaleproblemer.

Der er i udvalget enighed om, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser bør forblive og udbygges på den nuværende grund. For det første vil det fortsat være af afgørende betydning for højskolen, at den nære geografiske kontakt med universitetets gymnastikteoretiske laboratorium bevares, for det andet vil en udflytning medføre meget betydelige investeringer ved genskabelsen af de eksisterende idrætslokaler, der alle er tilfredsstillende, og for det tredje vil det være muligt at udbygge højskolen til den dobbelte kapacitet, samtidig med at de øjeblikkelige mangler afhjælpes, ved at udnytte arealet mellem de nuværende idrætshaller og H. C. Ørsted Institutet. En sådan udbygning vil ikke beskære eller i øvrigt berøre de grønne arealer, der har en tilstrækkelig kapacitet.

a. Øjeblikkelige lokalemangler.

1. Omlædningsrum, baderum, tøj opbevaringsmuligheder og toiletter for højskolens lærere og lærerinder findes ikke.
2. Det nuværende lærerværelse, der samtidig fungerer som kontor for højskolens pædagogiske inspektør, er på 22 m². For kursusåret 1966/67 er der ansat 29 lærere ved højskolen.
3. Det nuværende bibliotek er uegnet og helt utilstrækkeligt som læsesal, idet højst 14 studerende kan placeres i lokalet. I kursusåret 1966/67 udgør antallet af studerende 215.
4. Den nuværende kantine kan højst rumme 80 studerende, hvilket medfører meget betydelige skemamæssige vanskeligheder, idet de forskellige hold må have spisepauser på forskellige tidspunkter.
5. Testningslaboratorier findes ikke. Det testningsapparat, der findes, lider meget stærkt under, at det skal transporteres, hver gang det skal anvendes. Dertil kommer, at det som følge af lokalemanglen ikke er muligt for højskolen at skaffe plads til apparatur i fornødent omfang.
6. Den nuværende festsal kan ikke rumme alle studerende. Det er derfor ikke muligt at arrangere fælles foredrag og forelæsnings- og forelæsninger. Lokalet udnyttes i øvrigt intensivt til forelæsninger samt til undervisning i musikkundskab og rytmik.
7. Omlædningsforholdene for de studerende er helt utilfredsstillende. I kursusåret 1965/66 var det således nødvendigt for 3 undervisningshold at dele 2 omlædningsrum og 1 baderum..
8. Der findes kun 2 auditorier, der er for små og i øvrigt ganske utidssvarende. Det er derfor nødvendigt i et vist omfang at benytte festsalen som auditorium, jfr. ovenfor pkt. 6.
9. Der findes ikke lokaler til undervisning i musikkundskab, ligesom der mangler et lokale til indspilning af bånd, der i vid udstrækning anvendes i undervisningen.

En række af disse problemer kan løses midlertidigt, efter at højskolen har overtaget AB's tidligere klubhus. I foråret 1966 er der her blevet indrettet omlædningsrum for 120 studerende. Bibliotek er midlertidigt indrettet på 1. etage, ligesom der — til aflastning af kanten — er blevet indrettet spiseplads for 120 studerende.

Udvalget lægger afgørende vægt på, at denne ordning bliver af midlertidig karakter, idet hovedbygningen er en træbygning i meget dårlig stand, som efter Byggeadministrationens skøn kun kan anvendes i en 5-årig periode.

På denne måde har det været muligt at inddrage det nuværende bibliotek og indrette det således ledigtblevne areal dels til lærerværelse, dels til omlædnings- og baderum for lærerinderne. Ved inddragelse af et af de nuværende omlædningsrum i kælderen kan der skaffes omlædnings- og baderum for lærerne. Ved en stedfunden inddragelse af ca. 70 m² af rektorboligen er der skabt mulighed for indretning af testningslaboratorier.

Planer for disse ombygningsarbejder er - under udvalgets arbejde — blevet udarbejdet af rektor. Arbejderne forventes fuldført 1 løbet af undervisningsåret 1966/67.

b. Udbygningen af Danmarks Højskole for Legemsøvelser som følge af det stigende antal studerende.

De seneste års erfaringer og de udarbejdede prognoser for tilgangen af studerende de nærmest følgende år viser, at antallet af hold vil stige stærkt. Det bemærkes herved, at lokaleprognoserne nødvendigvis må udarbejdes på grundlag af holdantallet, ikke på grundlag af antallet af studerende.

c. Antallet af undervisningshold på Danmarks Højskole for Legemsøvelser 1964-70.

Tabellen viser, hvilket antal studerende der kan tvinge til deling på henholdsvis 13, 15, 16, 17 og 18 hold, og for 1969/70 tillige hvilket antal studerende, der kan rummes på 18 hold med et maksimum af 24 studerende på hvert hold.

	Mandlige	Kvindelige	I alt	Antal studerende
1964/65	3	3	6	126
1965/66	5	4	9	182
1966/67	6	5	11	215
1967/68	6	7	13	225
1968/69	7	8	15	256
1969/70	8	8	16	264

Med korte kursus:

1968/69	8	9	17	284
1969/70	9	9	18	294-432

De nye korte kursus, som udvalget foreslår oprettet, vil forøge antallet af hold med et af hvert køn, således at den kapacitet, højskolen

efter udvalgets mening bør udbygges **til**, er 9 hold af hvert køn.

d. Elevholdenes fordeling på kursusformer.

	1-årigt kursus		1. års studerende		2. års studerende		korte kursus		i alt
	M	K	M	K	M	K	M	K	
1964/65	1	1	1	1	1	1			6
1965/66	2	1	2	2	1	1			9
1966/67	2	1	2	2	2	2			11
1967/68	2	2	2	3	2	2			13
1968/69	2	2	3	3	2	3	1	1	17
1969/70	2	2	3	3	3	3	1	1	18

Da udvalget ikke finder det forsvarligt under hensyn til undervisningens kvalitet at optage mere end 24 studerende på hvert hold, betyder det, at en beskeden stigning i antallet af studerende kan bevirke, at der må oprettes flere hold. Forøgelsen af holdantallet må påregnes at finde sted, selv om der - således som indstillet af udvalget - hurtigt oprettes en søsterinstitution til Danmarks Højskole for Legemsøvelser i Århus. Et rundspørge blandt de studerende, som er optaget på Danmarks Højskole for Legemsøvelser i 1964, 1965 og 1966, har nemlig vist, at det antal studerende, der ville have valgt at studere i Århus, hvis muligheden havde foreligget, var så beskedent, at det ikke ville have fået indflydelse på holddelingen. Oprettelse af en søsterinstitution til Danmarks Højskole for Legemsøvelser i Odense vil formentlig heller ikke i væsentlig grad reducere tilgangen af studerende til Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Behovet for de korte kursus, som udvalget foreslår oprettet, er efter alt foreliggende meget stort. Det vil derfor være vigtigt at starte disse så hurtigt, lokalekapaciteten gør det muligt.

e. Fremtidige lokalemangler.

På grundlag af det foran anførte er det muligt at opstille nedenstående oversigt over de lokaler, der skal fremskaffes ved nybyggeri, for dels at finde en blivende løsning på højskolens øjeblikkelige lokaleproblemer, og dels at skabe lokalemæssige muligheder for at rumme de studerende, der kan forventes at melde sig i de kommende år, og som det efter de udarbejdede behovsprognoser er nødvendigt at skaffe plads til:

- 16 omklædningsrum til studerende.
- 4 omklædningsrum til lærere.
- 2 gymnastiksale. .

2 atletikhaller.

1 boldspilhal.

1 svømmehal uden rum til afvaskning og uden vipper og øvelsesbassin.

Hertil kommer de under afsnit a om de øjeblikkelige mangler nævnte lokaler: bibliotek, læsesal, omklædningsrum for studerende, kantine, auditorier m.m.

Udvalget er opmærksom på, at disse lokaler ikke kan påregnes opført i samme takt, som antallet af elevhold forøges på Danmarks Højskole for Legemsøvelser. Allerede i kursusåret 1966/67 har det således været nødvendigt at disponere over et idrætslokale mere end de eksisterende. Rektor har derfor i 1965 udarbejdet planer for og opnået bevilling til en luftbåret hal til overdækning af et atletikanlæg. Allerede i kursusåret 1966/67 er der placeret 40 ugentlige timer i denne hal. I kursusåret 1967/68 skulle højskolen derudover disponere over en række nye omklædningsrum samt 2 nye gymnastiksale. Fra kursusåret 1968/69 burde højskolen være fuldt udbygget med ovennævnte lokaler.

Manglen på lokaler har i de senere år i stigende grad haft en uheldig indflydelse på uddannelsen på højskolen. Det har været nødvendigt at tilpasse fag- og timefordelingen efter de disponible lokaler. Timetallet i svømning er således indskrænket væsentligt for at skaffe plads til det voksende holdantal, og det har ikke været muligt at placere det antal timer i gymnastiksale, som uddannelsen efter udvalgets mening kræver. Hertil kommer, at alle de omklædnings- og baderum, højskolen råder over både i hygiejnisk henseende og i henseende til størrelse ligger langt under den standard, der kræves ved skolebyggeri.

Udvalget ønsker at henlede opmærksomheden på, at alle højskolens idrætslokaler udnyttes meget intensivt, også om aftenen, idet de uden for undervisningstiden udlejes til Universitetets Studentergymnastik samt til en række klubber. Højskolens idrætslokaler udnyttes således i kursusåret 1966/67 gennemsnitligt i 81 ugentlige timer. En sådan udnyttelsesgrad går i høj grad ud over elevernes selvstændige studie- og træningsmuligheder, da der aldrig forefindes ledige lokaler. Behovet for idrætslokaler til studentergymnastikken og idrætsforeningerne er så stort, at også nye lokaler kan påregnes at blive fuldt udnyttet straks fra færdiggørelsen. Indtil lokaleproblemerne er løst gennem nybygning, finder udvalget, at højskolens lokaler udeluk-

kende bør forbeholdes højskolen selv og U.S.G., der også har et udækket behov for idrætslokaler, jfr. nærmere nedenfor afsnit V. 1. Forholdet til U.S.G.

Det eneste alternativ til den nævnte udbygning synes at være en adgangsbegrænsning. Både af principielle grunde og af hensyn til

skolernes behov for specialuddannede lærere i faget legemsøvelser finder udvalget, at en adgangsbegrænsning vil være meget uheldig. Man er dog opmærksom på, at en adgangsbegrænsning i en overgangsperiode synes uafvendelig, hvis tilgangen af studerende vokser som forudset.

IV. Forslag til bekendtgørelse om Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

1. Forslag til bekendtgørelse

1. Almindelige bestemmelser.

§ 1. Danmarks Højskole for Legemsøvelser har til opgave at give en videregående uddannelse i legemsøvelser til folkeskolens lærere, at give universitetsstuderende med faget legemsøvelser en praktisk, metodisk og pædagogisk uddannelse, at efteruddanne seminarielærere, gymnasielærere og folkeskolelærere, at uddanne ledere til den frivillige idræt samt at videreudvikle faget legemsøvelser indholdsmæssigt, metodisk og pædagogisk.

Stk. 2. Højskolen ledes af en rektor, der har det administrative og pædagogiske ansvar for højskolens drift.

Stk. 3. Højskolens inspektør bistår rektor i den administrative og pædagogiske ledelse af højskolen og varetager under rektors forfald rektoratsforretningerne. Han leder højskolens praktikundervisning og bestrider i øvrigt efter nærmere aftale med rektor et vist antal undervisningstimer.

§ 2. Undervisningen varetages af de faste lærere, der er normeret ved højskolen, og i øvrigt af deltidsansatte lærere.

Stk. 2. De deltidsansatte lærere kan efter indstilling fra rektor beskikkes for et tidsrum af tre år af undervisningsministeren. For beskikkelsesperioden fastsættes et garanteret minimumstimal. Genbeskikkelse kan finde sted.

Stk. 3. For lærere i de praktiske fag, herunder metodik og undervisningsøvelser, er aldersgrænsen fastsat til 55 år, der gælder for såvel faste som deltidsansatte lærere. For de sidstnævnte læreres vedkommende kan genbeskikkelse ikke finde sted ud over det undervisningsår, i hvilket de pågældende fylder 55 år. Med henblik herpå kan i påkommende tilfælde den sidste periode for genbeskikkelse gøres kortere end tre år.

Stk. 4. Højskolens lærere, såvel heltids- som deltidsansatte, danner et lærerråd, for hvilket rektor er formand. De nærmere regler for lærerrådets virksomhed fastsættes af undervisningsministeren efter indstilling fra lærerrådet.

§ 3. Principperne for højskolens undervisning fastlægges i samarbejde med Københavns universitet og med Danmarks Lærerhøjskole, og undervisningen må stedsse tilgodesee de ønsker, der fremsættes af direktoraterne for folkeskolen og seminarierne, henholdsvis gymnasieskolerne under hensyn til den undervisning, der efter gældende bestemmelser skal gennemføres inden for de respektive undervisningsområder.

Stk. 2. Med henblik herpå nedsættes et fagligt råd bestående af:

Rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser, der er formand for rådet.

Følgende af undervisningsministeren beskikkede medlemmer:

2 medlemmer efter indstilling fra rektor for Københavns universitet,

2 medlemmer efter indstilling fra rektor for Danmarks Lærerhøjskole,

2 medlemmer efter indstilling fra direktoratet for folkeskolen og seminarierne,

2 medlemmer efter indstilling fra direktoratet for gymnasieskolerne,

2 medlemmer efter indstilling fra lærerrådet ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Besikkelserne gælder for 4 år. Genbeskikkelse kan finde sted.

De nærmere regler for det faglige råds virksomhed fastsættes af undervisningsministeren efter indstilling fra rådet. Undervisningsministeren kan — ligeledes efter indstilling fra rådet — foretage ændring i dettes sammensætning.

§ 4. Højskolens undervisning er vederlagsfri.

§ 5. Højskolens undervisning omfatter:

1. 1-årigt kursus for seminarieuddannede lærere.
2. Korte kursus for seminarieuddannede lærere.
3. Obligatorisk kursus for studerende ved Københavns universitet med legemsøvelser som fag.
4. Efteruddannelseskursus for seminariernes lærere.
5. Efteruddannelseskursus for gymnasieskolens lærere.
6. Efteruddannelseskursus for folkeskolens lærere.
7. Kursus for videreuddannelse af ledere til den frivillige idræt.
8. 100 timers kursus for ledere til den frivillige idræt.

Efter indstilling fra det faglige råd kan der oprettes andre former for efter- og videreuddannelseskursus end de ovenfor nævnte.

Hvert år i november måned bekendtgøres, hvilke kursus der under forudsætning af tilstrækkelig tilgang vil blive gennemført i det følgende finansår.

§ 6. Optagelse på højskolen er for alle kursusformer betinget af tilfredsstillende helbredsattest, som udfærdiges på et dertil bestemt skema, og som kan forlanges afgivet af en af højskolen udpeget læge.

§ 7. Undervisningsministeren beskikker censorerne til de afsluttende prøver. Ved prøverne fastsættes opgaverne af eksaminatorerne, i skriftlig metodik efter samråd med rektor.

Stk. 2. Ved de afsluttende prøver anvendes samme karakterskala som ved lærereksamen.

Stk. 3. Over prøverne føres særskilt for hvert kursus en af ministeriet autoriseret og med dettes segl forsynet, pagineret og gennemdraget protokol. Når prøven er afsluttet, underskrives protokollen af eksaminator og de ved prøven fungerende censorer.

II. De enkelte kursus.

1. 1-årigt kursus for seminarieuddannede lærere.

§ 8. Formålet med kursus er at give folkeskolelærere en videregående praktisk og teoretisk uddannelse med særligt henblik på undervisningen i folkeskolens ældste klasser.

§ 9. Optagelse på kursus er betinget af, at den pågældende:

- a) opfylder et af de nedenfor under 1–4 angivne krav til den forudgående uddannelse:

1. har bestået lærereksamen med faget legemsøvelser i henhold til lov nr. 220 af 11. juni 1954 om uddannelse af lærere til folkeskolen.
2. har bestået lærereksamen med liniefagsuddannelse i legemsøvelser i henhold til lov nr. 235 af 8. juni 1966 om uddannelse af lærere til folkeskolen.
3. har bestået lærereksamen i henhold til lov nr. 235 af 8. juni 1966 om uddannelse af lærere til folkeskolen og herudover har gennemgået det nedenfor omhandlede korte kursus for seminarieuddannede lærere på Danmarks Højskole for Legemsøvelser.
4. har bestået faglærereksamen i et andet fag og desuden i et år på tilfredsstillende måde har deltaget i undervisningen i de praktiske fag på Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

b) opfylder rimelige krav til færdighed i de praktiske discipliner. Senest ved kursus' begyndelse skal svømmefærdighed svarende til den danske skoles frisvømmerprøve dokumenteres.

c) fremlægger tilfredsstillende helbredsattest, jfr. § 6.

Rektor kan i særlige tilfælde dispensere fra foranstående betingelser.

§ 10. Undervisningen omfatter:

a) Praktisk og pædagogisk uddannelse i atletik, boldspil, gymnastik og svømning.

b) Teoretisk uddannelse i legemsøvelsernes almindelige teori (anatomi og fysiologi), legemsøvelsernes specielle teori, legemsøvelsernes almene og specielle metodik, pædagogik, psykologi og musikkundskab.

c) Korte obligatoriske kursus i legemsøvelsernes historie, elementær førstehjælp, orientering, småbørnsgymnastik o. lign.

d) Frivillige kursus i f. eks. selvforsvar, folkedans og vinteridræt.

§ 11. Undervisningen afsluttes med følgende prøver:

a) En skriftlig 4 timers prøve i hvert af fagene legemsøvelsernes specielle teori og legemsøvelsernes metodik.

b) En mundtlig prøve i hvert af fagene anatomi, fysiologi og legemsøvelsernes specielle teori.

For hver af prøverne gives én karakter. Eksamenskarakteren i speciel teori fremkommer som gennemsnit af karakteren for den skriftlige og mundtlige prøve. I hver af de praktiske discipliner gives en standpunktskarakter og en udtalelse om den studerendes undervisningsfærdig-

hed. Disse udtalelser samarbejdes af lærerne til én udtalelse.

Stk. 2. Lærerrådet afgør, om den enkelte studerende i det hele har opnået et sådant resultat, at afgangsbevis kan udstedes, dog kan ingen studerende få afgangsbevis, hvis gennemsnittet af de fire eksamenskarakterer er under $g \div$ (5 efter den i bekendtgørelse af 4. februar 1963 omhandlede karakterskala), eller hvis gennemsnittet af standpunktskaraktererne er under $g +$ (6 efter den i bekendtgørelse af 4. februar 1963 omhandlede karakterskala).

Stk. 3. Hvis en studerende af helbredsmæssige grunde ikke har aflagt de af ministeriet fastsatte prøver for svømmelærere, angives det på afgangsbeviset, at den pågældende ikke kan påtage sig undervisning i svømning.

Stk. 4. På afgangsbeviset opføres 4 eksamenskarakterer i de teoretiske fag, standpunktskarakterer i de praktiske discipliner samt en samlet udtalelse om den studerendes undervisningsfærdighed.

Stk. 5. På afgangsbeviset angives tillige de korte kursus, den studerende har gennemgået med tilfredsstillende resultat, jfr. § 10c) og d).

2. Korte kursus for *seminariendannede lærere*.

§ 12. Formålet med kursus er at give en praktisk og teoretisk uddannelse i faget legemsøvelser svarende til seminariernes liniefagsuddannelse i henhold til lov nr. 235 af 8. juni 1966 om uddannelse af lærere til folkeskolen.

§ 13. Optagelse på kursus er betinget af, at den pågældende:

- a) har bestået lærereksamen.
- b) opfylder rimelige krav til færdighed i de praktiske discipliner.
- c) fremlægger tilfredsstillende helbredsattest, jfr. § 6.

§ 14. Undervisningen omfatter:

- a) Praktisk og pædagogisk uddannelse i atletik, boldspil, gymnastik og svømning.
- b) Teoretisk uddannelse i legemsøvelsernes almene og specielle metodik samt legemsøvelsernes specielle teori (herunder den nødvendige anatomi og fysiologi).
- c) Korte obligatoriske kursus i f. eks. elementær førstehjælp.
- d) Frivillige kursus i f. eks. svømning, stilende mod svømmelærereksamen.

§ 15. Undervisningen afsluttes med en 3 timers skriftlig prøve i hvert af fagene metodik og legemsøvelsernes specielle teori samt en mundtlig prøve i legemsøvelsernes specielle teori.

For hver af prøverne gives én karakter. Der gives en standpunktkarakter i praktisk færdighed i atletik, boldspil og gymnastik. Lærerne i de praktiske discipliner udarbejder en fælles udtalelse om den studerendes undervisningsfærdighed.

Stk. 2. Lærerrådet afgør, om den enkelte studerende i det hele har opnået et sådant resultat, at afgangsbevis kan udstedes.

Stk. 3. På afgangsbeviset opføres 3 eksamenskarakterer i de teoretiske fag, standpunktkarakterer i atletik, boldspil og gymnastik samt udtalelsen om den studerendes undervisningsfærdighed. På afgangsbeviset angives tillige de korte kursus, den studerende har gennemgået med tilfredsstillende resultat. Hvis en studerende under kursus har bestået de af ministeriet fastsatte prøver for svømmelærere, udstedes et særligt bevis.

3. *Obligatorisk kurstis for studerende ved Københavns universitet med legemsøvelser som fag.*

§ 16. Formålet med kursus er at give de studerende en praktisk, metodisk og pædagogisk uddannelse i atletik, boldspil, gymnastik og svømning med særligt henblik på undervisningen i gymnasieskolen.

§ 17. Optagelse på kursus er betinget af, at den pågældende:

- a) er indtegnet ved Københavns universitet med legemsøvelser som hoved- eller bifag og opfylder de til enhver tid gældende regler for den rækkefølge, hvori studiefagene skal afvikles.
- b) opfylder rimelige krav til færdighed i de praktiske discipliner.
- c) fremlægger tilfredsstillende helbredsattest, jfr. § 6.

§ 18. Undervisningen omfatter:

- a) Praktisk og pædagogisk uddannelse i atletik, boldspil, gymnastik og svømning. I det sidste semester kan der gives adgang til en specialuddannelse i én af de nævnte discipliner.
- b) Teoretisk uddannelse i legemsøvelsernes almene og specielle metodik, pædagogik, psykologi og musikundskab.

c) Obligatoriske kursus i orientering, elementær førstehjælp o. lign.

d) Frivillige kursus i f. eks. trænervirksomhed i den frivillige idræt, dommervirksomhed i de enkelte boldspil, selvforsvar, folkedans og vinteridræt.

Stk. 2. Lærerrådet afgør, om den enkelte studerende i det hele har opnået et sådant resultat, at afgangsbevis kan udstedes.

Stk. 3. På afgangsbeviset opføres for hver af de praktiske discipliner en standpunktskarakter i henholdsvis praktisk færdighed og metodik. På afgangsbeviset angives tillige de korte kursus, den studerende har gennemgået med tilfredsstillende resultat.

4, 5 og 6. Efteruddannelseskursus.

§ 19. Formålet med disse kursus er at give seminarilærere, gymnasialærere og folkeskolelærere en supplerende, ajourførende undervisning i fagets praktiske og teoretiske discipliner.

§ 20. Optagelse er for hver af de 3 kursusformer betinget af, at den pågældende:

a) er ansat ved vedkommende undervisningsområde.

b) fremlægger tilfredsstillende helbredsattest, jfr. § 6.

§ 21. Undervisningens indhold fastlægges hvert år efter forhandling med det faglige råd.

7. Kursus til uddannelse af ledere til den frivillige idræt.

§ 22. Formålet med kursus er at give ledere i den frivillige idræt en videregående praktisk og teoretisk uddannelse som trænere og foreningsledere.

§ 23. Optagelse på kursus er betinget af, at den pågældende:

a) har en forudgående uddannelse og erfaring i idrætsledelse.

b) indstilles til optagelse gennem én af følgende organisationer: Dansk Idræts-Forbund, De Danske Gymnastik- og Ungdomsforeninger., De Danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger.

c) fremlægger tilfredsstillende helbredsattest, jfr. § 6.

§ 24. Undervisningen omfatter:

A. Fællesfag:

a) Praktisk og pædagogisk uddannelse i gymnastik (opvarmnings- og træningsprogrammer, arbejdsteknik m. m.).

b) Teoretisk uddannelse i legemsøvelsernes

specielle teori (træningslære), almen og speciel idrætsmetodik, foreningsledervirksomhed, elementær førstehjælp (idrætsskader) og testningsmetoder.

B. Specialer.

Hver kursUSDeltager skal have ét speciale, og det enkelte kursus oprettes med to specialer for hvert køn. Rektor afgør, hvilke specialer der skal indgå i det enkelte kursus efter forudgående forhandling med de idrætsorganisationer, der indstiller til optagelse. Undervisningens indhold fastlægges for hvert speciale efter forhandling med de pågældende specialforbund.

§ 25. Undervisningen afsluttes med skriftlige 3 timers prøver i henholdsvis de teoretiske fællesfag og specialets metodik. Lærerne udarbejder i fællesskab en udtalelse om kursUSDeltagerens flid, praktiske dygtighed, lederevner og undervisningsfærdighed.

På afgangsbeviset opføres de enkelte fag med timetal, karaktererne for de to skriftlige prøver samt udtalelsen.

8. 100 timers kursus.

A. 100 timers specialkursus.

§ 26. Formålet med kursus er at uddanne specialinstruktører i de forskellige idrætsgrene.

Stk. 2. Kursus placeres uden for den almindelige arbejdstid. Adgang til kursus har lærere og studerende, der er eller har været elever på det 1-årige kursus eller det obligatoriske kursus for studerende ved Københavns universitet, og som indstilles af lærerne i den pågældende idræt ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser, samt kursusøgende, der indstilles af det pågældende specialidrætsforbund.

Stk. 3. Kursus' hovedemne og indhold fastlægges hvert år efter forhandling i lærerrådet.

B. Europarådets 100 timers kursus til grunduddannelse af ledere til den frivillige idræt.

§ 27. Formålet med kursus er at give interesserede og egnede unge en grunduddannelse som forenings- og idrætsledere.

Stk. 2. Kursus placeres uden for den almindelige arbejdstid. Adgang til kursus har kursusøgende, der indstilles gennem Dansk Idræts-Forbund, De Danske Gymnastik- og Ungdomsforeninger og De Danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger.

Stk. 3. Kursus' indhold og afsluttende prøver følger i en efter danske forhold afnasset form de til enhver tid af Europarådet fastsatte bestemmelser.

III. Andre bestemmelser.

§ 28. Nærværende bekendtgørelse træder i kraft den 1. august 1968.

Stk. 2. Med denne bekendtgørelses ikrafttræden ophæves bekendtgørelse nr. 274 af 22. august 1958 om undervisningen og de afsluttede prøver på Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

2. Bemærkninger til forslag til bekendtgørelse.

Til § 1.

Denne bestemmelse indeholder i *stk. 1* en femleddet beskrivelse af højskolens formål.

Formål 1, 2 og 4 svarer i princippet til den i den nugældende bekendtgørelse af 22. august 1958, § 2, stk. 1, indeholdte formålsbeskrivelse.

For så vidt angår formål 3 - efteruddannelse af seminarielærere og gymnasielærere samt folkeskolelærere - henvises til bemærkningerne til bekendtgørelsens §§ 19 og 20.

For så vidt angår formål 4 — videreudvikling af faget legemsøvelser indholdsmæssigt, metodisk og pædagogisk - bemærkes, at udvalget - som foran under hovedafsnit II nærmere berørt - må anse det for at være af væsentlig betydning, at der gives højskolens lærerkræfter tid og lejlighed til koncentreret fordybelse i de forskellige undervisningsdiscipliners tekniske, metodiske og pædagogiske problemer. At Danmarks Højskole for Legemsøvelser er den eneste institution af sin art i landet akcentuerer i særlig grad betydningen af, at der gives højskolens lærerkræfter mulighed for at tage disse spørgsmål op til behandling.

Stk. 2 svarer ganske til bekendtgørelsen af 22. august 1958, § 1, stk. 1.

Stk. 3 er ny og indeholder en kort beskrivelse af inspektørstillingens indhold.

Til § 2.

Der henvises for så vidt angår de i *stk. 1-3* indeholdte regler til det under afsnit II. 6. Faste lærerstillinger, og 7. Deltidsansatte lærere, anførte.

Stk. 4 svarer i princippet til bekendtgørelsen af 22. august 1958, § 1, stk. 3, idet man dog ikke har anset det for hensigtsmæssigt i denne bestemmelse nærmere at fastlægge lærerrådets arbejdsområde.

Til § 3.

Der henvises til det under afsnit II. 2. Høj-

skolens undervisning, og 3. Oprettelse af et fagligt råd ved højskolen, anførte.

Til § 4.

Bestemmelsen svarer ganske til bekendtgørelsen af 22. august 1958, § 2, stk. 2.

Der findes følgende støttemuligheder for uddannelsessøgende lærere:

1. Et-årigt kursus og korte kursus for seminariuddannede lærere.

a. Vikarhjælp efter de derom gældende regler, jfr. lov nr. 220 af 11. juni 1954 om uddannelse af lærere til folkeskolen, § 38, og lov nr. 235 af 8. juni 1966 om uddannelse af lærere til folkeskolen, § 22.

b. Scholarstipendier å 2.550 kr. årlig + procenttillæg for studerende, der søger optagelse på højskolen direkte fra seminariet, jfr. udvalgets som bilag 9 til betænkningen optagne skrivelse af 29. juli 1964.

De lærere, der hverken kan opnå vikarhjælp eller scholarstipendium, bør have mulighed for at opnå anden form for stipendiehjælp, jfr. herved lov nr. 220 af 11. juni 1954 om uddannelse af lærere til folkeskolen, § 39, sammenholdt med lov nr. 235 af 8. juni 1966 om uddannelse af lærere til folkeskolen, § 23.

2. Efteruddannelseskursus for seminarielærere, gymnasielærere og folkeskolelærere.

Adgang til fri vikar, dækning af rejseudgifter og ydelse af dagpenge efter de herom til enhver tid gældende regler.

Til § 5.

Bestemmelsen svarer i princippet til bekendtgørelsen af 22. august 1958, § 3, hvorom henvises til afsnit I. 3. Danmarks Højskole for Legemsøvelsers pædagogisk-administrative forhold i tiden forud for udvalgets nedsættelse.

Om de enkelte kursusformers nærmere indhold m. v. henvises til de særlige bestemmelser herom i bekendtgørelsens afsnit II. De enkelte kursus.

Udvalget har været opmærksom på, at der påtænkes etableret en særlig uddannelse for såvel de akademisk uddannede som andre lærere, der ønsker at kvalificere sig til at undervise på seminarierne, jfr. Læreruddannelsesudvalgets betænkning, pag. 31, og finder det naturligt, at en sådan supplerende uddannelse helt eller delvis henlægges til Danmarks Højskole for Legemsøvelser for lærere, der ønsker at uddanne sig som seminarielærere i faget legemsøvelser.

Udvalget har anset det for at være af væsentlig betydning, at den foretagne opregning af kursusformer ikke skal lægge sig hindrende

i vejen for oprettelse af nye kursusformer og har derfor foreslået, at der optages en bestemmelse om, at der er mulighed for at oprette andre kursusformer end de udtrykkeligt nævnte.

Til § 6.

Bestemmelsen svarer til bekendtgørelsen af 22. august 1958, § 4.

Da undervisning i faget legemsøvelser stiller særlig store krav til lærernes stemmemateriale, bør der efter udvalgets mening knyttes en talepædagog til højskolen i lighed med, hvad der er tilfældet ved de tilsvarende institutioner i de øvrige nordiske lande.

Til § 7.

Bestemmelsen svarer i princippet til bekendtgørelsen af 22. august 1958, § 6.

Til § 8.

Bestemmelsen, der er ny, indeholder en kort beskrivelse af formålet med det 1-årige kursus for seminarieuddannede lærere og må ses på baggrund af, at seminarieuddannelsen i faget legemsøvelser fortrinsvis sigter mod undervisningen i folkeskolens yngre klasser.

Til § 9.

Bestemmelsen svarer i princippet til bekendtgørelsen af 22. august 1958, § 7, stk. 1, a) og c) samt stk. 2.

a). 1-3. Denne differentiering af de eksamensmæssige krav til den forudgående uddannelse må ses på baggrund af den omstændighed, at det efter lov nr. 235 af 8. juni 1966 om uddannelse af lærere til folkeskolen, § 6, er muligt at bestå lærereksamen uden faget legemsøvelser og med henholdsvis grunduddannelse og videreuddannelse (liniefagsuddannelse) i faget legemsøvelser.

Medens det som nr. 1 opstillede krav er uændret i forhold til bekendtgørelsen af 22. august 1958, har man i nr. 2 og 3 præciseret de eksamensmæssige krav, der stilles til lærere, der søger optagelse på højskolen med lærereksamen i henhold til læreruddannelsesloven af 1966. For disse læreres vedkommende har man stillet krav enten om liniefagsuddannelse i faget legemsøvelser eller gennemgang af det nedenfor omhandlede korte kursus for seminarieuddannede lærere på Danmarks Højskole for Legemsøvelser, idet liniefagsuddannelsen i faget legemsøvelser i henhold til læreruddannelsesloven af 1966 — så vidt ses — ikke vil blive væsentlig mere omfattende end uddannelsen i faget i henhold til læreruddannelsesloven af 1954.

4. Udvalget har anset det for en naturlig opgave for højskolen at påtage sig uddannelsen af faglærere i faget legemsøvelser og har med de krav, der efter denne bestemmelse stilles til de pågældendes uddannelse forud for optagelsen på det 1-årige kursus, ment at kunne sikre sig en fuldt forsvarlig uddannelse.

b) Da erfaringerne har vist, at det ikke er muligt at gennemføre det 1-årige kursus på tilfredsstillende måde, hvis ikke de studerende møder med forkundskaber i de praktiske discipliner, har udvalget fundet det nødvendigt at præcisere, at sådanne forkundskaber må være til stede i rimeligt omfang.

Da begrundelsen for fastsættelse af dette krav alene er at sikre sig, at de studerende i løbet af kursuserioden vil være i stand til at tilegne sig en tilstrækkelig stofmængde, har man valgt en tilpas vag formulering af kravet.

Hvad kravet om svømmefærdighed angår, er det udvalgets opfattelse, at det sædvanligvis ikke vil være muligt at bestå svømmelærereksamen i løbet af 1 år, medmindre de studerende er i besiddelse af nærmere definerede forkundskaber på dette område. Man har dog - i modsætning til den nugældende bekendtgørelse - fundet det tilstrækkeligt, at disse færdigheder dokumenteres senest ved kursus' begyndelse.

Udvalget anser det for væsentligt, at en lærer ikke på forhånd afskæres fra optagelse, selv om han ikke opfylder ovennævnte krav, og har derfor gennem en dispensationsbeføjelse åbnet mulighed for rektor til i særlige tilfælde at give tilladelse til optagelse af lærere, der ad anden vej har skaffet sig tilsvarende forudsætninger.

Til § 10.

Bestemmelsen svarer i princippet til bekendtgørelsen af 22. august 1958, § 9.

I forhold til 1958-bekendtgørelsen er der dog foretaget følgende ændringer for de praktiske fags vedkommende:

a) Metodikundervisningen er konsekvent henlagt til lærerne i de praktiske discipliner.

b) Undervisningsøvelserne med børneklasser har været afskaffet, undtagen i svømning, siden undervisningsåret 1964/65.

Ad a). Foruden at gøre kursisterne personlig dygtigere har lærerne i de praktiske discipliner pligt til at gennemgå øvelser, der er passende for skoleelever. Man har derfor fundet det hensigtsmæssigt at forlade 1958-bekendtgørelsens ordning, hvorefter metodiktimerne varetoges af lærerne i undervisningsøvelser, og i stedet henlagt metodikundervisningen til lærerne i de

praktiske discipliner for på denne måde at skabe sammenhæng mellem den praktiske og metoderne undervisning.

Ad b). I skrivelse af 26. april 1964 indstillede udvalget til undervisningsministeriet, at der forsøgsvis -- for undervisningsåret 1964/65 -- gennemførtes en omlægning af praktikundervisningen for de studerende på det 1-årige kursus, svarende til den omlægning af de universitetsstuderendes praktikundervisning, der var blevet gennemført fra undervisningsåret 1963/64 at regne.

I overensstemmelse hermed har undervisningsøvelserne med børneklasser, undtagen i svømning, været afskaffet også for de studerende på det 1-årige kursus fra undervisningsåret 1964/65 at regne. Man har dog bibeholdt en enkelt rådighedstime med en børneklasse for de lærere, der måtte ønske en sådan, ligesom man har gennemført studiebesøg på en række skoler samt på en idrætshøjskole.

For de teoretiske fags vedkommende har man siden undervisningsåret 1965/66 begrænset anatomipensummet til bevægeapparatet og samtidig lagt undervisningen om, således at man har fået 3 ugentlige timer i ét semester i stedet for 2 ugentlige timer i 2 semestre. Undervisningen i anatomi afsluttes med eksamen i januar.

Samtidig med omlægningen af anatomiundervisningen har det været muligt at indføre undervisning i pædagogik og psykologi. Udvalget har anset det for at være af stor betydning, at der på Danmarks Højskole for Legemsøvelser i lighed med hvad tilfældet er på de tilsvarende institutioner i Norden i øvrigt - indføres undervisning i disse discipliner, ikke mindst under hensyn til, at faget legemsøvelser stiller ganske særlige krav til lærernes psykologiske indsigt og forståelse.

I modsætning til bekendtgørelsen af 22. august 1958, §§ 9-11, indeholder nærværende bestemmelse ikke forslag til en fag- og timefordelingsplan, idet en sådan til enhver tid må afstemmes efter skolernes behov og de studerendes forudsætninger under tilbørlig hensyntagen til faget legemsøvelsers fortsatte udvikling. Man har i stedet valgt som bilag 11 til betænkningen at optage et udkast til fag- og timefordelingsplan.

Til I 11.

Bestemmelsen svarer i princippet til bekendtgørelsen af 22. august 1958, § 12.

Stk. 1 indeholder i forhold til den nugældende bekendtgørelses § 12 den ændring, at eksamen i de praktiske discipliner og i undervisningsfærdighed -- i overensstemmelse med en allerede eksisterende praksis - officielt afskaffes og erstattes af standpunktskarakterer, der gives under hensyn til de i årets løb opnåede resultater, således som disse lader sig bedømme bl. a. på grundlag af en række i kursusperiodens løb afholdte prøver.

Afskaffelse af eksamen i undervisningsfærdighed svarer i øvrigt ganske til den for seminariuddannelsen gældende ordning såvel efter den nugældende som efter den nye læreruddannelseslov.

Stk. 2. Under hensyn til, at der ikke afholdes eksamen i alle fag, må afgørelsen af, om en studerende har gennemgået kursus på tilfredsstillende måde, ligge hos lærerrådet. Man har dog fundet det rimeligt - gennem fastsættelse af minimumsgennemsnitskarakterer såvel for eksamenskaraktererne som for standpunktskaraktererne - at sikre sig et antageligt helhedsresultat. De krævede minimumskarakterer er dog fastsat så lavt, at de kun i undtagelsestilfælde vil forhindre de studerende i at få udleveret afgangsbevis.

Til § 12.

Ligesom der på Danmarks Lærerhøjskole er etableret såkaldte »liniefagskursus« i folkeskolens fag i øvrigt, beregnet for de lærere, der ikke har gennemgået seminariernes liniefagsuddannelse, har man fundet det hensigtsmæssigt, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser på tilsvarende måde får adgang til at oprette kursus for de lærere, der ikke har gennemgået seminariernes liniefagsuddannelse i faget legemsøvelser.

Efter Danmarks Lærerhøjskoles erfaringer på dette område er der ikke grund til at nære frygt for, at oprettelse af et sådant kursus vil formindske tilgangen til det 1-årige kursus. Der er tværtimod grund til at antage, at oprettelse af et sådant kort kursus vil betyde en stimulering af tilgangen.

Man har ikke fundet det hensigtsmæssigt i selve bekendtgørelsen at optage bestemmelse om kursus' varighed. Udvalget er dog i sine drøftelser gået ud fra en kursuselængde af ca. 3 måneders varighed.

Til § 13.

a) Man har ikke fundet det rimeligt at betinge optagelse på kursus af, at de pågældende har gennemgået seminariernes grunduddannelse

i faget legemsøvelser, hvis de i øvrigt opfylder optagelsesbetingelserne b) og c).

Til § 14.

Der henvises med hensyn til undervisningens enkeltheder til den som bilag 12 optagne skrivelse af 22. januar 1965 fra Dansk Gymnastiklærerforening med tilhørende bilag, indeholdende bl. a. udkast til fag- og timefordelingsplan.

Til § 15.

Stk. 1. I lighed med, hvad der er foreslået for det 1-årige kursus, har man fundet det rimeligt alene at afholde eksamen i de teoretiske fag. I de praktiske discipliner - atletik, boldspil og gymnastik — gives der standpunktskarakterer.

Stk. 2. I modsætning til, hvad der er foreslået for det 1-årige kursus, har man ikke anset det for påkrævet at fastsætte minimumsgennemsnitskarakterer hverken med hensyn til eksamens- eller standpunktskarakterer.

Til § 16.

Bestemmelsen, der er ny, indeholder en kort beskrivelse af formålet med det to-årige kursus. 77/§ 17.

a) For at få det rette udbytte af højskolens undervisning er det nødvendigt, at de studerende - samtidig med at følge højskolens undervisning i de praktisk-metodiske discipliner — følger universitetsundervisningen i de teoretiske fag.

Det er derfor nødvendigt, at højskolen ved optagelse af studerende nøje iagttager de regler, der er gældende ved henholdsvis det filosofiske og det matematisk-naturvidenskabelige fakultet ved Københavns universitet med hensyn til den rækkefølge, hvori studiet skal afvikles.

Til § 18.

Stk. 1. Medens undervisningen i de egentlige teoretiske fag er henlagt til Københavns universitet, omfatter højskolens undervisning dels de pædagogisk-metodiske discipliner, dels de praktiske discipliner.

Der henvises med hensyn til undervisningens enkeltheder til det som bilag 13 optagne udkast til fag- og timefordelingsplan.

Stk. 3. Man har ikke fundet det påkrævet at fastsætte minimumsgennemsnitskarakterer for standpunktskaraktererne.

Til § 19.

De i disse år stedfindende ændringer i faget legemsøvelsers indhold, som bl. a. er en følge af de nye læseplaner for folkeskolen og gymnasieskolen, er så gennemgribende, at der nød-

vendigvis må åbnes mulighed for efteruddannelse af lærere såvel i folkeskolen og gymnasieskolen som ved seminarierne.

Der henvises med hensyn til efteruddannelseskursernes nærmere indhold m. v. til bilag 14, 15 og 16.

Det forekommer navnlig at være af stor betydning, at efteruddannelseskursus for seminarielærere etableres i god tid, inden den nye læreruddannelseslov af 1966 træder i kraft i 1969.

Da uddannelsen i faget legemsøvelser efter denne lov tilsigter at kvalificere de studerende til at undervise i hovedskolens yngre klasser, forekommer det nødvendigt at give seminariernes lærere en specialuddannelse i småbørsgymnastik, jfr. herved den som bilag 17 optagne skrivelse af 8. august 1966 fra Seminariernes Gymnastiklærerforening.

Til § 20.

Udvalget har ikke anset det for hensigtsmæssigt at stille særlige krav til den forudgående uddannelse. Man forudsætter dog herved, at skemaerne om optagelse på efteruddannelseskurserne udformes på en sådan måde, at ansøgernes faglige uddannelse og kvalifikationer klart fremgår heraf.

Til § 21.

Bestemmelsen er ny.

Som det nærmere fremgår af § 3, har man anset det for mest hensigtsmæssigt at lade undervisningsministeren fastsætte de nærmere regler om det faglige råds virksomhed - efter indstilling fra rådet. Under hensyn til det om rådets formål m. v. anførte forekommer det dog naturligt i nærværende bekendtgørelse at fastslå, at højskolens undervisning hvert år vil være at fastlægge efter forhandling med det faglige råd.

Til § 22.

Uanset at højskolens opgave - ifølge udvalgets kommissorium — i det væsentlige bør være begrænset til uddannelse af lærere til skolen i faget legemsøvelser, finder udvalget, at det er af stor samfundsmæssig betydning fortsat at bidrage til at afhjælpe den meget udtalte mangel på kvalificerede ledere til den frivillige idræt ved at stille højskolens lokaler og eksperter på de forskellige idrætsområder til rådighed for uddannelse af sådanne ledere.

Det bemærkes herved, at den nugældende bekendtgørelse i afsnit IV indeholder nærmere regler om afholdelse af 4-måneders kursus til uddannelse af lærere i den frivillige gymnastik

og idræt. Et sådant kursus har dog senest været afholdt i undervisningsåret 1961/62.

Spørgsmålet har været gjort til genstand for forhandlinger med idrættens hovedorganisationer, der alle har ytret stor interesse for en sådan lederuddannelse og erklæret sig villige til i fornødent omfang at yde støtte til de kursus-søgende.

Man har ikke fundet det hensigtsmæssigt i selve bekendtgørelsen at optage bestemmelse om kursus' varighed. Udvalget er dog i sine drøftelser gået ud fra en kursuselængde af ca. 3 måneders varighed.

Til § 23.

a) De idrætslige hovedorganisationer har alle en elementær lederuddannelse, der naturligt kan danne grundlag for optagelse på dette kursus.

b) Det forekommer helt naturligt, at det er de idrætslige hovedorganisationer, der udvælger de personer, man ønsker at give en lederuddannelse på højskolen, men også her er det højskolens rektor, der har ansvaret for optagelsen.

Til § 24.

Der henvises med hensyn til undervisningens enkeltheder ni. v. til bilag 18.

Til § 25.

Under hensyn til uddannelsens art og forventede varighed forekommer det helt naturligt at

stille formulerede krav til målet for en sådan uddannelse, herunder også at afholde prøver i teori og metodik.

Til § 26.

Et sådant 100 timers specialkursus har efter indstilling fra Dansk Gymnastik Forbund med undervisningsministeriets godkendelse været afholdt i undervisningsåret 1964/65. Kursus har ikke været afholdt senere, men bevillingen figurerer fortsat på højskolens budget.

Stk. 3. Det er en forudsætning for oprettelse af et 100 timers specialkursus, at en af højskolens lærere kan og vil påtage sig at lede kursus. Det er derfor nødvendigt, at spørgsmålet om oprettelse af kursus nærmere drøftes i lærerrådet.

Til § 27.

I modsætning til det ovenfor omhandlede 100 timers specialkursus tilsigter Europarådets 100 timers kursus at give egnede unge en mulighed for at få en elementær lederuddannelse.

Et af motiverne for udarbejdelsen af detaljerede planer for et sådant kursus er at give unge en mulighed for på aktiv vis at hjælpe med til at løse det voksende fritidsproblem.

Til § 28.

Det forekommer ønskeligt at lade den nye bekendtgørelse træde i kraft fra undervisningsåret 1968/69 at regne.

V. Øvrige forhold.

1. Forholdet til Universitetets og de øvrige højere læreanstalters Studentergymnastik (U. S. G.).

Som der nærmere er redegjort for i afsnit 1.3. Danmarks Højskole for Legemsøvelsers pædagogisk-administrative forhold i tiden forud for udvalgets nedsættelse, blev der i 1942 ved opførelsen af Otto Mønsted-hallen til en vis grad etableret lokalfællesskab mellem Danmarks Højskole for Legemsøvelser og U.S.G.

I henhold til den mellem højskolen og U.S.G. indgåede aftale fordeltes brugsretten mellem højskolen og U.S.G. således, »at denne sidste institution fortrinsvis har ret til anvendelse af lokalerne for studenter gymnastik og idræt, opvisninger eller turneringer uden for de sædvanlige ferier på hverdage i tiden kl. 7-10 og kl.

15-22 (ved mundtlig aftale senere ændret til kl. 7-9 og kl. 14-22) samt onsdag og lørdag kl. 22-23 og på søndage kl. 8-10.«

Til gengæld for højskolens benyttelse af Otto Mønsted-hallen sikrede man U.S.G. ret til et tilsvarende antal timer i højskolens gymnastiksale, i idrætshallen og i svømmehallen.

Denne ordning har stort set virket tilfredsstillende indtil de seneste år, hvor højskolens lokaleproblemer for alvor har gjort sig gældende, samtidig med at også U.S.G.'s lokalebehov udviste en stigende tendens. I denne situation har det stået klart, at det var nødvendigt at udvide højskolens benyttelsesret til Otto Mønsted-hallen mod fornøden kompensation til U.S.G. Allerede i undervisningsåret 1965/66 har det således været nødvendigt for højskolen at disponere over Otto Mønsted-hallen i enkelte efter-

middagstimer mod kompensation for U.S.G. i form af et tilsvarende antal aftentimer i idrætshallen. Prognosen for tilgang af universitetsstuderende til højskolen viste imidlertid med al ønskelig tydelighed, at yderligere ændringer var nødvendige, og at forhandlinger herom måtte optages med Tilsynsrådet for U.S.G.

Forinden påbegyndelsen af disse forhandlinger rettede Studenterrådet ved Københavns universitet og Danske Studerendes Fællesråd (D.S.F.) henvendelse til tilsynsrådet i en skrivelse af 1. juni 1965, hvori man bl. a. henstillede, *at der etableredes en bestyrelse for U.S.G., at såvel Danmarks Højskole for Legemsøvelser som U.S.G.'s lokaleproblemer søgtes løst på bedst mulig måde, samt at U.S.G.'s undervisning i kvindegymnastik blev lagt om under hensyn til den rytmiske kvindegymnastiks betydelige udvikling igennem de senere år.*

Efter at højskolens forhold til U.S.G. i efteråret 1965 havde været gjort til genstand for en mundtlig drøftelse mellem den kommitterede i U.S.G.'s tilsynsråd, daværende universitetssekretær Olaf Waage og repræsentanter for udvalget, og efter at spørgsmålet påny havde været drøftet i udvalget, anmodede udvalget i den som bilag 19 optagne skrivelse af 18. marts 1966 tilsynsrådet om, at U.S.G.'s forhold til Danmarks Højskole for Legemsøvelser snarest måtte blive gjort til genstand for en mundtlig forhandling mellem repræsentanter for U.S.G.'s tilsynsråd og nærværende udvalg.

Som et led i de ekstraordinære foranstaltninger til afhjælpning af højskolens lokalevanskeligheder foreslog udvalget, at højskolen pr. 1. august 1967 fik rådighed over Otto Mønstedhallen fra kl. 8-16 daglig i stedet for som nu fra kl. 9-14, imod at U.S.G. sikres ret til et tilsvarende antal timer i gymnastiksale og idrætshal — uden for højskolens normale undervisningstid. Selv om en sådan ordning vil indebære opsigelse af lejemål med endnu flere idrætsforeninger, som igennem årene har været lejere af idrætshallen, har udvalget efter omstændighederne ment at kunne forsvare en sådan ordning, idet højskolen ikke kan have samme forpligtelse over for københavnske idrætsforeninger som over for U.S.G.

Udvalget har i øvrigt for sit vedkommende fundet det rationelt, om højskolens lokaler kunne stilles vederlagsfrit til rådighed for U.S.G.

Udvalget har dog opstillet følgende forud-

sætninger for en sådan præferencestilling for U.S.G.

1. *at der etableres en klar adskillelse mellem den egentlige studentergymnastik og U.S.G.'s klubvirksomhed, idet man påpegede det uheldige i, dels at en række klubber som medlemmer optager personer, der ikke er berettiget til at deltage i studentergymnastikken, dels at det for tiden ikke fremgår af U.S.G.'s program, hvilke timer der er klubtimer, og hvilke der er ordinære studentergymnastiktimer.*

2. *at U.S.G.'s timer i højskolens lokaler er rimeligt besøgt.*

Udvalget erklærede sig endelig enig i de af Studenterrådet ved Københavns universitet og Danske Studerendes Fællesråd i den ovenfor omhandlede skrivelse af 1. juni 1965 fremførte betragtninger om det hensigtsmæssige i at søge etableret en rådgivende instans eller en bestyrelse for U.S.G. med indflydelse på Studentergymnastikkens planlægning og tilrettelæggelse.

I den som bilag 20 optagne skrivelse af 4. juli 1966 har Tilsynsrådet for U.S.G. stort set imødekommet de af udvalget fremførte ønsker og henstillinger, jfr. dog nedenfor om U.S.G.'s klubvirksomhed. Man har således besluttet sig til at udvide Tilsynsrådet for U.S.G. med to repræsentanter for de studerende, udpeget af Danske Studerendes Fællesråd, ligesom man har vedtaget at søge nedsat et mindre fagligt råd til at tage sig af spørgsmål vedrørende studentergymnastikkens form og indhold. Dette råd tænkte man sig sammensat af universitetets professor i gymnastikteori, rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser og inspektøren for studenter gymnastikken og dennes medhjælper, inspektøren for kvindegymnastikken. Desuden burde tilsynsrådets kommitterede have adgang til dette råds forhandlinger som observatør.

Tilsynsrådet har derimod ikke ment at kunne ændre de bestående forhold for den klubvirksomhed, der er vokset frem inden for studentergymnastikken, idet man dels har henvist til, at disse klubber kun optager et ganske ringe antal medlemmer, som ikke er studerende ved universitetet eller de høgere læreanstalter, dels til, at det incitament for den pågældende sports udøvelse, som ligger i deltagelsen af disse få udenforstående, men meget dygtige medlemmer, må anses for meget værdifuldt.

I løbet af undervisningsåret 1966/67 er der opnået klarhed med hensyn til højskolens forhold til U.S.G.

Tilsynsrådet er blevet udvidet med 2 repræsentanter for de studerende, udpeget af D.S.F.

Det særlige faglige råd er blevet nedsat og har afholdt sit første møde.

Højskolen har fra undervisningsåret 1967/68 fået rådighed over Otto Mønsted-hallen daglig fra kl. 9-16, imod at U.S.G. får et tilsvarende antal timer i gymnastiksale og idrætshal uden for højskolens normale undervisningstid.

Samtlige private foreningers lejemål er blevet opsagt til ophør fra og med undervisningsåret 1967/68, ligesom man har meddelt Direktoratet for Københavns kommunale skolevæsen, at det fra og med næste skoleår ikke længere vil være muligt at stille svømmehallen til rådighed for Københavns kommunale skolevæsen.

2. Spørgsmålet om oprettelse af søsterinstitutioner til Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Således som det nærmere fremgår af betænkningens afsnit III. Behovsprognoser, tilgangsprognoser og lokaleprognoser, vil det ikke være muligt for Danmarks Højskole for Legemsøvelser - selv efter fuld udbygning - at dække det fremtidige behov for gymnastiklærere.

På denne baggrund har det været nødvendigt for udvalget at søge frem til udveje til afhjælpning af denne mangel på gymnastiklærere. I den som bilag 21 til betænkningen optagne skrivelse af 18. marts 1966 har udvalget over for undervisningsministeriet nærmere redegjort for sine overvejelser i så henseende og samtidig foreslået, at der snarest søgtes etableret en søsterinstitution til højskolen i Århus med tilknytning til Århus universitet.

Etableringen af en sådan søsterinstitution må tilgodeses et tredobbelt formål:

- at gøre det muligt at lade faget legemsøvelser indgå i studierne ved Århus universitet,
- at åbne mulighed for at oprette et 1-årigt kursus i faget legemsøvelser for seminarieuddannede lærere, og
- at tilvejebringe lokaler og idrætsbaner til Studenteridrætten ved Århus universitet, der for øjeblikket er henvist til lejede lokaler.

Udvalget har under sine drøftelser været inde på muligheden af enten at oprette en sådan institution som en selvstændig institution med samme status over for Århus universitet som Danmarks Højskole for Legemsøvelser over for Københavns universitet eller som en afdeling af Danmarks Højskole for Legemsøvelser i lighed med de afdelinger af Danmarks Lærerhøjskole, der ved lov nr. 201 af 4. juni 1965 om ændring af lov om Danmarks Lærerhøjskole, er blevet oprettet i provinsen.

Da de plads- og lokalemæssige forhold ved Århus universitet - efter de for udvalget foreliggende oplysninger — formentlig ikke vil gøre det muligt inden for en nærmere fremtid at oprette en sådan søsterinstitution i Århus, vil udvalget foreslå, at der så hurtigt som muligt med tilknytning til Odense universitet søges oprettet en søsterinstitution til højskolen i Odense, ligesom man i det hele taget må fremhæve nødvendigheden af, at man ved planlægningen af nye centre for højere uddannelse har opmærksomheden henledt på det heromhandlede spørgsmål, således at der ved arealdispositioner og udformning af byggeplaner m. v. kan afsættes plads til sådanne institutioner, der overalt må tilgodeses ovennævnte tredobbelte formål.

København i april 1967.

Frode Andersen	Hermod Andersen	Erling Asmussen	Bent Møller Christensen
Rikard Frederiksen formand	Grethe Halkjær	Erik Jensen	E. K. Jensen
Vagn Kock Jensen	Joh. Johansson	Tage Kampmann	Betty Koch
Marie Korbo	Volmer Lilholt	Palle Schmidt	Kai Steendahl

Ivar Berg-Sørensen

N. H. Klausen

Bilag

Den 2. maj 1964.

Til undervisningsministeriet.

Som del: vil være ministeriet bekendt, oprettede man 1. april 1911 Statens Gymnastikinstitut som en fortsættelse af det i 1898 under Statens Lærerkursus oprettede et-årige »Kursus til uddannelse af gymnastiklærere og gymnastiklærerinder«. I de første år efter etableringen virkede gymnastikinspektør, cand. theol. K. A. Knudsen som leder jævnsides med sin beskæftigelse som gymnastikinspektør. Imidlertid blev der ved tjenestemandsløven af 1919 normeret en forstanderstilling ved instituttet med forpligtelse for indehaveren til uden særligt vederlag at fungere som gymnastikinspektør. K. A. Knudsen blev ansat som forstander for instituttet, hvor han virkede indtil sin afgang den 31. juli 1927. I forbindelse med denne fandt der en deling sted af forstanderstillingen, således at der på ny blev oprettet en tjenestemandsstilling som gymnastikinspektør samt en honorarlønnet stilling som forstander for gymnastikinstituttet. Denne ordning har siden da været opretholdt, således at hvervet som forstander/rektor med et par mindre afbrydelser har været bestridt af indehaveren af professoratet i gymnastikteori ved Københavns universitet samtidig med vedkommende professors øvrige arbejdsområde. På de årlige finanslove har der været opført honorarer til de skiftende rektorer, og der er således senest på finansloven for finansåret 1964/65 under finanslovskonto § 20.6.11. Danmarks Højskole for Legemsøvelser. 05. Honorarer, opført et honorar på 3.600 kr. årlig -f sædvanlige tillæg til rektor.

Siden 1. august 1962 har stillingen som rektor for højskolen været bestridt af professor, dr. phil. E. Hohwii Christensen, der imidlertid efter eget ønske i forbindelse med sin afgang fra Københavns universitet fratræder stillingen som rektor for højskolen pr. 31. august 1964.

Der rejser sig i denne forbindelse en række spørgsmål, som efter udvalgets opfattelse bør søges løst nu til dels uafhængigt af udvalgets øvrige arbejde, idet man ellers vil kunne forudse, at højskolen i en periode, hvor dens forhold er til behandling, står uden rektor. Herom bemærkes følgende:

Gennem de senere år har der vist sig stadig stigende vanskeligheder for de enkelte rektorer med at kunne overkomme rektorhvervet ved siden af deres hovedstilling som professorer i gymnastikteori ved Københavns universitet. Ikke mindst i de senere år har disse vanskeligheder været stigende især på grund af den meget store tilgang af universitetsstuderende, der har ønsket at få gymnastik som hoved- eller bifag ved cand. mag.-studiet. Den store stigning i elevtallet har medført betydelige vanskeligheder for højskolen ikke mindst af pladmæssig karakter, ligesom den også har øget kravene til den pædagogiske koordinering, der måtte finde sted inden for undervisningen.

For at lette rektor i den daglige administration blev der ved normeringsloven for finansåret 1963-64 oprettet en stilling som inspektør, der, som det er udtrykt i anmærkningerne til forslaget, foruden at være i besiddelse af betydelige administrative evner måtte være en højt kvalificeret pædagog, som ud over deltagelse i undervisningen skal lede det daglige tilsyn med denne, således at ledelsen til stadighed er vel orienteret om undervisningens standard. I overensstemmelse hermed er stillingen som inspektør i 25. lønningsklasse blevet besat, og ordningen har fungeret på fuldt ud tilfredsstillende måde.

Imidlertid har det vist sig, at de stadig stigende vanskeligheder gør det ønskeligt, at man tager spørgsmålet om oprettelse af en fast rek-

torstilling op til overvejelse. Ikke mindst på baggrund af den nuværende situation, hvor det af undervisningsministeriet nedsatte udvalg under rektors ledelse skal undersøge problemerne omkring en reorganisering af højskolen, er det ønskeligt, at højskolen fuldt ud kan trække på en leder, der vil kunne påtage sig det betydelige arbejde i forbindelse med udvalget. Udvalget er vel klar over, at der er store betænkeligheder forbundet med på nuværende tidspunkt at dets arbejde at gå ind for et forslag om normering af et fast rektorembede, men man har på den anden side fundet forslaget om oprettelse af en rektorstilling for så nødvendigt, at man har ment at kunne bortse fra disse betænkeligheder. Man vil her ikke mindst finde det nødvendigt, at stillingsindehaveren ansættes med forbehold om at måtte finde sig i de ændringer i hans stillingsindhold, som måtte følge af udvalgets videre overvejelser. Man har her haft spørgsmålet om indførelse af en rektoratsordning på linje med den ved de mindre højskoler gennemførte for øje.

I overensstemmelse med foranstående skal udvalget herefter indstille, at der fra 1. august 1964 at regne oprettes en stilling som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser. For ikke at foregribe udvalgets fremtidige arbejde vil man finde det ønskeligt, at rektorembedet foreløbig normeres på linje med rektorembeder ved statsseminarierne, dog således, at der yderligere knyttes et bestillingstillæg på 1.200 kr.

årlig -f procenttillæg til stillingen under hensyn til højskolens status.

Man finder ligeledes, at rektor bør stå som den faglige og administrative leder af højskolen. Under hensyn til den usikkerhed, der nødvendigvis må knytte sig til oprettelsen af en sådan stilling som fuldtidsbeskæftiget rektor, har man ikke ment på indeværende tidspunkt nærmere at kunne fastlægge stillingsindholdet eller i øvrigt foreslå et fast ugentligt timetal for den pågældende. Man finder dog, at de for statsseminarierne gældende regler indtil videre bør lægges til grund. Man lægger her ikke mindst vægt på, at højskolens inspektør også i de kommende år vil kunne betyde en væsentlig aflastning af rektor ved administrationen af såvel de undervisningsmæssige opgaver som opgaver af mere praktisk karakter.

Udvalget er bekendt med, at der ikke pr. 1. august 1964 vil kunne oprettes en stilling som tjenestemand, og at stillingen derfor indtil videre bør oprettes som en honorarlønnet stilling. Man har dog forudsat, at stillingen senere normeres som en tjenestemandsstilling, formentlig allerede fra 1. april 1965 ved normeringsloven for finansåret 1965-66. Dette må dog naturligvis afhænge af, hvor langt udvalget til den tid er fremme i sine videre overvejelser.

Af hensyn til sagens hastende karakter skal man henstille, at sagen om oprettelse af en honorarlønnet rektorstilling søges fremmet mest muligt.

P.U.V.

E. Hohwii Christensen

/N. H. Klausen

København Ø., d. 16. april 1964.

*Til formanden for udvalget vedr. Danmarks Højskole for Legemsøvelsers evt. reorganisation,
br. professor, dr. phil. E. Høhwü Christensen, Nørre Allé 51, København N.*

Da Gymnasieskolernes Lærerforenings repræsentant i ovennævnte udvalg, adjunkt B. Møller Christensen, er forhindret i at give møde fredag den 17. april 1964, skal vi herved tillade os at fremsætte følgende bemærkninger vedrørende rektorstillingen ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser:

Det er foreningens opfattelse, at rektorstillingen i hvert fald ikke må placeres lønmæssigt ringere end den stilling, en professor ved Københavns Universitet, der tillige er institutbestyrer, har.

Foreningen mener derfor, at stillingen, som

minimum bør normeres i 27. lønningsklasse med adgang til et bestillingstillæg på maximum 4.800 kr. + det sædvanlige honorartillæg samt et institutbestyrer-tillæg på 2.700 kr. + det sædvanlige honorartillæg.

Vi anser kun denne ordning for tilrådelig, indtil højskolens fremtidige struktur og status er endeligt udformet af udvalget, og indtil den endelige status for rektorstillingen er godkendt af de bevilgende myndigheder efter forudgående forhandling med de forhandlingsberettigede organisationer.

Med venlig hilsen
Vagn Haarsted.

Den 24. november 1964.

Til undervisningsministeriet.

Under henvisning til tidligere brevveksling, senest ministeriets skrivelse af 29. juni 1964, vedrørende spørgsmålet om omdannelse af det honorarlønnede hverv for en professor ved Københavns universitet som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser til en rektorstilling i 27. lønningsklasse, normeret ved højskolen, skal man meddele, at spørgsmålet har været gjort til genstand for indgående drøftelse på en række møder i udvalget i indeværende efterår, hvorunder man også har drøftet spørgsmålet om højskolens fremtidige status.

På baggrund heraf har der i udvalget været almindelig enighed om, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser fortsat bør opretholdes som en selvstændig institution, hvis væsentligste formål er at uddanne skolens lærere i faget legemsøvelser. Højskolen bør ledes af en rektor, der under hensyn til omfanget af de ham pålagte opgaver må knyttes til skolen på fuld-tidsbasis. Han bør have tillagt det fulde administrative og pædagogiske ansvar for højskolen.

I forbindelse hermed har et overvejende flertal af udvalgets medlemmer ment, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser ikke skal have karakter af en højere læreanstalt, men alene skal være en højskole, der meddeler videregående undervisning inden for faget legemsøvelser i overensstemmelse med de uddannelsesområder, der henhører under højskolen.

Den nødvendige forskning forudsættes at finde sted på Danmarks Lærerhøjskole og på Københavns universitet. Man har forudsat, at der på budgetterne for Danmarks Lærerhøjskole og Københavns universitet stilles de nødvendige bevillinger til rådighed til gennemførelsen af ønskede undersøgelser inden for de discipliner, der naturligt henhører under Danmarks Højskole for Legemsøvelser, herunder også, at der de pågældende to steder i fornødent omfang oprettes de nødvendige kandidatstipendier m.v. Såfremt der viser sig konkrete opgaver, som det

faglige råd ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser, jfr. nærmere nedenfor, finder bør løses, men som ikke kan placeres inden for de givne rammer ved de før nævnte to institutioner, finder man det rimeligt, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser kan søge bevillinger hertil over højskolens eget budget.

Der tænkes etableret et snævert samarbejde såvel med Københavns universitet og Danmarks Lærerhøjskole som med undervisningsdirektorerne gennem nedsættelse af et permanent fagligt råd, hvor Københavns universitet, Danmarks Lærerhøjskole, direktoratet for folkeskolen og seminarierne, direktoratet for gymnasieskolerne og Danmarks Højskole for Legemsøvelser's ledelse er repræsenteret.

Det faglige råds opgaver bliver i første række at søge gennemført en koordinering af undervisningen på Danmarks Højskole for Legemsøvelser med de krav, der rettes til den fra de respektive områder. Herudover er det rådets opgave at optage til drøftelse og nærmere undersøgelse en hvilken som helst opgave af faglig og pædagogisk karakter med tilknytning til højskolens undervisning samt ikke mindst at virke som inspirator for den nødvendige forskning.

Under henvisning til foranstående skal udvalget herefter foreslå, at spørgsmålet om rektorstillingens lønningsmæssige normering og placering afklares ved normeringsloven for finansåret 1965-66.

I overensstemmelse med det i udvalgets skrivelse til ministeriet af 2. maj 1964 anførte finder man, at stillingen bør placeres i 27. lønningsklasse, og at der tillægges den et bestillingstillæg, der under hensyntagen til højskolens særlige status passende findes at burde fastsættes til 2.400 kr. højere end det statsseminarierektorerne tillagte bestillingstillæg, det vil sige for tiden 3.600 kr. årlig f procent-tillæg.

Under hensyn **til**, at højskolen for tiden og også i fremtiden i vid udstrækning vil være henvist **til** at benytte et stort antal timelærere, som det ofte er nødvendigt at samle til drøftelse af undervisningsmæssige forhold - samlet eller i faggrupper — samt til, at højskolen i stedse stigende omfang modtager udenlandske gæster på besøg, finder udvalget, at det højskolens rektor for tiden tillagte repræsentations-tillæg på 1.500 kr. årlig bør forhøjes til 2.100 kr. årlig, således at det bringes på højde med

statsseminarierektorenes repræsentationstillæg.

Udvalget lægger endvidere vægt på, at der på de årlige bevillingslove stilles et dispositions-beløb til rådighed for højskolens rektor.

Udvalget forudsætter endelig, at den hidtidige rektorbolig bevares som tjenestebolig, dog således at den sydlige del af rektorboligen, der består af 2 værelser og 1 loftsrum, på **i alt** ca. 60 m², inddrages og indrettes til testningslaboratorier.

P.U.V.

Rikard Frederiksen /

N. H. Klausen

Udvalget vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsers eventuelle reorganisation.

Undervisningsministeriet har under dags dato tilskrevet finansministeriet således:

»I forbindelse med de herfra stillede forslag til normeringsloven for 1965-66 anbefalede ministeriet en fra Udvalget vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsers eventuelle reorganisation modtaget indstilling vedrørende oprettelse på normeringsloven 1965-66 af en heltidsstilling som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser pr. 1. august 1965 imod samtidig nedlæggelse af det honorarlønnede hverv som rektor. Gennem en årrække har dette hverv været bestridt af indehaveren af professoratet i gymnastikteori ved Københavns universitet samtidig med vedkommende professors øvrige arbejdsområde, men med den stærkt stigende arbejdsbyrde i rektorembedet har kombinationen med professoratet vist sig uholdbar, og allerede fra 1. august 1964 blev der derfor etableret en midlertidig løsning med oprettelsen af et honorarlønnet rektorembede.

I forståelse med finansministeriet beskikkede ministeriet herefter lektor, cand. mag. Hermod Andersen som fungerende rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser fra den 1. august 1964 at regne og indtil videre på nedenævnte vilkår:

1. Den pågældende skulle helt frigøres for undervisningsarbejdet som lektor ved Efterslægtselskabets skole, imod at undervisningsministeriet fuldt ud refunderede Direktoratet for Københavns kommunale Skolelæsen den pågældendes lønning som lektor i 26. lønningsklasse.
2. Den pågældende skulle fortsætte som fagkonsulent for Undervisningsdirektøren for Gymnasieskolerne imod at oppebære det hidtidige honorar herfor: 2.700 kr. årlig + procenttillæg.
3. Den pågældende skulle for varetagelse af rektoratsforretningerne ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser oppebære det hid-

tidige rektorhonorar på 3.600 kr. årlig -f procenttillæg.

Det var forudsat, at denne midlertidige ordning fra 1. april 1965 skulle afløses af en permanent ordning.

Den 24. november 1964 indstillede Udvalget vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsers eventuelle reorganisation, at der blev oprettet en heltidsstilling som rektor for højskolen, idet man oplyste, at der i udvalget var enighed om, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser fortsat burde opretholdes som en selvstændig institution, hvis væsentligste formål skulle være at uddanne skolens lærere i faget legemsøvelser. Højskolen burde ledes af en rektor, der skulle have tillagt det fulde administrative og pædagogiske ansvar for højskolen.

I denne forbindelse gav et overvejende flertal af udvalgets medlemmer udtryk for, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser ikke skulle have karakter af en højere læreanstalt, men alene være en højskole, der meddelte videregående undervisning inden for faget legemsøvelser i overensstemmelse med de uddannelsesområder, der henhørte under højskolen.

Undervisningsministeriet har kunnet tiltræde udvalgets indstilling om rektorembedets oprettelse og placering, herunder, at stillingen blev normeret i 27. lønningsklasse med et bestillingstillæg, der under hensyntagen til højskolens særlige status passende fandtes at burde fastsættes til 2.400 kr. højere end det statsseminarierektorerne tillagte bestillingstillæg, det vil sige for tiden 3.600 kr. årlig + procenttillæg. Endvidere, at højskolens rektor parallelt med forholdene for seminarierektorer fik tillagt et repræsentationstillæg på 2.100 kr. årlig mod det nuværende tillæg på 1.500 kr. årlig.

Efter at undervisningsministeriet fra finansministeriet b.m. havde modtaget meddelelse om resultatet af normeringslovbehandlingen, hvoraf bl. a. fremgik, at forslaget om oprettelse af en

heltidsstilling som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser ikke var blevet fremmet under hensyn til, at udvalgsarbejdet ikke var endelig afsluttet, har man modtaget den i fotokopi vedlagte skrivelse af 30. marts 1965 fra rektor for Københavns universitet, jfr. professor, dr. phil. Erling Asmussens i ekstraktafskrift vedlagte udtalelse af 19. marts 1965.

Undervisningsministeriet, der for sit vedkommende kan tiltræde det af Københavns universitet anførte, lægger vægt på, at den midlertidige ordning med beskikkelse af lektor Hermod Andersen som fungerende rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser snarest bringes til ophør. Man henviser herved til, at det har været forudsat, at der pr. 1. april 1965 skulle træffes en endelig ordning, og at den pågældende kun indvilgede i at lade sig beskikke som rektor under denne forudsætning.

Også hensynet til de i ordningen i øvrigt

implicerede parter, Direktoratet for Gymnasieskolerne og Efterslægtselskabets skole, taler for, at afklaring tilvejebringes snarest. I modsat fald må man forudse, at undervisningsministeriet stilles i en næsten uløselig situation med hensyn til spørgsmålet om at få knyttet en rektor til højskolen, således at dennes undervisning m.v. kan blive ledet på forsvarlig vis efter den 1. august 1965, idet den nuværende rektor ikke vil kunne fortsætte efter denne dato uden afklaring af sine forhold.

Under de således foreliggende omstændigheder skal man efter omstændighederne udbede sig finansministeriets og lønningsrådets forhåndstilsagn om, at stillingen vil blive foreslået normeret ved normeringsloven for finansåret 1966-67 i overensstemmelse med det herfra stillede forslag.«

Hvilket herved meddeles.

P.M.V.

E.B.

Bj. Brynskov

Kbh., den 18. marts 1966.

Til undervisningsministeriet.

Efter at der - i overensstemmelse med udvalgets indstilling - på forslag til normeringslov for finansåret 1966-67 er blevet optaget en stilling som rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser i 27. lønningsklasse med et bestillingstillæg på 3.600 kr. samt et repræsentationstillæg på 2.100 kr., fremsendes hoslagt forslag om oprettelse ligeledes pr. 1. april 1966 af 2 stillinger som lektorer i 26. lønningsklasse ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Idet man i øvrigt tillader sig at henvise til forslaget med bemærkninger, skal man fremkomme med nedenstående supplerende oplysninger:

Den lønningsmæssige placering.

Da Danmarks Højskole for Legemsøvelser ikke efter udvalgets opfattelse bør have status som højere læreanstalt, er det formentlig ikke principielt betænkeligt at normere stillingerne i 26. lønningsklasse således som foreslået. Da stillingerne bør besættes med teoretisk højt kvalificerede pædagoger med betydelig undervisningserfaring, finder udvalget det urealistisk at foreslå en lavere normering, idet rekruttering til stillingerne bør finde sted blandt gymnasiernes og seminariernes mest fremstående gymnastikteoretikere, der enten er eller med stor sandsynlighed vil kunne forvente at blive udnævnt til lektorer i 26. lønningsklasse. Det bemærkes herved, at fagkonsulenter inden for gymnasieskolen aflønnes som lektorer i 26. lønningsklasse, hvortil kommer et honorar på 2.700 kr. årlig + procenttillæg.

Lektorerne vil som regel ikke have mulighed for at læse timer ud over deres pligtige timetal, og de vil derfor i økonomisk henseende blive stillet ringere end lærere ved gymnasier og seminarier.

Den lavere afskedigelsesalder.

Under hensyn til de meget betydelige krav, der stilles til lektorenes fysik, forekommer det nødvendigt, at den gældende aldersgrænse for deltidsansatte lærere i de praktiske fag udstrækkes til at gælde også for de her omhandlede lærerkræfters vedkommende. Der henvises i denne forbindelse til de inden for beslægtede områder gældende regler om lavere afskedigelsesalder for tjenestemænd, til hvem der stilles særlige krav med hensyn til fysisk udholdenhed m.v., f. eks. LPL § 56, stk. 2-7, NKL §§ 98, 109, 115 og 166.

Efteruddannelsesadgang m. v.

Den relativt lave afskedigelsesalder må - for at disse stillinger kan virke tilstrækkeligt attraktive - kombineres med en vis adgang til efteruddannelse for derigennem at lette overgangen til anden undervisningsvirksomhed.

De lærere, der knyttes til højskolen, vil i almindelighed have gymnastik som hovedfag foruden et bifag, som de i en årrække ikke har undervist i. Udvalget vil derfor foreslå, at lærere ved opnåelse af 55-års alderen skal have adgang til med fuld løn i et år at læse deres andet fag op, herunder i fornødent omfang at følge universitetsundervisningen i faget.

Opnås ansættelse, inden dette år er forløbet, vil den pågældende eventuelt senere kunne udnytte den resterende del af perioden til efteruddannelse med fuld løn.

Den foreslåede efteruddannelsesadgang med fuld løn synes til en vis grad at svare til den ved undervisningsministeriets cirkulære af 6. juli 1961 om beskæftigelse som lærere i gymnasieskolen af delvis uddannede cand. mag. og scient. etablerede nørdordning, hvorefter

visse grupper af studerende ved Københavns og Aarhus universiteter har mulighed for efter bestået hovedfagseksamen i et tidsrum af 4–8 år at blive antaget som lærere i gymnasieskolerne og på de statsanerkendte studenterkursus, og således at de pågældende derefter får mulighed for med fuld løn at genoptage de afbrudte universitetsstudier med henblik på en fulendelse af disse i løbet af 2 år.

Den foreslåede fortrinsadgang til visse stillinger ved gymnasier og seminarier inden for hovedstadsområdet vil — under hensyn til den i betragtning kommende meget beskedne personkreds — formentlig gnidningsfrit kunne administreres af direktoraterne for henholdsvis gymnasieskolerne og folkeskolen og seminarierne.

Skulle det ikke vise sig muligt at få stillingerne normeret pr. 1. april 1966, skal man udbede sig tilslutning til, at stillingerne pr. 1. august 1966 besættes på medhjælpsvilkår, og således at økonomiministeriets og lønningsrådets tilslutning allerede nu indhentes til, at stillingerne optages på undervisningsministeriets bidrag til forslag til normeringslov for finansåret 1967-68.

Udvalget er bekendt med, at undervisningsministeriet overfor økonomiministeriet og finansministeriet i skrivelser af 17. december 1965 (3. afd. 1. kt. j. nr. 100/65¹) har bebudet, at der fra nærværende udvalgs side kan forventes fremsat forslag om normering af et antal faste lærerstiller ved højskolen.

P.U.V.

Rikard Frederiksen /

N. H. Klausen.

Bilag til bilag 5

Forslag til normeringslov for finansåret 1966-67.

Tekst

I.

Afdeling 26.

c) Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Til § 247.

) Som ny 26. lønningsklasse indføres:
»26. Lektorer (2)«.

Til § 248.

) § 248 formuleres således:

»Lektorer ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser afskediges med pension, når de er fyldt 55 år.

Stk. 2. Efter 15 års ansættelse ved højskolen og senest ved opnåelse af 55 års alderen har de pågældende adgang til ét års efteruddannelse med fuld løn. Har ansættelsen ved højskolen strakt sig over en kortere årrække, reduceres efteruddannelsesperioden forholdsmæssigt. Efteruddannelsesadgangen bortfalder, når der er hengået 5 år, efter at de pågældende har forladt højskolen.

Stk. 3. Lektorer, der på grund af alder er afskediget fra Danmarks Højskole for Legemsøvelser, har fortrinsadgang til de stillinger, der inden for de pågældende fagkombination opslås

ledige ved statsgymnasier og statsseminarier i hovedstadsområdet. Fortrinsadgangen forudsætter normalt, at de pågældende enten har benyttet sig af den i stk. 2 omhandlede adgang til efteruddannelse eller på egen hånd har gennemført denne.«

) Som ny § 248 a indsættes:

»Lærere ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser med færre end 12 ugentlige timer oppebærer honorar eller timebetaling, der fastsættes på finansloven.

Det pligtige timetal for heltidsbeskæftigede lærerkræfter med pligt til institutarbejde fastsættes til 12. De pligtige timetal for lærerkræfter, der udelukkende er forpligtet til undervisning, fastsættes til 17.«

Bemærkninger

horslag til normeringslov for finansåret 1966-67.

(§ 1, afdeling 26^c) Danmarks Højskole for Legemsøvelser §§ 247-48 a).

Til) og). I henhold til lov nr. 301 af 6. juni 1946 om statens tjenestemænd § 874 vat der i lønningsklassen 5700-7500 kr. normeret en stilling som fast lærer ved Danmarks Høj-

skole for Legemsøvelser, hvilken stilling ville være at nedlægge ved ledighed.

Efter at denne stilling i overensstemmelse hermed var blevet nedlagt i 1950, har der til højskolen alene været knyttet deltidsansatte lærere, der for størstedelens vedkommende har haft deres hovedbeskæftigelse andetsteds..

I undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 35 af 4. februar 1942 om undervisningen og de afsluttende prøver på Danmarks Højskole for Legemsøvelser fastsattes aldersgrænsen for lærerne i gymnastik, atletik, boldspil og svømning – såvel i den praktiske undervisning som i metodik og undervisningsøvelser – til 50 år. Denne aldersgrænse er i den nugældende bekendtgørelse nr. 274 af 22. marts 1958 bleve! forhøjet til 55 år.

Den omstændighed, at den langt overvejende del af lærerkræfterne har haft og stadig har deres hovedbeskæftigelse andetsteds, har bevirket, at ingen af lærerne har haft tilstrækkelig tid og lejlighed til koncentreret fordybelse i de forskellige undervisningsdiscipliners tekniske, metodiske og pædagogiske problemer, ligesom det har vist sig umuligt at tage tilstrækkelige pædagogiske hensyn ved skemalægningen. Hertil kommer, at de nye læseplaner for folkeskolen og gymnasierne, der indebærer en fornyelse af faget legemsøvelser på en række væsentlige punkter, forudsætter en ajourføring og videreudvikling af uddannelsen på Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

På denne baggrund forekommer det ikke længere forsvarligt helt at basere højskolens undervisning på deltidsansatte lærerkræfter, hvorfor der bør oprettes en række faste lærerstillinger. På længere sigt er det hensigten at

søge ansat en lektor af hvert køn for hver af de praktiske discipliners metodik. Højskolens nuværende lærersituation gør det - bl. a. under hensyn til den forventelige meget betydelige stigning i elevtallet - påkrævet, at der allerede nu normeres 2 sådanne stillinger.

Da lektorerne får ansvaret for undervisningens planlægning og videreudviklingen af faget legemsøvelser - pædagogisk, metodisk og didaktisk, kan stillingerne alene bestrides af erfarne, højt kvalificerede pædagoger.

Under hensyn til de store krav, der stilles til lektorenes fysik, forekommer det påkrævet, at der fastsættes en aldersgrænse på 55 år.

Den lave afskedigelsesalder må kombineres med en vis adgang til efteruddannelse.

Til). Under hensyn til undervisningens niveau samt til højskolens erfaringer med hensyn til omfanget af lærernes hjemmearbejde må et pligtigt timetal på 17 anses for det maksimale undervisningstimetal.

Inden for et så relativt højt timetal bliver der ikke rimelig tid for lærerpersonalet til at tage en række vigtige opgaver op, som højskolen har været nødt til at lade ligge, så længe der til denne alene var knyttet deltidsbeskæftigede lærere. Det drejer sig i første række om metodisk-psykologiske undersøgelser, bl. a. vedrørende testningsmetoder.

På denne baggrund findes antallet af undervisningstimer passende at kunne fastsættes til 12, svarende til, at lærerne inden for en sædvanlig 42 timers arbejdsuge herefter vil have deres timetal fordelt med 12 undervisningstimer, 18 timers forberedelse til disse timer samt 12 timer til varetagelse af de ovenfor nævnte særlige opgaver på institutbasis.

Kbh., den 4. marts 1965.

*Underudvalget vedrørende faste lærerstillinger ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser, v/ rektor
Hermod Andersen, Danmarks Højskole for Legemsøvelser, Nørre Allé 51, København N.*

Idet jeg takker for den lejlighed, der er givet Dansk Magisterforening til at kommentere det af udvalget udarbejdede forslag til betænkning, kan jeg på foreningens vegne udtale, at bortset fra nedenstående to punkter, finder vi, at betænkningssudkastet på rimelig måde tilgodeser de ansatte læreres løn- og ansættelsesforhold.

Hvad specielt ordningen i forbindelse med afsked i 55-års alderen angår, kan vi tiltræde den foreslåede løsning af problemerne, men må påpege at vi finder det for usmidigt, at efteruddannelsesåret først kan påbegyndes efter det fyldte 55. år. Der vil efter vor mening let kunne indtræde situationer, hvor alle parter: Højskolen, læreren og Direktoratet for gymnasieskolerne ville være lige interesserede i, at overgang til stilling i f. eks. gymnasieskolen fandt sted i årene lige før den fastsatte pensionsalder, og at efteruddannelsen derfor skulle ske umiddelbart før stillingsskiftet, men altså inden læreren er fyldt 55 år.

Vi foreslår derfor, at man bibeholder kravet om 15 års ansættelse ved højskolen, men modererer kravet om at pensionsalderen skal være opnået for at få adgang til efteruddannelsen med fuld løn, og mener at ordningen her ved i alles interesse bliver smidiggjort.

Da højskolens lærere skal rekrutteres fra samme gruppe som gymnasieskolens og universiteternes, bør de også lønmæssigt placeres på samme niveau. Vi foreslår derfor, at der til lærere, der ansættes som tjenestemænd i 19.-24. lønklasse ydes bestillingstillæg efter samme regler som ved universiteterne. Overenskomstansatte lærere bør have de for universiteterne gældende generelle tillæg, idet dog også et instituttillæg til dækning af forhøjet eget pensionsbidrag (jvnf. udkastets fodnote side 4) bør medtages i forslaget.

Med venlig hilsen
f. Dansk Magisterforening
Arthur Friediger

Udvalget vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsers eventuelle reorganisation.

Undervisningsministeriet har under d. d. tilskrevet økonomiministeriet således:

»I vedlagte skrivelse af 18. marts 1966 med bilag har Udvalget vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsers eventuelle reorganisation indstillet, at der oprettes 2 stillinger som lektor i 26. lønningsklasse ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Undervisningsministeriet har imidlertid ikke ment at kunne tiltræde udvalgets forslag og har derfor optaget forhandlinger med rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser og formanden for nævnte udvalg.

Under disse forhandlinger er der opnået enighed om at søge tilvejebragt følgende ordning:

at 2 gymnasie- eller seminarielærere med virkning fra 1. august 1966 for en periode af 5 år - med mulighed for forlængelse — udlånes til højskolen,

at der tilvejebringes normeringslovhjemmel for, at de pågældende bevarer deres lønnings- og pensionsanciennitet og ved afsked på grund af svagelighed eller ved død under udlånsperioden får tillagt pension eller enkepension efter de for 26. lønningsklasse gældende regler,

at der ydes et særligt tillæg, der bringer den

samlede aflønning op på en lønning svarende til 26. lønningsklasse.

at der gennemføres en ordning svarende til den af udvalget foreslåede, således at lærerne efter 15 års ansættelse ved højskolen og senest ved opnåelse af 55 års alderen har adgang til 1 års efteruddannelse med fuld løn,

at der ikke fastsættes et bestemt timetal for de pågældende, men at Danmarks Højskole for Legemsøvelser — på samme måde som universiteterne og de højere læreranstalter for så vidt angår amanuenser — selv tilrettelægger de pågældendes arbejde, herunder foretager den nærmere fordeling mellem undervisning og forskning.

Under henvisning til foranstående skal man herved udbede sig økonomiministeriets tilslutning til, at den foreslåede ordning etableres med virkning fra 1. august 1966.

Det er herved forudsat, at de med forslaget forbundne udgifter i indeværende finansår afholdes mod en tilsvarende besparelse på finanslovkonto § 20.6.11 Danmarks Højskole for Legemsøvelser.02.Medhjælp.

Det tilføjes, at det er af betydning for undervisningen på Danmarks Højskole for Legemsøvelser, at den foreslåede ordning etableres fra 1. august 1966 at regne.«

Hvilket herved meddeles udvalget.

P.M.V.
E.B.
K. Gleerup
ktcf.

Bilag til behovsprognose for folkeskolen.

Det tilstræbes, at undervisningen i legemsøvelser i realafdelingen og i 8., 9. og 10.-klasserne varetages af lærere med uddannelse fra Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Det vil være vanskeligt — eller umuligt — at angive et nøjagtigt tal for, hvor mange sådanne lærere, der er behov for i øjeblikket og i fremtiden, men til belysning af spørgsmålet kan — på grundlag af oplysninger fra undervisningsministeriets økonomisk-statistiske kontor — anføres følgende undersøgelse af

lærerbehovet for 1966:

1.-7.-klasserne	26904 lærere (1,1 lærer pr. kl.)
8., 9. og 10.-klasserne	6900 lærere (2 lærere pr. kl.)
Realafdelingen	6146 lærere (1,5 lærer pr. kl.)

I alt 39950 lærere

Seminarierne har i 1966 dimitteret 2642 lærere, hvoraf de 80 % = 2114 lærere forventes at blive ansat i folkeskolen.

Af disse skal i følge ovenstående $\frac{6900}{39950} \cdot 2114 = 365$ lærere anvendes til dækning af 8., 9. og 10.-klassernes undervisning, og $\frac{6146}{26904} \cdot 2114 = 325$ lærere anvendes til dækning af undervisningen i realafdelingen.

8., 9., 10.-klasserne.

En 8., 9. og 10.-klasse lægger i følge ovenstående beslag på 2 lærere eller 64 lærertimer. Faget legemsøvelser omfatter $3 \cdot \frac{6}{5} = 3\frac{3}{5}$ time

eller $\frac{1}{18}$ af klassens lærertimetotal. Af de 365 lærere til 8., 9. og 10.-klasserne skal altså anvendes $\frac{1}{18}$ til dækning af faget legemsøvelser, hvilket vil sige 20 lærere.

Realafdelingen.

En realklasse lægger beslag på $11\frac{1}{2}$ lærer, hvilket vil sige 48 lærertimer, hvoraf faget legemsøvelser omfatter $2\frac{2}{3} \text{ time} \cdot \frac{6}{5} = 3\frac{1}{5}$ time eller $\frac{1}{15}$ af klassens lærertimetotal. Af de 325 lærere til realafdelingen skal altså anvendes $\frac{1}{15}$ til dækning af faget legemsøvelser, hvilket vil sige 22 lærere.

Til dækning af faget legemsøvelser i 8., 9. og 10.-klasserne og realafdelingen kræves altså 42 lærerembeder. Da det imidlertid er ønskeligt, at ingen lærer har mere end halvdelen af sine timer i dette fag, vil det sige, at 84 af lærerne til disse »afdelinger« skal have specialuddannelse fra Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Hvis der yderligere skal tages hensyn til det forhold, at en gymnastiklærer normalt ikke har faget i hele sin funktionstid (halvdelen eller lidt mere er det almindelige) bliver tallet 168.

Når dertil kommer, at manglen på lærere med uddannelse fra Danmarks Højskole for Legemsøvelser for tiden er meget betydelig, er det ønskeligt, at Danmarks Højskole for Legemsøvelser uddanner et betydeligt større antal lærere end ovenfor angivet.

En tilsvarende undersøgelse for året 1970 giver tallene 120 og 240.

Kbh., den 29. juli 1964.

Undervisningsministeriet.

På udvalgets møde den 17. april 1964 behandlede man bl. a. spørgsmålet om en ændret stipendieordning for de seminarieuddannede elever på Danmarks Højskole for Legemsøvelser, som ikke oppebærer vikarhjelpe.

Af det på finansloven for finansåret 1964-65 under konto § 20.6.11. Danmarks Højskole for Legemsøvelser. 65. Stipendier, tilskud til elevfester, bevilgede beløb, stort 10.000 kr., kan skønsmæssigt 8.000 kr. anvendes til stipendier til disse kursister.

Stipendierne ydes efter de nugældende regler med beløb i størrelsesordenen 110—150 kr. månedlig i 11 måneder, hvortil kommer eventuel godtgørelse for dobbelthusførelse: 100 kr. månedlig ligeledes i 11 måneder.

Under de nuværende forhold har det vist sig så vanskeligt for højskolen at opnå en tilfredsstillende elevrekruttering af seminarieuddannede lærere, at det ikke har været muligt at udnytte højskolens uddannelseskapacitet fuldt ud. Især har det vist sig vanskeligt at få nydimitterede lærere som elever.

Da der imidlertid inden for skolevæsenet er et udtalt behov for gymnastiklærere med en grundig og alsidig uddannelse, og da der efter den kommende læreruddannelseslov formentlig ikke vil blive adgang til at vælge gymnastik som liniefag, forekommer det af samfundsøkonomiske grunde hensigtsmæssigt at søge elevtilgangen af seminarieuddannede lærere stimuleret mest muligt.

Idet man i øvrigt skal tillade sig at henvise

til det til orientering vedlagte referat af udvalgets 2. møde, pg. 4—6, samt til den ligeledes vedlagte, af rektor for Danmarks Højskole for Legemsøvelser udarbejdede redegørelse af 16. f.m., skal man - for at muliggøre en videreudbygning af de under seminarieuddannelsen erhvervede kundskaber - foreslå, at der forsøgsvis for undervisningsåret 1965—66 søges etableret en stipendieordning for den heromhandlede elevgruppe, svarende til den såkaldte »scholarstipendieordning«, der fra og med finansåret 1964—65 er blevet gennemført for studerende ved universiteterne og de højere læreranstalter. Med udgangspunkt i de retningslinier, der er foreslået af udvalget vedrørende de studerendes og videnskabsmændenes økonomiske vilkår, er der under finanslovkonto § 20.6.21. Fællesudgifter vedrørende de højere læreanstalter. 65. Scholarstipendier, bevilget et beløb på 365.976 kr., svarende til 52 stipendier à 2.550 kr. + procenttillæg.

Udvalget vil herefter finde det rimeligt, at der — til afløsning af de nuværende stipendier - som en forsøgsordning stilles foreløbig 15 stipendier af den ovennævnte størrelsesorden til rådighed for den heromhandlede elevgruppe, og at den hertil fornødne bevilling, stor 112.702 kr. ÷ den ovennævnte besparelse på 8.000 kr. i alt 104.702 kr., søges optaget på forslag til finanslov for finansåret 1965-66 ad konto § 20.6.11. Danmarks Højskole for Legemsøvelser. 65. Stipendier, tilskud til elevfester.

P.U.V.

E. Hobwü Christensen I

N. H. Klausen

Bilag til behovsprognose for akademisk uddannede lærere i faget legemsøvelser (gymnasieskolerne).

Forudsætninger:

- 1) Balance for skoleåret 1963-64.
- 2) Elevtilgang som forudsat i Det økonomiske Sekretariats opgørelse af behov for undervisningsbyggeri og lærerbehold (elevfrekvensstigning: $\frac{2}{3}\%$ årlig).

Fordeling af elever efter køn som i skoleåret 1963-64.

- 3) Der ansættes ikke flere seminarieuddannede lærere/lærereinder ved gymnasieskoler. De ansatte seminarieuddannede lærerkræfter fortsætter til afgang på grund af alder.

- 4) Nødløsninger med stud. mag.er/scient.er og andre som lærere i faget legemsøvelser ved gymnasieskoler afvikles gradvis i perioden indtil 1979-80.

- 5) De akademisk uddannede lærerkræfter afgår på grund af alder ved det 70. år, dog

således at timetallet i legemsøvelser nedsættes til $\frac{1}{3}$ ved det 55. år.

- 6) Der regnes med 24 lønningstimer.

- 7) Der regnes med en klassekvotient i I g på 20, idet hold på mere end 24 deltagere kræver to lærere.

- 8) Der regnes med uændret timetal i faget legemsøvelser.

- 9) Studiegennemførelsesprocenten som forudsat i Det økonomiske Sekretariats ovenstående opgørelse:

Det filosofiske fakultet - mænd 40 %, kvinder 30 %.

Det matematisk-naturvidenskabelige fakultet - mænd 50 %, kvinder 40 %, dog tillempet således at der ikke skelnes mellem fakulteter:

mænd 43 % kvinder 33%

Elevopgørelse 1963-64:

					i alt
Gymnasieklasserne	Drenge:	12672	Piger:	10671	23343
Realafdelingerne	Drenge:	4571	Piger:	4524	9095
i alt 1963-64		17243		15195	32438
i % i gymnasierne	drenge	54,3 %	piger	45,7 %	

Lær er op g ø r e l s e 1963-64:

drengegym. å 24 timer	76,2 stillinger å 24 timer læses af cand. mag.er	
	14,2 stillinger å 24 timer læses af seminarieuddannede	
	18,0 stillinger å 24 timer læses af stud. mag.er o. a.	
i alt	108,4 stillinger = 55,1 % af det samlede timetal i faget legemsøvelser.	
pigegym. å 24 timer	25,7 stillinger å 24 timer læses af cand. mag.er	
	14,5 stillinger å 24 timer læses af seminarieuddannede	
	46,3 stillinger å 24 timer læses af stud. mag.er o. a.	
i alt	86,5 stillinger = 44,9 % af det samlede timetal i faget legemsøvelser.	

Stigning i behov for cand. mag.er og scient.er ved forventet øget elevtilgang til gymnasierne beregnet i overensstemmelse med Det økonomiske Sekretariats opgørelse over elevtilgang.

		dreng	piger			dreng	piger
1964-65	elevtal i gymnasieklasserne i alt 25.000, deraf omregnet i lærerbehov à 24 timer	13575	11425	1974-75	elevtal i gymnasieklasserne i alt 34.900, deraf omregnet i lærerbehov à 24 timer	18951	15949
	hertil konstant realafd. ved gymnasieskolerne	93	79		konstant realafd. ved gymnasieskolerne	131	110
		23,3	23,3			23,3	23,3
	i alt	116,3	102,3		i alt	154,3	133,3
1969-70	elevtal i gymnasieklasserne i alt 28.500, deraf omregnet i lærerbehov à 24 timer	15476	13024	1979-80	elevtal i gymnasieklasserne i alt 43.100, deraf omregnet i lærerbehov à 24 timer	23403	19697
	konstant realafd. ved gymnasieskolerne	107	90		konstant realafd. ved gymnasieskolerne	161	136
		23,3	23,3			23,3	23,3
	i alt	130,3	113,3		i alt	184,3	159,3

1. Stigning i lærerbehov à 24 timer ved øget elevtal i gymnasierne.

dreng	piger
1964-65-1969-70: 14	1964-65-1969-70: 11
1969-70-1974-75: 24	1969-70-1974-75: 20
1974-75-1979-80: 30	1974-75-1979-80: 26
1964-65-1979-80: 68	1964-65-1979-80: 57

2. Lærerbehov opstået ved afgang til 1969-70.

Drenggymnastik

Cand. mag.er - afgang på grund af alder	106/24
Cand. mag.er - nedsat timetal i gymnastik til 1/3	138/24
Seminarieuddannede - afgang på grund af alder	41/24
i alt	11 21/24

Pigegymnastik

Cand. mag.er - afgang på grund af alder	20/24
Cand. mag.er - nedsat timetal i gymnastik til 1/3	62/24
Seminarieuddannede - afgang på grund af alder	-
i alt	3 10/24

3. Lærerbehov opstået ved afgang til 1974-75.

Drenggymnastik

Cand. mag.er - afgang på grund af alder	46/24
Cand. mag.er - nedsat timetal i gymnastik til 1/3	127/24
Seminarieuddannede - afgang på grund af alder	27/24
i alt	8 8/24

Pigegymnastik

Cand. mag.er - afgang på grund af alder	38/24
Cand. mag.er - nedsat timetal i gymnastik til 1/3	67/24
Seminarieuddannede - afgang på grund af alder	40/24
i alt	6 1/24

4. Lærerbehov opstået ved afgang til 1979-80.

Drenggymnastik

Cand. mag.er - afgang på grund af alder	340/24
Cand. mag.er - nedsat timetal i gymnastik til 1/3	127/24
Seminarieuddannede - afgang på grund af alder	74/24
i alt	22 13/24

Pigegymnastik

Cand. mag.er - afgang på grund af alder	84/24
Cand. mag.er - nedsat timetal i gymnastik til 1/3	77/24
Seminarieuddannede - afgang på grund af alder	48/24
i alt	8 17/24

5. Stigning i lærerbehold som følge af afgang på grund af alder, nedsat timetal samt forventet øget elevtilgang til gymnasierne.

Øget lærerbehold	indtil 1969-70	indtil 1974-75	indtil 1979-80
Dregegymnastik	25 21/24	32 8/24	52 13/24
Pigegymnastik	14 10/24	26 1/24	34 17/24

Omsat til årlig tilgang til universiteterne af stud. mag.er og scient.er med faget legemsøvel-

ser, henholdsvis mandlige og kvindelige. Der regnes med 12 timer pr. kandidat.

	1969-70	1974-75	1979-80
Mandlige	24,07	30,1	
Kvindelige	17,2	31,5	41,7

Forudsættes lærergruppen »stud. mag.er/scient.er og andre« afviklet over en tiårig periode, vil det kræve en yderligere årlig tilgang af mandlige stud.mag.er og scient.er på 8,4, af kvindelige stud. mag.er og scient.er på 28.

længde. Regnes der med en studietid på 7 år, dækkes perioden 1965-66 - 1969-70 af tilgangen i perioden 1958-59 - 1962-63 o.s.v.

Behov for årlig tilgang af studerende med faget legemsøvelser herefter:

Tilgangen må forskydes med studietidens

	1958-59—1962-63	1963-64—1967-68	1968-69—1972-73
Mandlige	24,07	$30,1 + 8,4 = 38,5$	$48,8 + 8,4 = 57,2$
Kvindelige	17,2	$31,5 + 28,0 = 59,5$	$41,7 + 28,0 = 69,7$
	41,27	98	126,9

Forudsættes det, at cand. mag.er og scient.er ved det fyldte 55. år ophører som lærere i faget

legemsøvelser, vil det være nødvendigt med en yderligere årlig tilgang:

	1958-59—1962-63	1963-64—1967-68	1968-69—1972-73
Mandlige	2,75	2,58	2,44
Kvindelige	1,50	1,60	1,90

Forslag til kursusindhold for det et-årige kursus for seminarieuddannede lærere.

1. Vejledende ugentligt timetal.

Teoretiske fag	1. semester	2. semester
Anatomi	3	
Fysiologi	2	2
Legemsøvelsernes spec. teori	3	3
Psykologi (sociologi)		2
Pædagogik		1
Musikkundskab	1	1
	9	9
Praktiske fag	mænd	kvinder
Atletik	5 (4)	4 (3)
Boldspil	6 (5)	6 (5)
Gymnastik	7 (9)	9 (11)
Svømning	4 (4)	4 (4)
Korte kursus	2 (2)	2 (2)
	24 (24)	25 (25)
Samlet ugentligt timetal	33 (33)	34 (34)

Tallene i parentes angiver den fordeling, der bør tilstræbes, men som forudsætter, at højskolen råder over flere gymnastiksale.

2. Obligatoriske kursus.

Orientering, elementær førstehjælp, småbørnsgymnastik, praktisk brug af rytmeinstrumenter.

3. Kursustilbud.

F. eks.: folkedans, selvforsvar, vinteridræt og idrætsskader.

4. De enkelte fags indhold.

Teoretiske fag.

Anatomi:

Der gives en elementær gennemgang af menneskets anatomi med særligt henblik på bevægeapparatet.

Fysiologi:

Der gives en elementær gennemgang af legemets funktioner, idet dog muskelarbejde, åndedræt og kredsløb gøres til genstand for en mere udførlig behandling.

Legemsøvelsernes specielle teori:

Der gives en kort gennemgang af legemsøvelsernes historie med særligt henblik på danske forhold, legemsøvelsernes udbredelse og organisation i Danmark, legemsøvelsernes målsætning i skolen og i den frivillige idræt, den fysiske udvikling og præstationsevne hos børn og voksne, kønsforskelle, mekanik og bevægelseslære, træningslære, den stående stilling uden og med belastning (arbejdsteknik m.m.), karakteristik af gymnastikkens og idrættens væsen med gennemgang af vigtige øvelsestyper, diverse aktuelle emner.

Psykologi:

Der gives en gennemgang af indlæringspsykologi og idrætspsykologi samt af idrættens placering i det moderne samfund.

Pædagogik:

Der gives en gennemgang af idrætsundervisningens særlige pædagogiske (didaktiske) problemer i relation til aktuelle, almene pædagogiske strømninger.

Musikkundskab:

Der gives en elementær gennemgang af musikkens grundbegreber. Rytmeøvelser med bankning, klap og rytmeinstrument. Gennemgang af taktarter i forbindelse med forskellige musikformer og -karakterer med henblik på deres anvendelse som gymnastikmusik samt optræning i ved forespillede musikeksempler at kunne fastslå bevægelsestal, karakter og taktart.

Praktiske fag.

Atletik:

Metodisk og praktisk gennemgang af løb (herunder stafetløb), spring og kast.

Den praktisk-metodiske undervisning omfatter dels det øvelsesstof, der er anvendeligt i børneskolen, dels øvelser passende for de studerendes eget niveau.

Boldspil:

Metodisk og praktisk gennemgang af de væsentligste større spil, samt af mindre spil og boldlege beregnet for skolens forskellige alderstrin.

De studerende søges bibragt teknisk og taktisk forståelse af spillene samt opøvelse i dommerfærdighed.

Gymnastik:

Mænd: Metodisk og praktisk gennemgang af opvarmende, smidiggørende og styrkegivende øvelser med og uden hjælperedskab samt af redskabsøvelser i et omfang svarende til børneskolens behov og de pågældende studerendes eget standpunkt. I forbindelse med opvarmningsprogrammer må tages hensyn **til**, at øvelsesforrådet får et totaltbevægende præg, samt at man i så vid udstrækning som muligt anvender hjælpemidler, der kan stimulere indøvelsen af og arbejdet med dette.

Kvinder: Undervisningen i praktisk gymnastik sigter dels mod at videreudvikle de studerendes egen praktiske færdighed, dels mod at give dem et øvelsesstof, som de kan kombinere, variere og videreudvikle til brug for deres fremtidige virke i skolen.

I de fritstående øvelser (den »rytmiske« gymnastik) søges udviklet harmoniske, afspændte og frigjorte bevægelser, ligesom der lægges vægt på, at de studerende får en bevidst fornemmelse af de bevægelseslove, hvorunder det menneskelige legeme arbejder. I denne forbindelse undervises de praktisk og metodisk i at arbejde med musik til gymnastik og med småredskaber.

I redskabsgymnastik lægges vægt på en effektiv træning i redskabs- og behændighedsøvelser, således at de studerendes praktiske færdigheder udvikles mest muligt. Sideløbende med den praktiske undervisning finder en grundig metodisk gennemgang af øvelsernes opbygning sted i et omfang svarende til børneskolens behov.

Svømning:

Praktisk metodisk gennemgang af alle svømmearter, således at man trænes op til at honorere de **til** enhver tid gældende krav til svømmelærereksamen ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser og gøres egnet til undervisning i faget. Teknisk gennemgang af svømmearterne, forskellige udspring, vandpolo og kunstsvømning (for piger).

Alle praktiske discipliner:

De studerende skal gøres bekendt med de forskellige former for konditionstræning. De skal indføres i arbejds måder, der kan optræne den perifere udholdenhed, hurtigkraft, råstyrke og bevægelighed. Det bør overvejes, om der skal anvendes en periode — 3-4 uger — ved kursus begyndelse til indføring i flere af disse former som led i bestræbelsen på at bringe de studerende i en fysisk form, så de vil få et rigere udbytte af undervisningen i den resterende del af kursusåret.

De studerendes undervisningsfærdighed søges forbedret gennem indbyrdes undervisning, udnyttelse af dispositionsklasser fra folkeskolen og studiebesøg. I de idrætter, der indgår i undervisningen, bør de studerende føres frem til dommereksamen og gøres bekendt med tilrettelæggelse af stævner og turneringer.

Den 22. januar 1965.

Til udvalget vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsers eventuelle reorganisation

Dansk Gymnastiklærerforening tillader sig herved høfligt at foreslå det ærede udvalg, at der i forbindelse med højskolens reorganisation oprettes et 3 måneders kursus i legemsøvelser for lærere og lærerinder i folkeskolen.

Foreningen har gennem møder, kursus og forhandlinger indtryk af, at mange lærere og lærerinder ønsker at supplere deres uddannelse i legemsøvelser.

Den nye skolelovs krav og den almindelige udvikling, der sker i legemsøvelser, betyder, at mange lærere og lærerinder føler, de ikke har

et tilstrækkeligt grundlag for at kunne undervise i faget især i folkeskolens ældste klasser. Dansk Gymnastiklærerforening mener derfor, det må være en naturlig opgave for Højskolen for Legemsøvelser at åbne mulighed for en supplerende uddannelse og foreslår derfor, at der foruden det sædvanlige et års kursus oprettes et 3 måneders kursus, hvis faglige indhold svarer til en linieuddannelse på seminarium.

På Dansk Gymnastiklærerforenings vegne

Palle Schmidt
formand

Forslag til kursusindhold for det korte kursus for seminarieuddannede lærere.

Mandlige elever

Samlet timetal: 12 uger a 30 timer = 360 timer + 2 uger blokpraktik.

A. Praktisk arbejde (i alt 175 timer).

1. *Gymnastik* (80 timer) (Væsentligt øvelser med sigte mod skolens ældste klasser)
Øvelsesprogrammet skal omfatte
 - a. alm. træning
styrketræning
udholdenhedstræning
hurtighedstræning
arbejdsteknik
selvtræningsprogram
 - b. speciel træning
øvelser på større redskaber (reck, barre, hest, ringe)
spring
behændighedsøvelser
gymnastik med musik.
2. *Boldspil* (40 timer).
Følgende boldspil: (med særlig vægt på et af dem)
fodbold, håndbold, basketball, volleyball
videregående boldøvelser
spil på bane
angrebs- og forsvarsspil
taktik
dommervirksomhed.
3. *Atletik* (20 timer).
Idrætsmærkets øvelser for børn
Afpudsning af de færdige øvelser
Arrangement med beskæftigelse af hele klasser.
4. *Svømning* (25 timer).
Optræning af almindelig svømmefærdighed svarende mindst til skolens livredderprøve.
5. *Orientering* (10 timer).
2 dage praktisk orientering.

B. Teori (i alt 120 timer).

1. *Metodik* (10 timer).
Kort repetition af den almindelige undervisningsmetodik og oversigt over fagets stilling i almindelighed.
2. *Øvelsesprogrammer* (20 timer).
Gennemgang af øvelsesstof i gymnastik, herunder brug af musik til gymnastik (båndoptager), dommervirksomhed til gymnastik.
3. *Boldspilteori* (10 timer).
Herunder træningstilrettelæggelse, turneringstilrettelæggelse, lovgennemgang.
4. *Atletikteori* (10 timer).
Gennemgang af atletikmetodik og atletikreglement
Tilrettelæggelse af skoleidrætsstævner.
5. *Svømning* (10 timer).
Herunder kunstigt åndedræt, tilrettelæggelse af badning m.v..
6. *Almindelig teori* (50 timer).
 - a) træningslære, herunder den nødvendige fysiologi og anatomi
 - b) kendskab til testning
 - c) idrætsskader.
7. *Ungdoms- og foreningsarbejde* (4 timer).
Herunder kendskab til:
Dansk Gymnastiklærerforening
Landsudvalget for skoleidræt
Dansk Idræts-Forbund
De Danske Gymnastik- og Ungdomsforeninger
De Danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger
Almindeligt foreningsarbejde.
8. *Brug af instruktionsfilm, slynger og andre hjælpemidler m. v.* (6 timer).
Kendskab til litteratur og fagblade.
Kendskab til gymnastiksalsindretning, redskaber og diverse cirkulærer.

C. Undervisningsøvelser (2 uger blokpraktik).

Indbyrdes undervisning bør finde sted i den udstrækning, det er muligt i de forskellige discipliner.

D. Speciale.

Der kan vælges mellem følgende specialer (45 praktiske timer + 20 teoritimer)

1. *Atletik*.
2. *Boldspil*.
3. *Svømning* med sigte mod svømmelærer-eksamen.
4. *Gymnastik*.

Der bør i tilknytning til kurset gives deltagerne mulighed for at få et almindeligt nødhjælpskursus.

Kvindelige elever.

A. Praktisk arbejde (i alt 175 timer).

1. *Gymnastik* (90 timer) (væsentlig øvelser med sigte mod skolens ældste klasser).
Videregående fritstående øvelser af rytmisk karakter
Gang- og løbeøvelser
Selvtræningsprogrammer
Arbejdstechnik
Redskabsøvelser
Øvelser for småbørn.
2. *Boldspil* (40 timer).
Håndbold, basketball, volleyball
Videregående tekniske boldøvelser
Spil på bane
Taktik
Dommervirksomhed.
3. *Atletik* (20 timer).
Idrætsmærkets øvelser for børn
Afpudsning af de færdige øvelser
Arrangement med beskæftigelse af hele klasser.
4. *Svømning* (25 timer).
Optræning af almindelig svømmefærdighed svarende mindst til skolens livredderprøve.

B. Teori (120 timer).

1. *Metodik* (10 timer).
Kort repetition af den almindelige undervisningsmetodik og oversigt over fagets stilling i almindelighed.
2. *Øvelsesprogrammer* (20 timer).
Gennemgang af øvelsesstof i gymnastik,

herunder brug af musik til gymnastik (båndoptager), dommervirksomhed til gymnastik.

3. *Boldspilteori* (10 timer),
herunder træningstilrettelæggelse, turneringstilrettelæggelse, lovgennemgang.
4. *Atletikteori* (10 timer).
Gennemgang af atletikreglement.
Tilrettelæggelse af skoleidrætsstævner.
5. *Svømning* (10 timer) — herunder kunstigt åndedræt, tilrettelæggelse af badning m.v.
6. *Almindelig teori* (50 timer)
 - a) træningslære, herunder den nødvendige fysiologi og anatomi
 - b) bevægelseslære
 - c) kendskab til testning
 - d) idrætsskader.
7. *Ungdoms- og foreningsarbejde* (4 timer),
herunder kendskab til:
Dansk Gymnastiklærerforening
Landsudvalget for skoleidræt
Dansk Idræts-Forbund
De Danske Gymnastik- og Ungdomsforeninger
De Danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger
Almindeligt foreningsarbejde.
8. *Brug af instruktionsfilm, slynger og andre hjælpemidler m. v.* (6 timer).
Kendskab til litteratur og fagblade
Kendskab til gymnastiksalsindretning, redskaber og diverse cirkulærer.

C. Undervisningsøvelser (2 uger blokpraktik).

Indbyrdes undervisning bør finde sted i den udstrækning, det er muligt i de forskellige discipliner.

D. Speciale.

Der kan vælges mellem følgende specialer (45 praktiske timer + 20 teoritimer).

1. *Atletik*
2. *Boldspil* (ét boldspil)
3. *Svømning* med sigte mod svømmelærer-eksamen
4. *Rytmik*, musik til gymnastik m.v.
5. *Gymnastik*.

Der bør i tilknytning til kurset gives deltagerne mulighed for at få et almindeligt nødhjælpskursus.

Forslag til kursusindhold for det 2-årige kursus for universitetsstuderende, 1962

Teoretiske fag.

Vejledende timetal

1. år		2. år	
mænd	kvinder	mænd	kvinder

Musikkundskab	1	1		
Pædagogik, psykologi			1	1

Praktiske fag.

Atletik	4	3	5	3
Boldspil	5	4	4	4
Gymnastik	7	8	7	9
Svømning	3	3	3	3

Obligatoriske kursus.

Orientering, elementær førstehjælp, praktisk brug af rytmeinstrumenter og lignende emner, som udviklingen må medføre.

Undervisningsvejledning.

- a. Dispositionsklasser i en ugentlig time for hver disciplin 2. år.
- b. Blokpraktik ved gymnasieskoler: 1 uge atletik, 1 uge boldspil, 2 uger gymnastik.

Kurstilbud.

F. eks. folkedans, vinteridræt, selvforsvar.

Kommentarer til ovennævnte:

Musikkundskab.

Elementær gennemgang af musikkens grundbegreber. Rytmeøvelser med bankning, klap og rytmeinstrument. Gennemgang af taktarter i forbindelse med forskellige musikformer og -karakterer med henblik på deres anvendelse som gymnastikmusik samt optræning i ved forespillede musikeksempler at kunne fastslå bevægelsestal, karakter og taktart.

Atletik.

Praktisk-metodisk gennemgang af løb (herunder stafetløb), spring og kast, understøttet af en dybtgående teoretisk indførelse i de pågældende øvelses teknik.

Undervisningen omfatter dels det øvelsesstof,

der er anvendeligt i gymnasieskolen, dels øvelser, der er passende for de studerendes eget niveau.

Boldspil.

Praktisk-metodisk gennemgang af de væsentligste større spils teknik og taktik samt indføring i mindre spil og boldlege og -øvelser, der er egnede i gymnasieskolen. - De studerende bør det første kursusår gennem megen praktisk øvelse i spillene og gennem praktisk og teoretisk gennemgang af regler og lovsæt bibringes så megen indsigt i og forståelse af spillene, at de med større udbytte det 2. år kan dygtiggøre sig som undervisere.

Gymnastik.

Mænd:

Praktisk-metodisk gennemgang af opvarmende, smidiggørende og styrkegivende øvelser med og uden hjælperedskaber. Det bør tilstræbes, at øvelsesforrådet har et totaltbevægende præg, samt at man i vid udstrækning anvender hjælpemidler, der kan stimulere indøvelsen af og arbejdet med dette. Praktisk, metodisk og teoretisk gennemgang af et alsidigt udvalg af redskabsøvelser, der er anvendelige i gymnasieskolen og af passende sværhedsgrad for de studerende.

Praktisk-metodisk vejledning i den pædagogiske tilrettelæggelse af øvelsesstoffet.

Kvinder:

Undervisningen i gymnastik sigter dels mod at videreudvikle de studerendes egne praktiske færdigheder, dels mod at give dem et metodisk gennemgået øvelsesstof, som de kan kombinere, variere og videreudvikle.

I de fritstående øvelser (den rytmiske gymnastik) søges udviklet harmoniske, afspændte og frigjorte bevægelser, ligesom der lægges vægt på, at de studerende får en bevidst fornemmelse af de bevægelseslove, hvorunder det

menneskelige legeme arbejder. I bestræbelsen herpå anvendes hjælpemidler af enhver art. I redskabsgymnastik finder en praktisk, metodisk og teoretisk gennemgang sted af et alsidigt udvalg af redskabsøvelser, der er anvendelige i gymnasieskolen og af passende sværhedsgrad for de studerende.

Svømning.

Praktisk, metodisk og teoretisk gennemgang af de forskellige svømmearter og udspring. Det første år lægges vægten på opnåelse af praktisk svømmefærdighed, der gør det muligt for de studerende at honorere de til enhver tid gældende krav til svømmelærereksamen ved Danmarks Højskole for Legemsøvelser. Gennem indbyrdes undervisning søges de studerende bi-bragt noget kendskab til svømmearternes metodik. — Det andet år arbejdes specielt med svømmearternes og udspringenes metodik, teknik og konkurrencemæssige forhold.

Alle praktiske discipliner.

Fælles for alle de praktiske fag gælder, at man gennem indbyrdes undervisning skal søge at nå frem til en vis undervisningsfærdighed og gennem aktiv dommervirksomhed til dommerprøver eller -eksaminer, og at man skal gøres bekendt med tilrettelæggelsen af mindre og større turneringer og stævner. Endvidere gælder som fælles bestræbelse, at man i alle discipliner skal gøre de studerende bekendt med

den praktiske udformning af opvarmnings- og nedvarmningsprincipper.

Obligatoriske kursus.

Alt efter behov bør forskellige aktuelle emner optages på undervisningsplanen som kortere obligatoriske kursus. Til afviklingen af disse bør afsættes 2 timer ugentlig på skemaplanen, og i disse skal kurserne placeres på tidspunkter i kursustiden, der er mest hensigtsmæssige.

Undervisningsvejledning.

Undervisningsvejledning gives i form af indbyrdes undervisning, benyttelse af dispositionsklasser fra gymnasier og blokpraktikudsendelse til gymnasieskoler. I svømning finder undervisningsøvelser med elever sted i en længere periode i 2. studieår i timer, der er placeret uden for den egentlige undervisningstid.

(Det bør overvejes, om der som led i undervisningsvejledningen bør indgå timer, hvor de 2. års studerende underviser de 1. års studerende).

Kursustilbud.

For at sikre en så fyldestgørende uddannelse som muligt, må der til enhver tid være mulighed for at fremlægge emner til gennemgang for en større eller mindre gruppe elever, der måtte have speciel interesse i at sætte sig nærmere ind i det tilbudte stof.

Esbjerg, den 15-2-67.

Til udvalget vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsers eventuelle reorganisation.

Dansk Gymnastiklærerforening tillader sig herved at gøre opmærksom på, at der er et stort behov for efteruddannelse af folkeskolens gymnastiklærere.

Selv om mange af foreningens medlemmer gennem årene har deltaget i stort tal i foreningens korte kurser, og selv om der landet rundt af Landsudvalget for Skoleidræt arrangeres udmærkede og velbesøgte kurser i forskellige idrætter, så er der stadig mange lærere, som gennem kurser af f. eks. 1 måneds varighed ønsker at sætte sig ind i så meget som muligt af de nye retninger, som i de senere år er fremkommet i så godt som alle idrætsgrene. Det ville derfor hilses med glæde, om Danmarks Højskole for Legemsøvelser var i stand til at arrangere sådanne kurser.

Det ville være ønskeligt, om bl. a. følgende emner blev taget op til behandling:

1. Nye retninger i småbørnsgymnastik (Ruth Morrison, Gøssel m. v.).
2. Rytmik.
3. Musik til gymnastik.
4. Moderne træningsformer (circuit, styrketræning m. v.).
5. Træningslære.
6. Gennemgang af folkeskolens mærker:
 - a. atletik
 - b. gymnastik
 - c. svømning
7. Arbejdsteknik.

I så høj grad, det er muligt, kunne man ønske sig såvel en praktisk som en teoretisk gennemgang af emnerne.

Emneforslagene gælder både kvinder og mænd.

For Dansk Gymnastiklærerforening
Bjarne Hauger

19. jan. 1965.

Udvalget vedr. Danmarks Højskole for Legemsøvelsers eventuelle reorganisation. Underudvalget for fremtidige kursus på DHL.

Foreningen takker udvalget for henvendelsen angående 1 måneds kursus for gymnasieskolens gymnastiklærere.

I en lang årrække har der hvert år været afholdt et eller flere kursus i skiftende områder inden for faget, og foreningens medlemmer har deltaget i disse kursus i stort antal og med imponerende interesse og ildhu.

Fagets ændrede stilling ved den nye skolelov, den stigende mekanisering i forbindelse med den videnskabelige forsknings seneste resultater

har imidlertid nødvendiggjort en efteruddannelse af et omfang, som ligger langt udover, hvad en privat, faglig forening kan magte. Hvor stærkt gymnastiklærerne føler behovet for efteruddannelse fremgår med al ønskelig tydelighed af den enorme tilslutning, som efteruddannelseskursus i sommeren 1964 oplevede.

Foreningen vil derfor gerne støtte udvalgets arbejde og ønsker dets planer en lykkelig skæbne. Vi nærer ingen ængstelse for, at kursus skal komme til at mangle deltagere.

Med venlig hilsen
Volmer Lilholt.

Bilag til bilag 15

**1 måneds efteruddannelseskursus på
Danmarks Højskole for Legemsøvelser for
gymnasieskolens gymnastiklærere.**

Nærværende bilag er en af foreningens bestyrelse udarbejdet råskitse over de emner, der skønnes at være mest presserende på kursus. Det ligger i sagens natur, at personlig tilegnelse af praktisk færdighed kommer i anden række, metodik må være hovedsagen. Når der i forslaget er brugt udtrykket »Praktisk arbejde«, er der tænkt på den gennemgang af øvelsesstof og -metodik, som bedst foregår i eller nødvendigvis må foregå i sal, hal, på boldbane o.s.v., medens anden metodik passende kan gennemgås i auditorium.

Der er regnet med 4 uger à 30 timer = 120 timer.

a. Mænd.

1. Praktisk arbejde i atletik: 24 timer.
Moderne træningsmetoder (almen-, specialtræning) og deres anvendelighed i skoleatletik.
Kortfattet metodik for de almindeligste øvelser.
En skoletimes opbygning i begyndelsen af, midt i og i slutningen af sæsonen.
Øvelsesmekanik i forbindelse med enkelte typiske øvelser.
2. Praktisk arbejde med boldspil: 24 timer (heraf 12 i basketball).
Basketball og volleyball som nye skolespil.
Fodbold: en skoletimes forløb (specialtrænings-spil). Hvordan underviser man i taktik?

3. Praktisk arbejde i gymnastik: 36 timer (heraf 24 timer i redskabsgymnastik).

Redskabsgymnastik.

Hvad skal erstatte eller supplere de »gamle« fritstående øvelser?

Styrketræning; et vist øvelses forråd; enkelte eksempler på typiske kraftgivende øvelses metodik; hvordan indpasses styrketræning i timens forløb?

Udholdenhedstræning.

Hvordan kan man i det daglige arbejde med musik?

b. Kvinder.

1. Praktisk arbejde i atletik: 20 timer.
Kort gennemgang af de almindeligste øvelsers teknik og metodik -- herunder prøve-aflæggelse. En enkelt time — en sæson.
2. Praktisk arbejde i boldspil: 28 timer.
Basketball, volleyball og M-bold.
3. Praktisk arbejde i gymnastik: 36 timer.
Redskabsøvelser: øvelsesstof, fællesøvelser, individuelle øvelser og deres metodik.
Bevægelseslære.
Selvtræning.

c. Fælles emner.

1. Testning: Anvendelige tests; den praktiske gennemførelse af testning af en klasse.
2. Arbejdstechnik: Løfte-, bære-, skubbe- og trækkeøvelsers teknik og metodik; dagligt arbejde med disse øvelser.
3. Mund til næse-metodens metodik.
4. Brug af film og slynger m.m. i dagligt arbejde.
5. Karaktergivning, øvelsesbedømmelse.
6. Stævner: kommunalt stævne, en privat skolegymnastikdag, afslutning med III g o. 1.
7. Metodik.
8. Legemsøvelsernes specielle teori (en ajourføring). Hvad kan der i dag siges af »godt« om legemsøvelser?

»Fælles emner« tænkes stort set henlagt til auditorium, filmsal o. 1. Der er afsat 36 timer hertil -- nemlig gennemsnitligt $1\frac{1}{2}$ time til hvert af emnerne c. 1 - c. 6, 11 timer til c. 7 og 16 timer til c. 8.

Timetal:

Praktisk arbejde med metodik	84 timer
Teori i videste forstand	36 timer
	120 timer

77/ konst, rektor Hermod Andersen, Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Der er blandt seminariernes gymnastiklærere et stærkt ønske om efteruddannelse i legemsøvelser. Faget har i de sidste år været i rivende udvikling. Specielt kan nævnes, at den nye skolelov angiver en betydelig forandring i fagets målsætning og indhold, og noget lignende vil sikkert gøre sig gældende, hvad angår den kommende nye seminarielov.

Det føles svært for den enkelte gymnastiklærer at holde sig å jour med denne udvikling, når man kun har mulighed for korte kurser af nogle få dages varighed. Det vil derfor hilses med stor tilfredshed, om der kan arrangeres et noget længere kursus, f. eks. et månedskursus, på Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Ønsker for indholdet af et efteruddannelseskursus for seminariernes gymnastiklærere:

1. Gennemgang af nyere forskningsresultater inden for fysiologi og gymnastikteori.
2. Oversigt over og gennemgang af det gymnastiske øvelsesstof.

3. Træningslære — testning.
4. Musik til gymnastik.
5. Børnenes »skabende« arbejde i gymnastiksalen (jfr. Ruth Morrison: Pedagogisk Gymnastikk).
6. Basketball og Volleyball med dommeruddannelse.
7. Redskabsgymnastik.
8. Atletik - nyere synspunkter.
9. Svømning — nyere teknik.

For punkterne 3–5's vedkommende gælder det, at vi i så høj grad som muligt ønsker dem gennemgået både teoretisk og praktisk.

Punkterne gælder for både mænd og kvinder.

For Seminariernes Gymnastiklærerforening

Jens Ejning

Silkeborg, den 15.1.1965.

Silkeborg, den 8. august 1966.

Til Udvalget vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelser's eventuelle reorganisation.

Efter den nyligt vedtagne læreruddannelseslov skal der for næsten alle lærerstuderende gives en undervisning i legemsøvelser, der skal »tilsigte at kvalificere de studerende til at undervise i hovedskolens yngre klasser og (skal) tillige sigte mod de musiske funktioner«.

Fra Seminariernes Gymnastiklærerforenings side vil vi gerne benytte denne anledning til at bede udvalget overveje, om det ikke var rimeligt at give småbørnsundervisningen en plads på Danmarks Højskole for Legemsøvelser, der svarer til undervisningen i legemsøvelser for skolens øvrige klassetrin.

Undervisningen i legemsøvelser for de yngre klasser i skolen har hidtil gennemgående ikke ligget på et særligt højt plan på seminarierne, og del: hænger nok i nogen grad sammen med den ringe placering af denne undervisning på Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

De fleste seminarielærere føler sig usikre over for de krav, der bliver stillet angående småbørnsundervisningen, og vi håber, at vi i fremtiden også på dette område kan forvente hjælp fra vores højeste uddannelsesinstitution inden for faget legemsøvelser.

For Seminariernes Gymnastiklærerforening

Jens Ejning

Forslag til kursusindhold for kursus til videreuddannelse af ledere til den frivillige idræt.

Dette kursus må opdeles i 2 afdelinger:

A. Fællesfag.

B. Speciale.

Danmarks Højskole for Legemsøvelsers største forpligtelse må vedrøre *punkt A*, som bør bestå af følgende:

Teori

Anatomi

Fysiologi

Speciel teori 30 timer

(Man må ved kursus begyndelse forudsætte forkundskaber mindst svarende til indholdet i P. O. Åstrands: Bättre kondition).

Træningslære

Som vejledende lærebøger kan tænkes Bøjes: Rationel træning og Saltins: Grunden för effektiv träning;

I kursus skal indgå timer i

Hygiejne 30 timer

Elementær førstehjælp

(herunder idrætsskader) 15 timer

Testningsmetoder 5 timer 50 timer

Praktik

Grundtræningsprincipper (op- og nedvarmning, opstilling af opvarmningsprogrammer, forskellige former for styrketræning, circuittræning, intervaltræning, arbejdsteknik og lign):

50 timer

Undervisningsøvelser (herunder brug af filmmateriale, litteratur, fagblade og lign.)

30 timer

Testning

5 timer

85 timer

165 timer

B. Specialet.

Tilrettelæggelsen af dette (disse) må påhvile de enkelte specialforbund, der således må fordele antallet af timer i teori og praksis. Det samlede timetal bør være 165 timer.

Kursus skal strække sig over ca. 13 uger, hvoraf de 2 sidste skal benyttes til udarbejdelse af en større specialeopgave. I kursustiden bør indgå undervisningsøvelser med unge idrætsfolk i de pågældende klubber.

København, 18. marts 1966.

*Til Tilsynsrådet for Universitetets og de øvrige højere læreanstalters Studenter gymnastik v/br.
universitetssekretær Olaf Waage, Københavns universitet.*

Den 27. januar 1964 nedsatte undervisningsministeriet et udvalg med den opgave at foretage en gennemgang af Danmarks Højskole for Legemsøvelsers forhold i det hele og på grundlag heraf i fornødent omfang at fremkomme med indstilling til løsning af foreliggende problemer af såvel pædagogisk-faglig som administrativ og lokalemæssig karakter, alt ud fra den forudsætning, at højskolens opgave i det væsentlige bør være begrænset til uddannelse af skolens lærere i faget legemsøvelser. Ministeriet fremhævede i denne forbindelse bl. a., at man på den givne foranledning fandt det ønskeligt, at forholdet mellem Universitetets Studentergymnastik (U.S.G.) og højskolen optoges til overvejelse, idet man forudsatte, at udvalgets formand optog kontakt med styret for U.S.G. med henblik på, hvorledes forhandlinger herom mest hensigtsmæssigt kunne formidles.

Under henvisning hertil samt til de på mødet med repræsentanter for U.S.G. den 15. oktober 1965 stedfundne forhandlinger skal udvalget herved påny tillade sig at rejse spørgsmålet om Danmarks Højskole for Legemsøvelsers forhold til U.S.G., idet bemærkes, at højskolens anspændte lokalesituation gør nye forhandlinger påkrævede.

Danmarks Højskole for Legemsøvelser vil allerede fra undervisningsåret 1966-67 at regne være ude af stand til at modtage det forventede antal studerende, hvis der ikke træffes en række ekstraordinære foranstaltninger, såsom forskellige ombygningsarbejder, overtagelse af A.B.'s hus og etablering af et nøddlokale, formentlig mest hensigtsmæssigt i form af en plastikhal. Efter at højskolens lokalesituation har været drøftet i en række møder i udvalget, har højskolen ansøgt undervisningsministeriet om bevilling til disse foranstaltningers iværksættelse. I overensstemmelse hermed har højskolen fået tilladelse til at overtage A.B.'s hus, ligesom

der også - efter de for udvalget foreliggende oplysninger — skulle være tilvejebragt bevilgsmæssig hjemmel for iværksættelse af de i øvrigt foreslåede foranstaltninger.

Udvalget må imidlertid nære frygt for, at de trufne foranstaltninger ikke er tilstrækkelige ud over kursusåret 1966-67 og skal derfor foreslå., at højskolen pr. 1. august 1967 får rådighed over Otto Mønstedhallen fra kl. 8-16 daglig i stedet for som nu fra 9-14, imod at U.S.G. sikres ret til et tilsvarende antal timer i gymnastiksale og idrætshal — uden for højskolens normale undervisningstid.

Man er herved opmærksom på, at en sådan ordning vil indebære, at endnu flere foreninger, som igennem årene har været lejere af idrætshallen, vil blive sagt op, selv om deres hele eksistens i visse tilfælde er baseret på dette lejemål. Der er da også fra idrætsorganisationernes side kraftigt blevet protesteret i anledning af de allerede stedfundne opsigelser. Udvalget finder dog efter omstændighederne, at denne ordning vil kunne forsvares, idet Danmarks Højskole for Legemsøvelser som statsinstitution ikke kan have samme forpligtelser over for københavnske idrætsforeninger som over for U.S.G. Udvalget finder det for sit vedkommende rimeligt og rationelt, om højskolens lokaler kunne stilles vederlagsfrit til rådighed for U.S.G.

Det må dog være en forudsætning for en sådan præferencestilling for U.S.G., at der etableres en klar adskillelse mellem den egentlige studentergymnastik og den klubvirksomhed, der er vokset frem inden for U.S.G. Udvalget finder det naturligt, at studenter her som andre steder i verden deltager i idrætskonkurrencer med andre unge og er opmærksom på, at dette alene lader sig gøre, hvis der for hver idrætsgren oprettes en klub, der kan optages i vedkommende specialforbund. Man finder dog samtidig anledning til at påpege det uheldige i,

dels at en række af disse klubber som medlemmer optager personer, der ikke er berettigede til at deltage i studentergymnastikken, dels at det for tiden ikke er muligt af U.S.G.'s program at skelne mellem klubtimer og andre timer.

Det må endvidere være en forudsætning for den omhandlede præferencestilling for U.S.G., at U.S.G.'s timer i højskolens lokaler er rimeligt besøgte, idet det drejer sig om meget store og kostbare lokaler. Der er derfor fastsat nærmere regler om minimumsdeltagerantal:

15 for U.S.G. og 20 for andre.

Udvalget finder endelig anledning til at henvende opmærksomheden på en række forhold omkring studentergymnastikkens organisation, tilrettelæggelse og nærmere indhold, som man af naturlige grunde må være interesseret i. Man har således bemærket sig, at hverken universitetsprofessorerne i faget legemsøvelser, Danmarks Højskole for Legemsøvelser eller studenterne selv har nogen indflydelse på studentergymnastikkens form og indhold. Udvalget må for så vidt angår dette spørgsmål erklære sig enig i de synspunkter, som Studenterrådet ved Københavns universitet og Danske Studerendes

Fællesråd i en skrivelse af 1. juni 1965 har fremsat over for bl. a. formanden for U.S.G.'s tilsynsråd, rektor for Københavns universitet, professor, dr. polit. Carl Iversen og gymnastikinspektør for Universitetets Studentergymnastik, cand. mag. Niels Aage Madsen. På linie med de i denne skrivelse fremførte synspunkter skal man henstille, at der søges etableret en rådgivende instans eller - som af studenterorganisationerne foreslået - en bestyrelse for U.S.G. med indflydelse på studentergymnastikkens planlægning og tilrettelæggelse.

Hvad selve studentergymnastikkens indhold angår, har man navnlig hæftet sig ved, at der kun findes meget få gymnastikhold for kvindelige studerende på trods af den eksisterende betydelige interesse for den rytmiske kvindegymnastik, der i de senere år har gennemgået en rivende udvikling.

Under henvisning til foranstående skal man anmode om, at U.S.G.'s forhold til Danmarks Højskole for Legemsøvelser snarest gøres til genstand for en mundtlig forhandling mellem repræsentanter for U.S.G.'s tilsynsråd og nærværende udvalg.

P. U. V.

Rikard Frederiksen

I N. H. Klausen.

Den 4. juli 1966.

*Udvalget vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsens eventuelle reorganisation c jo hr.
hr. rektor Rikard Frederiksen.*

I anledning af den fra Udvalget vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsens eventuelle reorganisation modtagne skrivelse af 18. marts d. å. i spørgsmålet angående forholdet mellem nævnte højskole og de københavnske højere læreanstalters studentergymnastik skal man meddele, at denne skrivelse har været behandlet på et møde i Studentergymnastikkens tilsynsråd den 20. f. m., og tilsynsrådet skal herefter udtale følgende om de i udvalgets ovennævnte skrivelse fremdragne punkter:

1. Man er i tilsynsrådet fuldt på det rene med de vanskelige lokaleforhold, som råder for såvel højskolen som studentergymnastikken. Indtil disse lokaleforhold kan blive forbedrede dels ved de af højskolen i Nørre Allé planlagte udvidelser, dels ved de bestræbelser, studentergymnastikkens ledelse udfolder for at skaffe lokaler andetsteds i Storkøbenhavn, mener man, at man må klare sig med sådanne ændringer i de tidligere fastsatte regler for forholdet mellem højskolen og studentergymnastikken, som måtte kunne opnås ved forhandling direkte mellem højskolens rektor og studentergymnastikkens inspektør. Det af udvalget konkret stillede forslag om ændring af timefordelingen efter 1. august 1967 er allerede nu optaget til forhandling mellem højskolens rektor og studentergymnastikkens inspektør. Tilsynsrådet er ganske enig med udvalget i, at en indskrænkning af de eksisterende lejemaal til idrætsforeninger er fuldt berettiget ikke alene af hensyn til højskolen, men også af hensyn til studentergymnastikken og dette ikke blot, fordi det drejer sig om statsinstitutioner, men også fordi hele lokaleordningen for højskolen og studentergymnastikken er baseret på en fælles udnyttelse af lokaliteter, som ikke udelukkende er tilvejebragt af staten, men fra privat side er skænket specielt til studentergymnastikken (Otto Mønsted-hallen).

2. Hvad angår den klubvirksomhed, som er vokset frem inden for studentergymnastikken, skal man til de af udvalget herom fremsatte bemærkninger oplyse, at disse klubber kun optager et ganske ringe antal medlemmer, som

ikke er studerende ved læreanstalterne. Det drejer sig for disse få medlemmers vedkommende dels om sådanne, som efter deres embedseksamen eller efter ophørt studietid er særlig interesseret og særlig dygtige i den pågældende sportsgren, dels om nogle ungdomsafdelinger i fire sportsgrene. Tilsynsrådet finder ikke at burde ændre de bestående forhold for disse klubbers virksomhed; disse få ikke-studerendes tilstedeværelse forværrer ikke lokalesituationen og har aldrig hindret aktivt studerende i at få plads på holdene. Det incitament for den pågældende sports udøvelse, som ligger i deltagelsen af disse få udenforstående, men særlig dygtige, anser man for at være værdifuldt. Man undlader ikke at tilføje, at den mulighed at udelukke kandidater eller folk, der er gået over i anden stilling, reelt slet ikke foreligger, da enhver, som har bestået studentereksamen, til enhver tid kan lade sig indskrive til et eller andet studium ved universitetet. Endelig skal man bemærke, at det ikke er rigtigt, at man af studentergymnastikkens program ikke kan skelne mellem klubtimer og andre timer.

3. Tilsynsrådet er enig i, at studentergymnastikkens timer skal være rimeligt besøgt, og at de studerende, som ikke møder regelmæssigt til de hold, de har anmeldt sig til og er indskrevet på, bør kunne udelukkes. Nærmere forholdsregler på dette punkt er allerede truffet af gymnastikinspektøren.

4. Hvad endelig angår studentergymnastikkens organisation, skal man, da udvalget henviser til den af studenterrådet ved Københavns universitet og Danske Studerendes Fællesråd til tilsynsrådet indsendte skrivelse af 1. juni 1965, bemærke, at det er ganske urigtigt, at der ikke findes bestyrelse eller statutter for studentergymnastikken. Sådanne blev oprettet, foranlediget netop af opførelsen af Otto Mønsted-hallen og den deraf foranledigede aftale mellem højskolen og studentergymnastikken om det fremtidige arbejde. Bestemmelserne om studentergymnastikkens bestyrelse findes af trykt i universitetets årbog for 1942-43 side 31. Tilsyns-

rådet finder dog nu grund til at foretage nogle tilføjelser til disse bestemmelser. Man anser det for ønskeligt, at der i tilsynsrådet optages to repræsentanter for de studerende; disse repræsentanter bør udpeges af Danske Studerendes Fællesråd, og man vil anmode fællesrådet om at foretage et sådant valg. Tilsynsrådet har desuden vedtaget at søge nedsat et mindre, fagligt råd, som kan tage sig af spørgsmål vedrørende studentergymnastikkens form og indhold; dette råd tænker man sig sammensat af universitetets professor i gymnastikteori, rektoren for Danmarks Højskole for Legemsøvelser og inspektøren for studentergymnastikken og dennes medhjælper, inspektøren for kvindegymnastikken. Desuden bør tilsynsrådets kommitterede have adgang til dette råds forhandlinger som observator. Det tilføjes, at professor, dr. phil. Erling Asmussen, som var til stede på tilsynsrådets møde den 20. f. m., erklærede sig villig til at indtræde i et sådant udvalg; det samme

gælder gymnastikinspektør Niels Aage Madsen, og man agter nu at rette henvendelse til rektor Hermod Andersen om at indtræde.

5. Hvad endelig angår udvalgets bemærkning om kvindegymnastikken, kan man oplyse, at cand. mag. fru Agnete Bertram, som siden 1943 har været inspektør for kvindegymnastikken, har opsagt sin stilling fra den 1. august 1966. De problemer, som måtte være aktuelle indenfor dette område, vil formentlig kunne løses efter tiltræden af den nye inspektør for kvindegymnastikken, gymnastiklærerinde fru Kirsten Kruse, som af tilsynsrådet er ansat fra 1. august 1966.

Såfremt udvalget på baggrund af det ovenanførte måtte ønske forhandlinger med tilsynsrådet om studentergymnastikkens forhold til Danmarks Højskole for Legemsøvelser, er man villig til at deltage i en sådan forhandling.

Carl Iversen

I Olaf Waage

Den 18. marts 1966.

Til undervisningsministeriet.

Udvalget vedrørende Danmarks Højskole for Legemsøvelsers eventuelle reorganisation har på en række møder, dels i underudvalg, dels i plenum drøftet spørgsmålet om højskolens udbygning. Udvalget har i sine drøftelser fortrinsvis behandlet dette spørgsmål ud fra nedenstående synsvinkler:

1. I hvilken udstrækning er det ønskeligt at udbygge højskolens undervisning?

2. I hvilken udstrækning bør nye kursusformer oprettes?

3. I hvilket omfang vil der i de kommende år være behov for gymnastiklærere med uddannelse fra Danmarks Pløj skole for Legemsøvelser, sammenholdt med en analyse af den forventede tilgang til de eksisterende kursusformer?

ad 1: Der er i udvalget enighed om det hensigtsmæssige i at udvide højskolens lokalekapacitet så meget, som det er muligt på det nuværende areal.

I undervisningsåret 1965-66 har højskolen følgende elevhold:

2 hold 1. årsstuderende (universitetsstuderende) af hvert køn.

1 hold 2. årsstuderende (universitetsstuderende) af hvert køn.

2 hold mandlige årskursister (seminarieuddannede lærere).

1 hold kvindelige årskursister (seminarieuddannede lærere).

eller i alt 9 hold.

I undervisningsåret 1966-67 forventes der at blive følgende elevhold:

2 hold 1. årsstuderende af hvert køn.

2 hold 2. årsstuderende af hvert køn.

2 hold mandlige årskursister.

1 hold kvindelige årskursister

eller i alt 11 hold.

I undervisningsåret 1967-68 forventes der en stigning i holdantallet på mindst 1, maksimalt 3, således at det samlede antal hold formentlig vil andrage mindst 12, højst 14.

Fra og med undervisningsåret 1966-67 vil

det — på grundlag af den forventede stigning i holdantallet - blive nødvendigt med bygningsmæssige udvidelser (bl. a. opførelse af en ballohal til atletik samt overtagelse af A.B.'s hus).

En udvidelse af holdantallet i overensstemmelse med foranstående, hvilket maksimalt formentlig vil sige et holdantal på 14, hvortil kommer 6 hold kursister, et af hvert køn, på korte kursus, jfr. nedenfor ad 2, skulle gøre det muligt at knytte eksperter på specielle områder til undervisningen, ligesom det i det hele taget skulle blive muligt at forbedre og differentiere undervisningen, f. eks. ved at undervise kursister, der kommer direkte fra seminariet, på særlige hold.

ad 2: Der er i udvalget enighed om, at der bør oprettes følgende nye korte kursus:

a. Kort kursus for seminarieuddannede lærere — formentlig af 3 måneders varighed.

b. Efteruddannelseskursus for lærere ved seminarier og gymnasier samt for folkeskolelærere - formentlig af 1 måneds varighed.

c. Kursus for videreuddannelse af ledere til den frivillige idræt - formentlig af 3 måneders varighed.

ad 3: *Folkeskolens behov* synes efter de foretagne undersøgelser for tiden at kunne anslås til ca. 50 lærere af hvert køn årlig. Dette behov svarer nogenlunde til den optimale størrelse af 2 hold af hvert køn. Problemet i denne forbindelse er imidlertid, hvorledes man opnår en tilstrækkelig stor tilgang af årskursister. Udvalget har tidligere over for undervisningsministeriet - jfr. udvalgets indstilling i skrivelse af 29. juli 1964 — peget på, at tilvejebringelse af scholarstipendier til kursister, der søger højskolen direkte fra seminariet, ville betyde en væsentlig forøgelse af elevtilgangen. Efter at der i overensstemmelse hermed på finansloven for finansåret 1965-66 var blevet stillet 10 sådanne stipendier til højskolens rådighed, har den omstændighed, at der meldte sig 30 kvalificerede ansøgere, til fulde bekræftet udvalgets syns-

punkter. Det vil derfor være særdeles ønskeligt, om antallet af scholarstipendier snarest søges forhøjet væsentligt. På længere sigt synes det dog ikke muligt – selv efter en væsentlig forhøjelse af antallet af scholarstipendier — at opnå en tilgang af folkeskolelærere, der er tilstrækkelig stor til at dække behovet.

Gymnasieskolens behov synes efter de foretagne undersøgelser allerede nu at være så stort, at det kun vil kunne dækkes ved en årlig elevtilgang på ca. 125 universitetsstuderende. Med det stadigt stigende elevtal i gymnasieskolen må dette tal i de kommende år forventes at stige væsentligt.

Danmarks Højskole for Legemsøvelser vil imidlertid — selv efter en udbygning i overensstemmelse med det foran skitserede - ikke på længere sigt kunne tage en elevtilgang af denne størrelsesorden.

Det har vist sig at være overordentlig vanskeligt at udarbejde et blot nogenlunde sikkert skøn over den forventede tilgang af studerende i de kommende år. Dette hænger bl. a. sammen med, at der i 1963 — for at bremse tilgangen af universitetsstuderende - indførtes den ordning, at de studerende ved det filosofiske fakultet først kunne optages på Danmarks Højskole for Legemsøvelser efter bestået hovedfagseksamen. Denne ordning har på kortere sigt virket som en effektiv adgangsregulering. Medens der således i 1962 optoges 89 universitetsstuderende på højskolen, optoges der i 1963 og 1964 kun 46 årlig. På nuværende tidspunkt er det ikke muligt med sikkerhed at udtale sig om ordningens virkning på længere sigt, men den meget store tilgang af universitetsstuderende i efteråret 1965 - hvor der optoges 95 og afvistes ca. 25 som for sent tilmeldte - kunne dog tyde på, at ordningens adgangsbegrænsende virkning til en vis grad allerede er ophørt. Dette hænger formentlig bl. a. sammen med, at det efter 1962 er blevet muligt at vælge legemsøvelser som bifag ved det matematisk-naturvidenskabelige fakultet, hvilket dels har bevirket en direkte forøgelse af de gymnastikstuderendes antal, dels

gjort det muligt at påbegynde studiet under det matematisk-naturvidenskabelige fakultet for senere at fortsætte ved det filosofiske fakultet efter bestået bifagseksamen. Af principielle grunde finder udvalget dog, at denne skjulte adgangsbegrænsning bør ophæves, så snart det af pladmæssige hensyn er muligt.

Da behovsanalyserne, sammenholdt med tilgangsanalyserne, således synes at vise, at det ikke vil være muligt for Danmarks Højskole for Legemsøvelser — selv efter fuld udbygning - at dække det fremtidige behov for gymnastiklærere, må der efter udvalgets opfattelse snarest søges etableret en søsterinstitution i Århus med tilknytning til Aarhus universitet.

Ved således dels at lade faget legemsøvelser indgå i studierne ved Aarhus universitet, dels at åbne mulighed for at etablere årskursus i gymnastik i Århus, synes det muligt at skabe en væsentlig forøget tilgang til gymnastiklæreruddannelsen, ikke mindst af seminarieuddannede lærere. Det forekommer endvidere rimeligt, om man samtidig tilvejebragte lokaler til Studenteridrætten ved Aarhus universitet, der for øjeblikket helt er henvist til lejede lokaler.

Udvalget har under sin behandling af spørgsmålet drøftet muligheden af enten at oprette en sådan institution som en selvstændig institution med samme status over for Aarhus universitet som Danmarks Højskole for Legemsøvelser over for Københavns universitet eller at etablere den som en afdeling af Danmarks Højskole for Legemsøvelser i lighed med de afdelinger af Danmarks Lærerhøjskole, der ved lov nr. 201 af 4. juni 1965 om ændring af lov om Danmarks Lærerhøjskole er blevet oprettet i provinsen.

Udvalget har endnu ikke afsluttet sit arbejde, men finder desuagtet, at det er så vigtigt snarest at få etableret en søsterinstitution til Danmarks Højskole for Legemsøvelser i Århus, at man må lægge afgørende vægt på, at der allerede på indværende tidspunkt træffes principbeslutning herom.

Rikard Frederiksen

I N. H. Klansen.

